Agatha Christie

Misterul din Cornwall

CUPRINS:

I. Misterul din Cornwall.
II. Aventura regelui de treflă.
III. Răpire eşuată.
IV. Crimă maternă.
V. Aventura bucătăresei.
VI. Dispariţie misterioasă.
VII. Misterul sinuciderii.
VIII. Bănuieli adeverite.
IX. Misterul crimei de pe vas.
X. Păcat dublu.
XI. Teroarea testamentului

I. Misterul din Cornwall

— Doamna Pengelly, anunţă proprietăreasa noastră şi se retrase discret.

Mulţi oameni neobişnuiţi veneau să-l consulte pe Poirot dar, după mine, femeia care stătea nervoasă chiar în cadrul uşii, trăgând cu degetul de şalul din pene de la gât, era cea mai neobişnuită dintre toţi. Era extraordinar de comună – o femeie subţire, trecută, de aproape 50 ani, îmbrăcată într-o haină şi fustă tricotate, cu o bijuterie din aur la gât şi cu o pălărie cu totul nepotrivită deasupra părului ei cenuşiu. Într-un oraş de provincie dai peste o sută de doamne Pengelley pe stradă în fiecare zi.

Poirot înaintă şi o întâmpină cu plăcere, observând că părea evident încurcată.

— Doamnă, vă rog, luaţi loc. Colegul meu, căpitanul Hastings.

Doamna se aşeză, murmurând nesigur:

— Sunteţi domnul Poirot, detectivul?

— La dispoziţia dumneavoastră, doamnă.

Dar vizitatoarea noastră încă tăcea. Ofta, îşi învârtea degetele şi se înroşea tot mai mult la faţă.

— Pot să fac ceva pentru dumneavoastră, doamnă?

— Ei bine, credeam… Adică. Vedeţi.

— Continuaţi, doamnă, vă rog, continuaţi.

Astfel încurajată, doamna Pengelley îşi adună gândurile.

— Lucrurile stau aşa, domnule Poirot, nu vreau să am de-a face deloc cu poliţia. Nu, nu m-aş duce la poliţie nici în ruptul capului! Cu toate acestea, sunt teribil de supărată în legătură cu ceva. Şi totuşi, nu ştiu dacă se cuvine…

Se opri brusc.

— Eu, eu n-am nimic de-a face cu poliţia. Investigaţiile mele sunt strict particulare.

Doamna Pengelley se agăţă de cuvânt.

— Particulare, asta şi vreau. Nu doresc nici o discuţie sau tămbălău, sau lucruri prin ziare. Felul în care se relatează faptele este răutăcios încât familia nu-şi mai poate niciodată ridica din nou capul. Şi nici măcar nu sunt sigură – e doar o idee teribilă – ce mi-a venit şi pe care nu pot să mi-o scot din cap. Se opri să-şi tragă respiraţia. Şi s-ar putea ca tot timpul să-l nedreptăţesc din răutate pe bietul Edward. E un gând teribil pe care îl poate avea o soţie. Dar în zilele noastre citiţi despre astfel de lucruri teribile.

— Dacă îmi permiteţi, vorbiţi despre soţul dumneavoastră?

— Da.

— Şi-l suspectaţi de… Ce anume?

— Nici nu-mi vine să vă spun, domnule Poirot. Dar citiţi despre atâtea lucruri care se întâmplă şi bieţii oameni nu bănuiesc nimic.

Începusem să disper că femeia nu ajungea la punctul esenţial, dar răbdarea lui Poirot era pe măsura cerinţelor momentului.

— Vorbiţi fără teamă, doamnă. Gândiţi-vă cât vă veţi bucura dacă vom putea să dovedim că suspiciunile dumneavoastră sunt nefondate.

— E adevărat, orice este mai bine decât să trăiesc în această nesiguranţă. O, domnule Poirot, mi-e groaznic de teamă că sunt încetul cu încetul otrăvită.

— Ce vă face să credeţi asta?

Doamna Pengelley, renunţând la reticenţa sa, se avântă într-o povestire foarte amănunţită, mai potrivită auzului „medicului” ei de ocazie.

— Dureri şi greţuri după mese, da? Făcu Poirot gânditor. Aveţi un doctor de familie, doamnă? El ce părere are?

— Spune că-i gastrită acută, domnule Poirot. Dar îmi dau seama că este uluit şi nu prea e în largul lui, schimbă mereu medicamentele dar nu ajută la nimic.

— Ia-ţi vorbit de… Temerile dumneavoastră?

— Bineînţeles că nu, domnule Poirot. S-ar fi aflat în oraş. Şi poate că este totuşi gastrită. Totuşi, e foarte ciudat că ori de câte ori Edward pleacă în weekend, mă simt din nou bine. Chiar şi nepoata mea, Freda, a observat acest lucru, domnule Poirot. Şi-apoi mai este şi sticla aceea cu pesticide, care n-a fost folosită niciodată, după cum susţine grădinarul, dar care este pe jumătate goală.

Se uită rugătoare la Poirot. El îi zâmbi încurajator şi luă un creion şi un carnet de notiţe.

— Hai să fim metodici, madame. Deci, dumneavoastră şi soţul locuiţi… Unde?

— Polgarwith, un târguşor în Cornwall.

— Locuiţi de mult acolo?

— De 14 ani.

— Şi familia este compusă din dumneavoastră şi soţul. Aveţi copii?

— Nu.

— Doar o nepoată, mi se pare că aţi spus.

— Da, Freda Stanton, copilul singurei surori a soţului meu. Locuieşte cu noi de opt ani… Adică până săptămâna trecută.

— Ah, şi ce s-a întâmplat acum o săptămână?

— De câtva timp, lucrurile erau foarte neplăcute; nu ştiu ce se întâmplase cu Freda. Era aşa de grosolană şi obraznică, avea un comportament aşa şocant şi în cele din urmă, într-o bună zi, într-un acces de furie a plecat şi a închiriat un apartament în oraş. De atunci nu am mai văzut-o. Mai lăsaţi-o să-şi vină în fire, aşa spune domnul Radnor.

— Cine este domnul Radnor?

Reapăru aerul acela încurcat de la început al doamnei Pengelley.

— O el… El e doar un prieten. Un tânăr foarte plăcut.

— E ceva între el şi nepoata dumneavoastră?

— Absolut nimic, spuse doamna Pengelley pe un ton sigur.

Poirot schimbă subiectul.

— Dumneavoastră şi soţul sunteţi, îmi închipui, într-o situaţie materială bună.

— Da, suntem de o condiţie foarte bună.

— Banii sunt ai dumneavoastră sau ai soţului?

— O, totul e a lui Edward. Eu n-am nimic personal.

— Vedeţi madame, ca să trecem la afacere trebuie să fim brutali. Trebuie să căutăm un motiv. Soţul dumneavoastră nu v-ar otrăvi numai pentru a-şi face de treabă! Aveţi idee de vreun motiv pentru care ar dori să vă înlăture?

— E blonda aia care lucrează pentru el, răspunse doamna Pengelley, răbufnind. Soţul meu este dentist, domnule Poirot, şi susţine că nimic n-ar merge dacă n-ar avea o fată frumoasă, cu părul în coadă de cal şi halat alb care să-i noteze programările şi să-i amestece compoziţiile. Mi-a ajuns la urechi că pe acolo se fac aranjamente frumuşele, deşi, bineînţeles, el jură că nu-i adevărat.

— Cine a comandat sticla cu pesticide, madame?

— Soţul meu… Acum vreun an.

— Nepoata dumneavoastră are vreun venit propriu?

— Cam 50 de lire pe an, mi se pare. Ar fi foarte bucuroasă să se întoarcă şi să aibă grijă de gospodăria lui Edward, dacă eu l-aş părăsi.

— V-aţi gândit să-l părăsiţi, deci?

— N-am de gând să-l las să facă cum îl taie capul. Femeile nu mai sunt sclave, călcate în picioare ca în trecut, domnule Poirot.

— Vă felicit pentru spiritul dumneavoastră independent, madame, dar hai să fim practici. Vă întoarceţi astăzi la Polgarwith?

— Da, am venit cu o excursie. Trenul a plecat dimineaţă la ora 6 şi se întoarce după amiază la 5.

— Bien! N-am nimic deosebit deocamdată. Mă pot dedica micului dumneavoastră caz. Mâine voi fi în Polgarwith. Să spunem că Hastings de aici este o rudă îndepărtată de-a dumneavoastră, băiatul unui văr de-al doilea. Eu sunt excentricul lui prieten străin. Între timp, mâncaţi numai ceva preparat personal sau sub supravegherea dumneavoastră. Aveţi vreo servitoare de încredere?

— Jessie, sunt sigură, e o fată foarte bună.

— Atunci pe mâine, madame, şi ţineţi-vă tare.

Poirot o conduse pe doamna până la ieşire şi se întoarse gânditor în scaunul lui. Nu era totuşi absorbit în aşa măsură încât să nu observe două fire din eşarfa de pene smulse de degetele agitate ale doamnei. Le luă cu grijă şi le încredinţă coşului de hârtii.

— Ce părere ai de caz, Hastings?

— Mi se pare o afacere murdară.

— Da, dacă e adevărat ceea ce bănuieşte doamna. Dar aşa să fie? Vai de orice bărbat care cumpără o sticlă de pesticide în zilele noastre. Dacă soţia lui suferă de gastrită şi are un temperament oarecum isteric, totul e pus pe jăratic.

— Crezi că la asta se rezumă totul?

— Ah, voilà, nu ştiu, Hastings. Dar cazul mă interesează enorm. Pentru că, vezi, nu are câtuşi de puţin trăsături noi. De aici teoria cu istericalele şi cu toate acestea doamna Pengelley nu mi-a lăsat deloc impresia a fi o femeie isterică. Da, dacă nu mă înşel, avem aici de-a face cu o dramă umană foarte reprezentativă. Spune-mi, Hastings, ce sentimente crezi că-i poartă doamna Pengelley soţului ei?

— Credinţa care se luptă cu frica, i-am sugerat eu.

— Da, însă, de obicei, o femeie ar acuza pe oricine din lume, dar nu pe soţul ei. Ea şi-ar păstra încrederea în el şi la bine şi la rău.

— Cealaltă femeie” complică treburile.

— Da, iubirea se poate transforma în ură din cauza geloziei. Dar ura ar face-o să se ducă la poliţie… Nu să vină la mine. Ea ar dori să reclame un scandal. Nu, nu, să punem la treabă micile noastre celule cenuşii. De ce a venit la mine? Ca suspiciunile ei să se dovedească a fi greşite? Sau… Să se dovedească a fi adevărate? Ah, e ceva aici ce nu înţeleg – un factor necunoscut. Este, oare, doamna Pengelley o actriţă de mare clasă? Nu, ea a fost sinceră, jur că a fost sinceră şi de aceea mă interesează. Te rog, caută trenurile spre Polgarwith.

Cel mai bun tren de peste zi era cel de 1:50 din Paddington, care ajungea la Polgarwith imediat după ora 7. Călătoria s-a desfăşurat fără peripeţii şi a trebuit să pun capăt unui plăcut pui de somn ca să mă trezesc pe peronul unei mici gări pustii. Ne-am dus genţile la hotelul Duchy şi după o masă frugală, Poirot mi-a propus o plimbare pentru a face o vizită, după masa de seară, aşa zisei mele verişoare.

Casa familiei Pengelley se afla puţin retrasă de la stradă având în faţă o grădină ca la vilele demodate. Parfumul florilor se răspândea dulceag în briza serii. Părea imposibil să asociezi gânduri violente cu această privelişte încântătoare a Lumii Vechi. Poirot sună şi bătu la uşă. Cum nu primi nici un răspuns, sună din nou. De data aceasta, după o mică pauză, uşa fu deschisă de o servitoare ciufulită. Avea ochii roşii şi abia îşi trăgea sufletul.

— Am dori s-o vedem pe doamna Pengelley, o lămuri Poirot. Putem să intrăm?

Servitoarea se holbă la el. Apoi, cu un aer neobişnuit de franc, zise:

— Cum, n-aţi auzit? A murit. A murit în seara asta… Cam acum o jumătate de oră.

Am rămas încremeniţi, uitându-ne la ea.

— De ce a murit? Am întrebat în cele din urmă.

— Cam ce-aş putea să vă spun. Aruncă o privire iute peste umăr. Dacă n-ar fi cine-ar trebui în casă cu domnişoara, mi-aş face valiza şi aş pleca în seara asta. Dar nu pot s-o las moartă fără ca nimeni să n-o privegheze. Nu-i de nasul meu să spun şi nici n-am să spun ceva. Dar toată lumea ştie. Ştie tot oraşul. Şi dacă domnul Radnor nu-i scrie ministrului de interne, atunci o s-o facă altcineva. Doctorul poate să spună ce-i place. Nu l-am văzut chiar eu cu proprii mei ochi pe stăpânul luând pesticidul de pe raft chiar în seara aceasta? Şi n-a tresărit el când s-a întors şi m-a văzut privindu-l? Şi zeama de crupe a domnişoarei nu era acolo pe masă pregătită să i-o duc? Nici un pic de mâncare nu scapă negustată cât timp sunt eu în casa asta! Nici dacă mor de ea.

— Unde locuieşte doctorul care a îngrijito pe stăpâna dumitale?

— Doctorul Adams. După colţ, pe strada principală. A doua casă.

Poirot plecă brusc. Era foarte palid.

— Pentru o fată care nu avea de gând să zică nimic, a spus destule, remarcă el sec.

Poirot lovi cu pumnul în palmă.

— Un imbecil, un imbecil criminal, asta sunt, Hastings. M-am lăudat cu micile mele celule cenuşii şi am pierdut o viaţă omenească, o viaţă care a venit la mine ca s-o salvez. Nu m-am gândit deloc că s-ar putea întâmpla ceva atât de curând. Să mă ierte bunul Dumnezeu, dar n-am crezut câtuşi de puţin că ceva s-ar putea întâmpla. Povestea ei mi s-a părut artificială. Am ajuns la casa doctorului. Hai să vedem ce poate să ne spună.

Doctorul Adams era tipic pentru medicul de ţară roşu la faţă descris în romane. Ne-a primit destul de politicos, dar la menţionarea misiunii noastre, faţa lui se făcu şi mai roşie.

— Prostia dracului! Prostia dracului e toată povestea asta! Nu m-am ocupat eu de caz? Gastrită… Gastrită pur şi simplu. Oraşul ăsta e o cloacă de bârfeli… O mulţime de babe mahalagioaice se adună şi inventează Dumnezeu ştie ce. Citesc aceste nenorocite de ziare de scandal şi nimic nu le cade mai bine decât ca cineva din propriul lor oraş să se otrăvească. Ele văd o sticlă cu pesticide pe un raft şi, urgent, le zboară imaginaţia cu ştirea în

vârful limbii. Îl cunosc pe Edward Pengelley – el nu l-ar otrăvi nici pe câinele bunicii sale. De ce şi-ar otrăvi soţia? Spuneţi-mi, de ce?

— E un lucru, domnule doctor, pe care probabil nu-l cunoaşteţi.

Şi, foarte pe scurt, Poirot îi expuse principalele elemente ale vizitei pe care i-o făcuse doamna Pengelley. Nimeni n-ar fi putut fi mai uimit decât dr. Adams. Ochii aproape-i ieşiră din orbite.

— Să mă ierte Dumnezeu! Exclamă el. Biata femeie trebuie să fi fost nebună. De ce n-a vorbit cu mine? Asta trebuia să facă.

— Şi să-i râdeţi în nas de temerile ei?

— Nu, nu, deloc, cred că sunt un om descuiat la minte.

Poirot îl privi şi zâmbi. Medicul era evident mai tulburat decât vroia să recunoască. După ce-am părăsit casa, Poirot izbucni în râs.

— Tipul e încăpăţânat ca un măgar. A spus că e gastrită, deci e gastrită! Cu toate astea, nu e liniştit sufleteşte.

— Ce facem mai departe?

— Ne întoarcem la han pentru o noapte de groază într-unul din paturile de provincie englezească, mon ami. Un lucru care-ţi inspiră milă este un pat ieftin englezesc!

— Şi mâine?

— Rien à faire. Trebuie să ne întoarcem la Londra şi să aşteptăm ce se întâmplă.

— Asta-i foarte simplu, i-am spus dezamăgit. Să presupunem că nu se întâmplă nimic!

— Ba da! Îţi promit. Bătrânul nostru doctor poate să dea câte certificate doreşte. Dar el nu poate să oprească mai multe sute de voci să pălăvrăgească. Şi ele o vor face într-un anumit scop, te asigur de asta.

Trenul nostru de Londra pleca la ora 11 în dimineaţa următoare. Înainte de a ne îndrepta spre gară, Poirot şi-a exprimat dorinţa de a o vedea pe domnişoara Freda Stanton, nepoata de care ne vorbise femeia cea moartă. Am găsit destul de uşor casa în care stătea cu chirie. La ea se afla un tânăr brunet, înalt pe care l-a prezentat, cam încurcată, drept domnul Jacob Radnor.

Domnişoara Freda Stanton era o fată extrem de drăguţă, de tipul vechii populaţii din Cornwall – ochii şi părul negri şi obrajii îmbujoraţi. Era o strălucire în aceşti ochi negri care vorbea despre un temperament pe care n-ar fi fost înţelept să-l provoci.

— Biata mătuşică, spuse ea după ce Poirot se prezentă şi îi explică pentru ce venise. E grozav de trist. Toată dimineaţa m-am gândit c-ar fi trebuit să fiu mai blândă şi mai răbdătoare.

— Ai înghiţit o mulţime, Freda, o întrerupse Radnor.

— Da, Jacob, dar ştiu că am un temperament aprins. De fapt, era numai o prostie din partea mătuşicii. Trebuia doar să fi râs şi să nu-i dau importanţă. Sigur, era o prostie că se gândea că unchiul o otrăveşte. Ea se simţea mai rău după oricare mâncare pe care el i-o dădea… Dar, sunt sigură, că asta numai din cauza obsesiei. Îşi băgase în cap că va fi otrăvită şi uite că a fost.

— De fapt, care a fost adevărata cauză a neînţelegerii dumneavoastră, mademoiselle?

Domnişoara Stanton ezita, uitându-se la Radnor. Tânărului domn îi pică repede fisa.

— Trebuie să plec, Freda. Pe diseară. La revedere, domnilor, cred că vă îndreptaţi spre gară.

Poirot răspunse că-i adevărat şi Radnor plecă.

— Sunteţi logodiţi, nu-i aşa? Întrebă Poirot cu un zâmbet şiret.

Freda Stanton se înroşi şi recunoscu că era adevărat.

— Şi, de fapt, ăsta a fost întregul necaz cu mătuşica, adăugă ea.

— Ea n-a fost de acord cu partida asta pentru dumneavoastră?

— O, n-a fost chiar aşa. Dar ştiţi, ea… Fata se opri brusc.

— Şi? O încurajă Poirot cu blândeţe.

— Mi se pare un lucru groaznic să spun despre ea, acum după ce a murit. Dar n-o să înţelegeţi niciodată dacă nu vi-l spun. Mătuşica era îndrăgostită lulea de Jacob.

— Zău?

— Da, nu-i aşa că-i absurd? Ea avea peste 50 de ani şi el nu are nici 30! Dar asta a fost. Era nebună după el! A trebuit să-i spun până la urmă că el îmi făcea mie curte… Şi ea n-a suportat asta deloc. Nu vroia să creadă câtuşi de puţin, era atât de brutală şi jignitoare că nu-i de mirare că mi-am pierdut firea. Am discutat cu Jacob şi el a fost de acord că cel mai bun lucru de făcut era să plec pentru o vreme până când îi trecea. Biata mătuşică… Cred că era într-o stare cu totul ciudată.

— Se pare că într-adevăr aşa era. Vă mulţumesc, mademoiselle că mi-aţi clarificat atât de bine lucrurile.

Oarecum spre surpriza mea, Radnor ne aştepta jos pe stradă.

— Pot să ghicesc foarte bine cam ceea ce Freda v-a spus, începu el. A fost lucrul cel mai nefericit care mi s-a întâmplat şi foarte stânjenitor pentru mine, după cum vă puteţi da seama. Nu mai e nevoie să spun că n-a fost vina mea. Întâi, mi-a plăcut pentru că îmi închipuiam că doamna mă ajuta să mă apropii de Freda. Toată treaba a fost absurdă… Şi extrem de neplăcută.

— Când urmează să vă căsătoriţi cu domnişoara Stanton?

— Cât de curând, sper. Domnule Poirot, acum am să fiu cât se poate de sincer cu dumneata. Ştiu puţin mai multe decât Freda. Ea crede că unchiul său e nevinovat. Nu sunt chiar aşa de sigur. Dar pot să vă zic un lucru: am de gând să-mi ţin gura şi să nu spun ce ştiu. Morţii cu morţii. Nu vreau ca unchiul soţiei mele să fie judecat şi spânzurat pentru crimă.

— De ce-mi spui toate astea?

— Pentru că am auzit de dumneavoastră şi mai ştiu că sunteţi un om inteligent. S-ar putea să-l dibuiţi şi să-i intentaţi proces. Dar vă întreb, ce rost are? Biata femeie nu mai poate fi ajutată şi ea n-ar fi dorit în ruptul capului vreun scandal… S-ar răsuci în mormânt doar la simplul gând al unui asemenea lucru.

— Probabil că ai dreptate în privinţa asta. Deci, vrei ca eu să… Muşamalizez totul?

— La asta mă gândeam. Recunosc sincer că sunt egoist. Mi-am croit drum… Să-mi încropesc o situaţie bunicică de croitor şi negustor.

— Majoritatea suntem egoişti, domnule Radnor. Dar nu toţi o admitem cu atâta uşurinţă. Am să fac ceea ce-mi ceri, dar îţi spun sincer că nu o să reuşesc să muşamalizez treburile.

— De ce nu?

Poirot ridică un deget. Era zi de târg, noi tocmai treceam pe lângă el şi un zumzăit febril ieşea de acolo.

— Vocea oamenilor – asta e, domnule Radnor. Ah, trebuie să alergăm că astfel pierdem terenul.

— Foarte interesant, nu-i aşa, Hastings? Remarcă Poirot, când trenul părăsi gara.

Îşi scoase un pieptene mic din buzunar şi o oglinjoară şi îşi aranjă cu grijă mustaţa, a cărei simetrie fusese uşor stricată când ne-am repezit spre tren.

— Aşa ţi se pare ţie, i-am răspuns. Pentru mine totul e foarte sordid şi neplăcut. Nu e nici un mister în legătură cu asta.

— Sunt de acord cu tine că nu-i nici un fel de mister.

— Cred că putem accepta povestea destul de extraordinară a fetei despre iubirea mătuşii ei. Asta mi se pare cel mai urât aspect. Era o femeie atât de drăguţă şi respectabilă.

— Nu-i nimic extraordinar în asta… Este complet normal. Dacă citeşti ziarele cu grijă, vei descoperi că o femeie drăguţă şi respectabilă la vârsta asta îşi părăseşte soţul cu care a trăit douăzeci de ani şi, câteodată, întreaga familie cu copii cu tot, pentru a-şi lega viaţa de cea a unui tânăr cu mult mai mic decât ea. Admiri les femmes, Hastings; te înclini în faţa tuturor acelora care sunt frumoase şi au bunul simţ să-ţi zâmbească, dar nu ştii câtuşi de puţin despre psihologia lor. În toamna unei vieţi de femeie apare întotdeauna un moment când ea tânjeşte după dragoste, după aventură… Înainte de a fi prea târziu. Asta i se poate întâmpla cu siguranţă şi unei femei care este soţia unui respectabil dentist dintr-un oraş de provincie!

— Şi tu crezi…

— Că un bărbat inteligent ar putea profita de un asemenea moment.

— N-aş zice că Pengelley e atât de inteligent, am mormăit eu. S-a uitat în gura întregului oraş. Şi totuşi cred că ai dreptate. Doar doi oameni ştiu totul – Radnor şi doctorul – şi amândoi vor să muşamalizeze afacerea. El a reuşit cumva. Aş fi vrut să-l văd pe individ.

— Poţi să-ţi îndeplineşti dorinţa. Să ne întoarcem cu următorul tren şi să inventăm că ne doare o măsea.

M-am uitat la el cu atenţie.

— Aş vrea să ştiu ce ţi se pare atât de interesant la cazul ăsta?

— Ceea ce mi s-a părut interesant a fost rezumat foarte bine de o remarcă de-a ta, Hastings. După ce-am stat de vorbă cu servitoarea tu ai

comentat că pentru cineva care nu avea de gând să spună un cuvânt, ea ne spusese o groază de lucruri.

— O! Am spus cu îndoială în glas; apoi m-am agăţat de prima mea remarcă critică: mă întreb de ce n-ai încercat să-l vezi pe Pengelley.

— Mon ami, îi acord trei luni. După asta am să-l văd ori de câte ori am chef… În boxa acuzaţilor.

De data asta m-am gândit că pronosticurile lui Poirot aveau să se dovedească false. Timpul trecea şi nimic nu transpira în legătură cu cazul nostru din Cornwall. Ne ocupam de alte treburi şi aproape uitasem tragedia Pengelley când, deodată, mi-a reamintit-o un scurt paragraf din ziar în care se făcea cunoscut că se obţinuse de la ministrul de interne autorizaţia de a exhuma cadavrul doamnei Pengelley.

Câteva zile mai târziu, „Misterul din Cornwall” era pe pagina întâia a fiecărui ziar. Se părea că zvonul nu se stinsese cu totul şi că atunci când s-a anunţat logodna văduvului cu domnişoara Marks, secretara sa, vocile au crescut în intensitate mai mult ca oricând. În cele din urmă, o petiţie a fost trimisă ministerului de interne; cadavrul a fost exhumat; mari cantităţi de arsenic au fost descoperite; domnul Pengelley a fost arestat şi incriminat de uciderea soţiei sale.

Poirot şi cu mine am asistat la primele înfăţişări. Dovezile erau mai numeroase decât s-ar fi putut aştepta. Dr. Adams a recunoscut că simptomele de otrăvire cu arsenic ar putea fi uşor confundate cu cele de gastrită. Expertul ministrului de interne şi-a depus mărturia; servitoarea Jessie s-a lansat într-un torent de informaţii, dintre care majoritatea au fost respinse, dar care, desigur, au întărit acuzaţia împotriva inculpatului. Freda Stanton a declarat că mătuşa ei se simţea mai rău de câte ori mânca ceva pregătit de soţul său. Jacob Radnor a povestit cum a picat pe neaşteptate în ziua decesului doamnei Pengelley şi l-a găsit pe domnul Pengelley punând la loc sticla cu pesticide pe raft, supa de crupe a doamnei Pengelley aflându-se alături pe masă. Apoi domnişoara Marks, secretara cea blondă, a fost audiată şi ea a plâns, a făcut o criză de isterie, a recunoscut că întreţinuse relaţii cu şeful ei şi că acesta îi promisese s-o ia în căsătorie dacă ceva i se întâmpla soţiei lui. Pengelley a respins acuzaţiile, însă a fost trimis în judecată.

Jacob Radnor ne însoţi până la locuinţa noastră.

— Vezi, domnule Radnor, spuse Poirot, am avut dreptate. Vocea oamenilor s-a făcut auzită… Şi fără ambiguităţi. Aşa că nu avea cum să fie muşamalizat acest caz.

— Aţi avut dreptate, suspină Radnor. Vedeţi vreo şansă de a-l scăpa?

— Mă rog, el a negat totul. Poate are ceva – un as în mânecă, cum spuneţi voi englezii. Vreţi să intraţi la noi?

Radnor acceptă invitaţia. Am cerut două whiski-uri cu sifon şi o ceaşcă cu ciocolată. Ultima cerere a creat un moment de consternare şi tare m-am îndoit că asta ar fi putut folosi vreodată la vreo înscenare.

— Desigur, continuă Poirot, am foarte multă experienţă în treburi de felul acesta. Şi nu văd decât o singură gaură de ieşire pentru prietenul nostru.

— Care anume?

— Ca să semnezi hârtia asta.

Cu graba unui conspirator, Poirot scoase o foaie de hârtie completată.

— Ce-i asta?

— Mărturisirea că dumneata ai ucis-o pe doamna Pengelley.

Urmă o clipă de tăcere, apoi Radnor râse.

— Aţi înnebunit!

— Nu, nu, prietene, nu-s nebun. Ai venit aici; te-ai apucat de o mică afacere; aveai nevoie de bani. Domnul Pengelley era un om foarte bogat. I-ai cunoscut nepoata; ea te-a plăcut. Dar, mica rentă pe care Pengelley i-ar fi putut-o da la căsătorie nu era suficientă. Te-ai gândit să scapi atât de unchi, cât şi de mătuşă; atunci banii i-ar fi revenit lui Freda, din moment ce era singura rudă. Ce inteligent ai pus totul la cale! I-ai făcut curte acelei femei credule ajunsă la vârsta critică până când ţi-a devenit sclavă. I-ai inspirat dubii în legătură cu soţul ei. Întâi, ea a descoperit că o înşela, apoi, sub îndrumarea dumitale, că el încerca să o otrăvească. Te aflai des în casă; ţi se iveau prilejuri pentru a pune arsenic în mâncarea ei. Dar ai fost grijuliu să nu pui niciodată când soţul era plecat.

Ca femeie, şi-a trădat bănuielile. I-a vorbit nepoatei ei; fără îndoială le-a spus şi altor prietene. Singura dumitale dificultate era să întreţii relaţii separate cu cele două femei şi chiar asta nu era aşa de dificil, după cât părea. I-ai explicat mătuşii că, pentru a înlătura suspiciunile soţului ei, trebuia să te prefaci că-i faci curte nepoatei. Tânăra a fost şi mai uşor de convins – ei nu i-a venit niciodată să creadă în mod serios că mătuşa îi este rivală.

Dar, atunci, doamna Pengelley s-a hotărât, fără să-ţi spună nimic, să mă consulte pe mine. Dacă ea ar fi fost cu adevărat sigură, n-ar fi avut nici o umbră de îndoială că soţul încerca s-o otrăvească, ea s-ar fi simţit pe deplin justificată în a-l părăsi şi a-şi lega viaţa de a dumitale – ceea ce ea îşi imagina că dumneata doreai să facă. Dar asta nu se potrivea deloc cu planurile dumitale. Nu doreai ca un detectiv să dea târcoale. O ocazie favorabilă se iveşte. Te afli în casă când domnul Pengelley se pregăteşte să-i ducă nişte supă de crupe soţiei şi bagi doza fatală. Restul e uşor. În aparenţă doreşti să muşamalizezi lucrurile, dar în secret le alimentezi. Dar îl subapreciezi pe Hercule Poirot, tânărul meu prieten inteligent.

Radnor era palid de moarte, dar încă mai încerca să trateze lucrurile cu un aer superior.

— Foarte interesant şi ingenios, dar de ce îmi spuneţi mie toate astea?

— Deoarece, domnule, eu reprezint nu legea, ci pe doamna Pengelley. De dragul ei îţi dau o şansă de scăpare. Semnează această hârtie şi vei avea un avans de 24 de ore, zic 24 de ore, înainte de a o înmâna poliţiei.

Radnor ezită.

— Nu poţi dovedi nimic.

— Eu să nu pot? Eu sunt Hercule Poirot. Priveşte pe fereastră, monsieur. Sunt doi bărbaţi în stradă. Ei au ordine să fie cu ochii pe tine.

Radnor străbătu camera până la fereastră, dădu la o parte storurile, apoi se retrase înjurând.

— Vezi, monsieur? Semnează, este şansa dumitale cea mai bună.

— Ce garanţie am că…

— Că am să mă ţin de cuvânt? Promisiunea lui Hercule Poirot. Semnezi? Bine. Hastings, fii atât de bun şi ridică până la jumătate storurile din partea stângă. Acesta este semnalul că domnul Radnor poate pleca nemolestat.

Palid, înjurând tot timpul, Radnor o şterse rapid din cameră. Poirot dădu aprobator din cap cu blândeţe.

— Un laş! Ştiam eu.

— Poirot, mi se pare că ai acţionat de o manieră criminală, am strigat furios. Predici întotdeauna împotriva sentimentelor. Şi-acum laşi să ne scape un criminal periculos din pur sentimentalism.

— Asta nu-i sentiment, asta-i afacere, răspunse Poirot. Nu-ţi dai seama, prietene, că n-avem nici o urmă de dovadă împotriva lui? Ce să fac, să mă ridic şi să spun celor 12 juraţi încăpăţânaţi din Cornwall, că eu, Hercule Poirot, ştiu adevărul? O să-mi râdă în nas. Singura şansă era să-l bag în sperieţi şi să-i smulg o mărturisire în felul ăsta. Cei doi pierde-vară pe care i-am observat afară s-au nimerit a fi foarte utili. Vrei Hastings să laşi storurile acum. Nu că ar fi existat vreo înţelegere pentru a le ridica. Ci a fost aşa, o parte din mise en sc è ne, înscenarea noastră.

Bine, bine, trebuie să ne ţinem promisiunea. Douăzeci şi patru de ore, am spus? Tot atâta timp şi pentru bietul domn Pengelley – şi nu merită mai mult; pentru că… Şi-a înşelat nevasta. După cum ştii, ţin foarte mult la viaţa de familie. Ei bine, 24 de ore şi apoi? Am mare încredere în Scotland Yard. Vor pune mâna pe el, mon ami; vor pune ei mâna pe el!

II. Aventura regelui de treflă

— Pe cinstea mea, am exclamat eu, punând deoparte „The Daily Newsmonger”, e mai ciudat decât în romane!

Poate că remarca nu era originală. A părut să-l irite pe prietenul meu. Înclinându-şi capul în formă de ou, micuţul domn scutură cu grijă o dâră de praf imaginară de pe pantalonii săi bine călcaţi şi constată:

— Ce profund! Ce mare gânditor este prietenul meu Hastings!

Fără să manifest vreo supărare la această neavenită glumă răutăcioasă, am bătut de câteva ori pe pagina ce o pusesem alături.

— Ai citit ziarul de dimineaţă?

— Da. Şi după ce l-am citit, l-am împăturit din nou cu grijă. Nu l-am aruncat pe duşumea cum ai făcut tu, cu lamentabila ta lipsă de ordine şi metodă. (Asta-i tot ce poate spune mai urât Poirot. Ordinea şi Metoda sunt zeii săi. Merge aşa departe încât le atribuie lor toate succesele sale).

— Deci, ai văzut relatarea privitoare la uciderea lui Henry Reedburn, impresarul? Asta m-a determinat să fac remarca aceea. Nu numai că-i cu adevărat mai ciudat decât într-un roman, dar este mai dramatic. Gândeşte-te

la familia aia burgheză înstărită din Anglia, Oglander. Tată, mamă, fiu şi fiică, tipică pentru mii de familii din ţara asta. Bărbaţii pleacă în oraş în fiecare zi; femeile au grijă de casă. Vieţile lor sunt perfect liniştite şi extrem de monotone. Seara trecută stăteau în sufrageria lor plăcută din suburbia Daisymead, Streatham, jucând bridge. Deodată, prin surprindere, fereastra franţuzească se deschide brusc şi o femeie intră în cameră, împleticindu-se. Pe rochia ei de saten cenuşie e o pată roşie. Murmură un cuvânt „Crimă!" înainte de a cădea inconştientă pe duşumea. E posibil ca ei s-o fi recunoscut după fotografii ca fiind Valerie Saintclair, faimoasa dansatoare care a făcut vâlvă recent.

— Asta-i relatarea ta sau cea din „The Daily Newsmonger"? Întrebă Poirot.

— The Daily Newsmoger" s-a grăbit să intre la tipar şi s-a mulţumit cu înşiruirea faptelor. Dar implicaţiile dramatice ale întâmplării m-au izbit de îndată.

Poirot mă aprobă dând din cap gânditor.

— Oriunde este un om, este şi o dramă. Dar, nu e întotdeauna acolo unde crezi. Ţine minte asta. Şi-apoi, şi pe mine mă interesează cazul din moment ce s-ar putea să am o legătură cu el.

— Chiar?

— Da. Un domn m-a sunat azi dimineaţă şi a fixat cu mine o întâlnire din partea prinţului Paul de Maurania.

— Dar ce legătură este între una şi alta?

— Nu prea citeşti simpaticele tabloide englezeşti de scandal. Acelea cu poveşti nostime şi cele care încep cu „un şoricel a auzit..." sau „o vulpiţă ar vrea să ştie...". la uită-te aici.

I-am urmărit cu privirea degetul scurt şi bont de-a lungul unui paragraf: – dacă prinţul străin şi celebra dansatoare ar fi cu adevărat în relaţii! Şi dacă doamnei îi place noul ei inel cu diamant!

— Şi acum, ca să rezum povestea ta dramatică, spuse Poirot, mademoiselle Saintclair, îţi aminteşti, a leşinat pe covorul sufrageriei din Daisymead.

M-am cutremurat.

— Ca urmare a primelor cuvinte murmurate de mademoiselle, cei doi bărbaţi Oglander au plecat, unul să aducă un doctor care s-o îngrijească pe femeia care, în mod evident, suferea de pe urma unui şoc şi celălalt la poliţie, unde, după ce le-a spus ceea ce s-a întâmplat, i-a însoţit pe poliţişti la Mon Désir – superba vilă a domnului Reedburn, ce nu se află prea departe de Daisymead. Acolo l-au găsit pe binecunoscutul om care, între noi fie zis, are o reputaţie nu prea plăcută; zăcea în bibliotecă cu capul crăpat la spate ca o coajă de ou. Ţi-am imitat stilul, spuse Poirot cu blândeţe. Scuză-mă, te rog... Ah, a sosit prinţul!

Distinsul nostru musafir a fost anunţat sub titlul de contele Feodor. Era un tânăr cu o înfăţişare ciudată, înalt, înfocat, cu bărbia îngustă, faimoasa gură de Mauranberg şi ochii negri, arzători ai unui fanatic.

— Domnul Poirot?

Prietenul meu dădu din cap afirmativ.

— Domnule, sunt într-o situaţie gravă, mai serioasă decât o pot spune în cuvinte…

Poirot îl opri cu un gest.

— Vă înţeleg neliniştea. Mademoiselle Saintclair vă este o prietenă foarte dragă, nu-i aşa?

Prinţul răspunse simplu:

— Sper s-o iau de soţie.

Poirot se îndreptă în scaun şi făcu ochii mari.

Prinţul continuă:

— N-aş fi primul din familia mea care ar încheia o căsătorie morganatică {1}. Şi fratele meu Alexandru l-a sfidat pe împărat. În prezent trăim zile mai iluminate, eliberaţi de vechile prejudecăţi de castă. Şi apoi, mademoiselle Saintclair, de fapt, îmi este aproape egală ca rang. Aţi auzit câte ceva despre povestea ei?

— Sunt multe povestiri romantice referitoare la originea ei – ceea ce este un lucru obişnuit cu dansatoarele celebre. Am auzit că este fata unei ziliere irlandeze, dar şi povestea în care mama ei este o mare ducesă rusoaică.

— Prima variantă este, bineînţeles, o prostie, spuse tânărul. Dar a doua este adevărată. Valerie, deşi trebuie s-o ţină ascunsă, m-a făcut s-o cred prea bine. Şi apoi, ea o dovedeşte inconştient într-o mie de feluri. Cred în ereditate, domnule Poirot.

— Şi eu cred în ereditate, spuse Poirot pe gânduri. Am văzut câteva lucruri ciudate în legătură cu asta – moi qui vous parle… Dar să ne apucăm de treabă, prinţe. Ce doriţi de la mine? De ce vă temeţi? Pot să vă vorbesc deschis, da? Este vreo legătură între domnişoara Saintclair şi crimă? Îl cunoştea pe Reedburn, nu-i aşa?

— Da. El susţinea că e îndrăgostit de ea.

— Şi ea?

— Nu avea ce să discute cu el.

Poirot îl privi iscoditor.

— Avea vreun motiv să se teamă de el?

Tânărul ezită.

— A fost un incident. O cunoaşteţi pe Zara, prezicătoarea?

— Nu.

— E minunată. Ar trebui s-o consultaţi o dată. Valerie şi cu mine am fost la ea săptămâna trecută. Ne-a dat în cărţi. I-a spus Valeriei că va avea necaz – de nori care se adună; apoi a întors ultima carte – cartea de deasupra, cum i se spune. Era regele de treflă. Ea i-a spus Valeriei: „Ai grijă. Există un bărbat care are putere asupra ta. Ţi-e frică de el. Eşti în mare pericol din cauza lui. Ştii la cine mă refer?” Valerie se albise de tot. Ea aprobă din cap şi spuse: „Da, da, ştiu”. Imediat după aceea am plecat. Ultimele cuvinte ale Zarei către Valerie au fost: „Fereşte-te de regele de treflă. Un pericol te ameninţă!” Am întrebat-o pe Valerie. N-a vrut să-mi spună nimic – m-a asigurat că totul era în ordine. Dar acum, după ce s-a întâmplat aseară,

sunt mai sigur decât oricând că în regele de treflă Valerie l-a văzut pe Reedburn şi că el era bărbatul de care se temea. Prinţul se opri brusc.

— Acum înţelegeţi agitaţia mea când m-am uitat în ziarele de dimineaţă. Dacă Valerie, într-o criză de nebunie… O, este imposibil!

Poirot se ridică şi-l bătu pe tânăr pe umăr cu blândeţe.

— Vă rog să nu fiţi îngrijorat. Lăsaţi totul în seama mea.

— Vă duceţi la Streatham? Cred că e încă acolo, la Daisymead – şocată.

— Mă duc imediat.

— Am aranjat totul prin ambasadă. Veţi avea acces peste tot.

— Atunci ne vom despărţi, Hastings vii cu mine? Au revoir, prinţe.

Mon Désir era o vilă excepţional de frumoasă, cu totul modernă şi confortabilă. O alee scurtă, asfaltată, ducea la ea din drumul principal şi grădini frumoase se întindeau în spatele casei pe câţiva acri.

Menţionând numele prinţului Paul, majordomul, care deschisese uşa, ne-a dus imediat la scena tragediei. Biblioteca era o încăpere impunătoare, care se întindea din faţă până în capătul clădirii, cu câte o fereastră şi într-o parte şi-n alta, una dând spre aleea circulară din faţă şi cealaltă spre grădină. Lângă cea din urmă a fost găsit întins cadavrul. Acesta fusese ridicat cu puţin timp înainte, după ce poliţia îşi terminase investigaţiile.

— Neplăcut lucru, i-am şoptit lui Poirot. Cine ştie ce cluuri or mai fi distrus?

Micul meu prieten zâmbi.

— Ehe! De câte ori trebuie să-ţi spun că lucrurile vin dinăuntru? Soluţia fiecărui mister se află în micile celule cenuşii ale creierului.

Se întoarse spre majordom.

— Presupun că în afară de transportarea corpului, camera n-a fost atinsă!

— Nu, domnule. Este exact aşa ca azi noapte când a venit poliţia.

— Acum, draperiile astea. Văd că ele se trag la o anumită distanţă de fereastră. Sunt la fel cu cele de la fereastra din faţă. Erau trase aseară?

— Da, domnule, le trag în fiecare seară.

— Înseamnă că Reedburn trebuie să le fi tras înapoi.

— Aşa cred, domnule.

— Ştiai că stăpânul dumitale aştepta un vizitator?

— N-a spus aşa, domnule. Dar a dat ordine să nu fie deranjat după cină. Ştiţi, domnule, există o uşă care se deschide spre terasa din partea asta a casei. Ar fi putut primi pe cineva pe acolo.

— Obişnuia să facă asta?

Majordomul tuşi discret.

— Aşa cred.

Poirot păşi spre uşa în discuţie. Nu era închisă. Ieşi prin ea pe terasa care dădea în dreapta spre alee; în stânga dădea spre un zid de cărămidă roşie.

— Grădina pentru fructe, domnule. Mai este o uşă care conduce mai departe, dar se închide întotdeauna la ora şase.

Poirot dădu afirmativ din cap şi se reîntoarse în bibliotecă cu majordomul după el.

— N-aţi auzit nimic din ce s-a petrecut aseară?

— Ei bine, domnule, am auzit voci în bibliotecă cu puţin înainte de ora nouă. Dar asta nu era neobişnuit, mai ales dacă era vocea unei femei. Dar, bineînţeles, de vreme ce eram cu toţii în camera servitorilor, exact în partea opusă, n-am auzit absolut nimic. Ş-apoi pe la ora unsprezece, a venit poliţia.

— Câte voci aţi auzit?

— N-aş putea spune, domnule. Eu am auzit-o numai pe cea a doamnei.

— Aha!

— Dacă nu vă supăraţi, domnule, doctorul Ryan este încă în casă, dacă doriţi să-l vedeţi.

Am acceptat de îndată sugestia şi peste câteva minute, doctorul, un om vesel între două vârste, veni şi-i dădu lui Poirot toate informaţiile pe care i le ceru. Reedburn zăcea aproape de fereastră cu capul lângă scaunul de marmură de la geam. Prezenta două răni, una între ochi, alta, cea fatală, la spatele capului.

— Zăcea pe spate?

— Da. Iată urma. El arătă o mică pată închisă la culoare de pe duşumea.

— N-ar fi putut ca lovitura de la spatele capului să fi fost cauzată de căderea pe duşumea?

— Imposibil. Oricare ar fi fost arma, ea a intrat destul de mult în craniu.

Poirot privi gânditor în faţa lui. În intrândul fiecărei ferestre se afla câte un scaun de marmură sculptată, braţele fiind fasonate sub forma unor capete de lei. O luminiţă se aprinse în ochii lui Poirot.

— Dacă presupunem că a căzut pe spate pe capul acestui leu ieşit înafară şi de acolo a alunecat jos, n-ar putea aceasta cauza o rană cum aţi descris-o?

— Da, ar putea. Dar unghiul în care zăcea face imposibilă teoria. Ş-apoi ar fi trebuit să rămână urme de sânge pe marmora scaunului.

— Doar dacă n-au fost şterse.

Doctorul ridică din umeri.

— Asta-i foarte puţin probabil. N-ar fi în avantajul nimănui să dea unui accident aparenţa unei crime.

— Normal, îl aprobă Poirot. Credeţi că vreuna dintre lovituri ar fi putut fi administrată de vreo femeie?

— O, aş zice că asta nu intră în discuţie. Presupun că vă gândiţi la mademoiselle Saintclair?

— Nu mă gândesc la nimeni anume până când nu sunt sigur, răspunse Poirot cu blândeţe.

Îşi îndreptă atenţia spre fereastra franceză deschisă şi doctorul continuă:

— Pe aici a fugit domnişoara Saintclair. Puteţi zări printre copaci Daisymead. Bineînţeles, sunt multe case mai aproape de faţada vilei, la

drum, dar aşa se face că Daisymead, deşi este la o oarecare distanţă, este singura casă vizibilă din partea aceasta.

— Mulţumesc pentru amabilitatea dumitale, doctore, spuse Poirot. Haide Hastings, să mergem pe urmele domnişoarei.

Poirot mă conduse prin grădină, ieşirăm printr-o poartă de fier, străbăturăm o porţiune îngustă de iarbă şi intrarăm pe portiţa grădinii de la Daisymead, care era o căsuţă modestă, înconjurată de vreo jumătate de acru de pământ. Erau câteva trepte care duceau la o fereastră franţuzească. Poirot făcu semn cu capul spre ele.

— Pe acolo s-a dus domnişoara Saintclair. Pentru noi, care nu avem de ce să ne grăbim, ar fi mai bine să ocolim casa până la uşa din faţă.

O servitoare ne-a deschis şi ne-a condus în sufragerie, apoi s-a dus s-o caute pe doamna Oglander. Era evident că în încăpere nu se umblase din noaptea precedentă. Cenuşa era încă în cămin şi masa de bridge se afla tot în mijlocul camerei cu o carte pe faţă şi cu celelalte cărţi din mână aruncate jos. Camera era oarecum încărcată cu ornamente arătoase dar fără valoare şi o mulţime de tablouri de familie împodobeau pereţii.

Poirot se uită la ele cu mai multă indulgenţă decât mine şi îndreptă unul sau două care atârnau într-o parte.

— La familie e strâns unită, nu? Sentimentul înlocuieşte frumuseţea.

L-am aprobat cu ochii fixaţi pe un tablou de familie reunind un domn cu mustaţă, o doamnă cu un rulou înalt de păr în frunte, un băiat solid şi îndesat şi două fetiţe garnisite cu o mulţime de panglici inutile. Mi-am zis că aceasta trebuia să fi fost familia Oglander în primii ani şi am studiat-o cu interes.

Uşa se deschise şi o tânără intră. Părul ei negru era aranjat cu grijă, purta o scurtă bej şi o fustă de stofă.

Ne privi întrebătoare. Poirot înaintă.

— Domnişoara Oglander? Regret că vă deranjez, mai ales după cele ce vi s-au întâmplat. Întreaga afacere trebuie să vă fi tulburat foarte mult.

— Mai mult ne-a speriat, recunoscu tânăra cu grijă. Începusem să mă gândesc că elementele dramei se risipiseră la domnişoara Oglander, că lipsa ei de imaginaţie se ridica deasupra oricărei tragedii. Mi s-a confirmat această părere când ea a spus în continuare: Trebuie să vă cer scuze pentru starea în care se află camera; servitorii s-au alarmat prosteşte.

— Aici stăteaţi seara trecută, n'est-ce pas?

— Da, jucam bridge după cină când…

— Scuzaţi-mă, de cât timp jucaţi?

— Păi… Domnişoara Oglander se gândi. Nu pot să vă spun exact. Cred că trebuie să fi fost în jur de ora zece. Făcusem mai multe jocuri.

— Şi dumneavoastră unde stăteaţi?

— Cu faţa la fereastră. Jucam cu mama şi nu aveam atuul. Deodată, brusc, fereastra se deschise şi domnişoara Saintclair intră în cameră împleticindu-se.

— Aţi recunoscut-o?

— Aveam vaga idee că faţa ei îmi este familiară.

— E încă aici, nu-i aşa?

— Da, dar refuză să vadă pe cineva. Este încă sub stare de şoc.

— Cred că o să mă primească. Vreţi să-i spuneţi că mă aflu aici la cererea expresă a prinţului Paul?

Îmi închipuiam că rostirea numelui unui prinţ o va scoate pe domnişoara Oglander din calmul ei imperturbabil. Dar ea ieşi din cameră cu mesajul nostru, fără vreo altă remarcă şi se reîntoarse aproape imediat spunând că domnişoara Saintclair vrea să ne vadă în camera ei.

Am urmat-o la etaj şi apoi într-un dormitor destul de mare şi luminos. Pe o sofa de lângă fereastră stătea lungită o femeie care întoarse capul când intrarăm. Contrastul dintre cele două femei mă izbi pe dată, deşi trăsăturile feţei şi tenul erau asemănătoare… Totuşi câtă deosebire! Fiecare privire, fiecare gest la Valerie Saintclair exprima drama. Părea să emane un flux romantic. Un capot de lână purpurie îi acoperea picioarele – un lucru de casă în toată puterea cuvântului; dar farmecul personalităţii ei îi imprima un parfum exotic, de haină orientală.

Ochii ei mari, negri se opriră asupra lui Poirot.

— Veniţi din partea lui Paul?

Vocea ei i se potrivea înfăţişării, era caldă şi languroasă.

— Da, mademoiselle. Mă aflu aici să-l servesc pe el şi pe dumneavoastră.

— Ce doriţi să ştiţi?

— Tot ce s-a întâmplat aseară, dar totul!

Zâmbi cam plictisită.

— Credeţi c-aş minţi? Nu sunt proastă. Văd destul de bine că nu se poate ascunde nimic. Ştia un secret despre mine bărbatul care a murit. M-a ameninţat cu el. De dragul lui Paul am încercat să cad la învoială cu el. Nu puteam să risc să-l pierd pe Paul… Acum că a murit, sunt în siguranţă. Dar cu toate astea, nu l-am omorât eu.

Poirot dădu din cap zâmbind.

— Nu e nevoie să-mi spuneţi asta, mademoiselle. Povestiţi-mi acum ce s-a întâmplat aseară.

— I-am oferit bani. Părea că vrea să trateze cu mine. Mi-a fixat o întâlnire pentru aseară la ora nouă. Urma să mă duc la Mon Désir. Cunoşteam locul; mai fusesem înainte. Trebuia să înconjor casa, să intru prin uşa laterală în bibliotecă, astfel ca servitorii să nu mă vadă.

— Scuzaţi-mă, mademoiselle, dar nu v-a fost teamă să vă aventuraţi singură acolo noaptea?

Mi s-a părut mie sau a urmat o oarecare pauză înainte de a răspunde.

— Poate că mi-a fost. Dar, ştiţi, nu era nimeni căruia i-aş fi putut cere să vină cu mine. Şi eram disperată. Reedburn mă primi în bibliotecă. O, omul ăla! Îmi pare bine că a murit. S-a jucat cu mine ca pisica cu şoarecele. M-a tachinat. L-am rugat şi l-am implorat în genunchi. I-am oferit toate bijuteriile pe care le am. Degeaba! Apoi, şi-a spus propriile lui condiţii. Poate vă daţi seama care erau ele. Am refuzat. I-am spus ce gândeam despre el. I-am aruncat vorbe urâte în faţă. A rămas zâmbind calm. Şi-atunci, când am tăcut în cele din urmă, s-a auzit un zgomot… Din spatele draperiei de la fereastră…

Şi el l-a auzit. S-a îndreptat spre draperii şi le-a tras larg deoparte. Acolo era un bărbat care se ascundea – un om care arăta îngrozitor, un tip de vagabond. L-a lovit pe domnul Reedburn… Apoi l-a lovit din nou şi el a căzut. Vagabondul m-a apucat cu mâna lui plină de sânge. M-am smuls din încleştarea lui, m-am strecurat prin fereastră şi am alergat să-mi salvez viaţa. Atunci am zărit lumini în casa asta şi m-am îndreptat spre ele. Jaluzelele erau ridicate şi am văzut nişte oameni jucând bridge. Aproape am căzut în cameră. Am reuşit să murmur „crimă”! Şi totul mi s-a întunecat în faţa ochilor…

— Mulţumesc, mademoiselle. Trebuie să fi fost un mare şoc pentru sistemul dumneavoastră nervos. În ce priveşte vagabondul, l-aţi putea descrie? Vă amintiţi cum era îmbrăcat?

— Nu, totul s-a întâmplat atât de repede. Dar l-aş recunoaşte oriunde. Faţa lui mi s-a întipărit în minte.

— O ultimă întrebare, mademoiselle. Draperiile de la cealaltă fereastră, cea care dădea spre alee, erau trase?

Pentru prima dată o expresie de uimire apăru pe faţa dansatoarei. Părea că încearcă să-şi amintească.

— Eh bien, mademoiselle?

— Mă gândesc… Sunt aproape sigură… Da, foarte sigură! Ele nu erau trase.

— Asta-i curios, din moment ce erau celelalte. Nu contează. Aş zice că n-are mare importanţă. Mai rămâneţi mult aici?

— Doctorul crede că pot să mă întorc mâine la Londra. Se uită prin cameră. Domnişoara Oglander ieşise. Oamenii ăştia sunt foarte buni, dar nu sunt din lumea mea. Îi şochez! Iar mie, ei bine, nu-mi place la bourgeoisie!

O undă slabă de amărăciune îi sublinia cuvintele.

Poirot încuviinţă.

— Înţeleg. Sper că nu v-am obosit peste măsură cu întrebările mele.

— Câtuşi de puţin, monsieur. Sunt foarte nerăbdătoare ca Paul să afle cât se poate de repede.

— Atunci vă doresc toate cele bune, mademoiselle.

După ce părăsi camera, Poirot se opri şi se repezi la o pereche de pantofi uşori din piele.

— Sunt ai dumneavoastră, mademoiselle?

— Da, monsieur. Tocmai au fost curăţaţi şi aduşi sus.

— Aha! Făcu Poirot în timp ce coboram scările. Se pare că servitorii nu sunt chiar atât de agitaţi, încât mai curăţă pantofii, deşi uită căminul. Bine, mon ami, la început păreau să fie unul sau două puncte interesante, dar mă tem tare mult că trebuie să considerăm cazul încheiat. Totul pare destul de simplu.

— Şi ucigaşul?

— Hercule Poirot nu vânează vagabonzi, răspunse prietenul meu plin de el.

Domnişoara Oglander veni după noi în hol.

— Dacă vreţi să aşteptaţi un minut în sufragerie; mama ar vrea să vă vorbească.

În cameră încă nu se umblase şi Poirot strânse într-o doară cărţile, amestecându-le cu mâinile lui mici extrem de îngrijite.

— Prietene, ştii la ce mă gândesc?

— Nu, am spus nerăbdător.

— Cred că domnişoara Oglander a greşit deschiderea. Trebuia să meargă cu trefla.

— Poirot! Eşti culmea.

— Mon Dieu, nu pot să discut tot timpul despre crime!

Deodată rămase nemişcat.

— Hastings... Hastings. Uită-te! Regele de treflă lipseşte dintre cărţi!

— Zara! Am strigat eu.

— Şi?

Părea că nu înţelege aluzia mea. Strânse mecanic cărţile şi le puse în casetele lor. Faţa lui devenise gravă.

— Hastings, spuse el în cele din urmă. Eu, Hercule Poirot, eram cât pe-aci să fac o mare greşeală, o foarte mare greşeală.

Îl privi impresionat, dar fără să înţeleg absolut nimic.

— Trebuie s-o luăm de la capăt, Hastings. Da, trebuie s-o luăm de la capăt. Dar de data asta nu vom mai da greş.

Fu întrerupt de o doamnă frumoasă între două vârste. Ţinea nişte cărţi de bucătărie. Poirot se înclină.

— Înţeleg, domnule, că sunteţi un prieten al lui... al... Domnişoarei Saintclair?

— Am venit din partea unui prieten de-al ei, madame.

— O, înţeleg. Mă gândeam că poate...

Poirot făcu un semn brusc spre fereastră.

— Jaluzelele erau coborâte, aseară?

— Nu! Cred că de aceea domnişoara Saintclair a văzut lumina aşa de clar.

— A fost lună aseară. Mă mir că n-aţi văzut-o pe mademoiselle Saintclair din scaunul dumneavoastră cu faţa la fereastră?

— Cred că eram cufundaţi în joc. Niciodată nu mi s-a mai întâmplat aşa ceva înainte.

— Asta vă cred, madame. Şi vă rog să vă liniştiţi, mademoiselle pleacă mâine.

— Oh! Faţa bunei doamne se lumină.

— Şi vă doresc o dimineaţă plăcută, madame!

O servitoare spăla treptele când am ieşit pe uşa din faţă. Poirot o întrebă:

— Dumneata ai curăţat pantofii tinerei de la etaj?

Fata dădu negativ din cap.

— Nu, domnule. Nu cred că au fost curăţaţi.

— Atunci cine i-a curăţat? L-am întrebat pe Poirot când mergeam pe drum.

— Nimeni. N-aveau nevoie să fie curăţaţi.

— Bănuiesc că atunci când mergi pe un drum sau pe o cărare într-o noapte frumoasă nu-i murdăreşti. Dar, cu siguranţă, după ce treci prin iarba grădinii ei se murdăresc.

— Da, mă aprobă Poirot cu un zâmbet curios.

— În cazul ăla, cred şi eu că s-ar fi pătat.

— Dar…

— Ai răbdare doar o jumătate de oră prietene. Să ne întoarcem la Mon Désir.

Majordomul păru surprins de reapariţia noastră, dar nu făcu nici o obiecţie la revenirea noastră în bibliotecă.

— Hei, nu-i aia fereastra, Poirot, îi strigai când se îndrepta spre cea care dădea către alee.

— Aşa e, prietene. Priveşte aici.

Făcea semn spre capul de marmoră al leului. Pe el era o urmă decolorată. Îşi îndreptă apoi degetul spre o pată asemănătoare de pe duşumeaua lustruită.

— Cineva l-a lovit pe Reedburn cu pumnul între ochi. El a căzut pe spate pe această bucată de marmoră ieşită în afară şi apoi a lunecat jos. După aceea, a fost târât pe duşumea până la cealaltă fereastră şi lăsat acolo, dar nu în acelaşi unghi, aşa cum ne-a atras atenţia şi doctorul.

— Dar, de ce? Pare absolut inutil.

— Dimpotrivă, era esenţial. De asemenea asta este cheia identităţii ucigaşului – deşi, de fapt n-a avut intenţia să-l omoare pe Reedburn şi de aceea nu prea ar fi cazul să-l numim ucigaş. Trebuie să fie un om foarte puternic!

— Pentru că a târât trupul pe duşumea?

— Câtuşi de puţin. E un caz interesant. Şi totuşi era cât pe-aici să ajung de râsul lumii.

— Vrei să spui că e gata, că ştii totul?

— Da.

Un amănunt îmi reveni în memorie.

— Nu, am exclamat. E un lucru pe care nu-l ştii!

— Care anume?

— Nu ştii unde este regele de treflă care lipseşte!

— Zău? O, asta-i nostim! Prietene, foarte nostim.

— De ce?

— Fiindcă e în buzunarul meu!

Îl scoase încântat.

— O! Am spus cam abătut. Unde l-ai găsit? Aici?

— Nu-i nimic senzaţional în legătură cu el. Pur şi simplu nu fusese scos împreună cu celelalte cărţi. Era în casetă.

— Hm! Dar totuşi ţi-a dat o idee, nu-i aşa?

— Da, prietene. Îi prezint respectele mele majestăţii sale regale.

— Şi doamnei Zara!

— A, da, şi doamnei.

— Şi ce-o să facem acum?

— O să ne întoarcem la Londra. Dar, mai întâi, trebuie să schimb câteva vorbe cu o anumită doamnă de la Daisymead.

Aceeaşi servitoare mărunţică ne deschise uşa.

— Acum toţi iau prânzul, domnule… Doar dacă vreţi s-o vedeţi pe domnişoara Saintclair, ea se odihneşte.

— Ar fi suficient s-o pot vedea pe doamna Oglander câteva minute. Vrei să-i spui?

Am fost conduşi în salon să aşteptăm. Am zărit familia în sufragerie în timp ce treceam şi care acum era reîntregită cu doi bărbaţi voinici, solizi, unul cu mustaţă, celălalt şi cu barbă.

După câteva minute, doamna Oglander intră în cameră, uitându-se la Poirot care se înclină.

— Madame, noi, în ţara mea, aveam o mare dragoste, un respect deosebit pentru mamă. La mère de famille reprezintă totul!

Doamna Oglander păru cam uimită de această introducere.

— Pentru acest motiv am venit – să potolesc neliniştea unei mame. Ucigaşul domnului Reedburn nu va fi descoperit. Nu vă temeţi. Eu, Hercule Poirot, v-o garantez. Am dreptate, nu-i aşa? Sau pe soţie trebuie s-o liniştesc?

Urmă o pauză de-o clipă. Doamna Oglander părea să-l cerceteze pe Poirot cu ochii ei. În sfârşit, spuse liniştită:

— Nu-mi dau seama cum de ştiţi… Dar, da aveţi dreptate.

Poirot dădu din cap cu gravitate.

— Asta-i tot, madame. Dar nu fiţi neliniştită. Poliţiştii dumneavoastră englezi nu au ochii lui Hercule Poirot.

Bătu cu degetul în portretul de familie de pe perete.

— Aţi mai avut odată o fată. A murit, madame?

Din nou, după o pauză în care-l cercetă cu ochii ei, răspunse:

— Da, a murit.

— Ah! Spuse Poirot brusc. Bine, trebuie să ne întoarcem la Londra. Îmi permiteţi să pun regele de treflă înapoi în pachet? A fost singura dumneavoastră eroare. Înţelegeţi, să fi jucat bridge aproape o oră numai cu 51 de cărţi… Vedeţi, nimeni care ştie câte ceva despre joc nu v-ar crede o clipă! Bonjour!

— Şi-acum, prietene, spuse Poirot în timp ce ne îndreptam spre gară, înţelegi totul!

— Nu-nţeleg nimic! Cine l-a omorât pe Reedburn?

— John Oglander junior. Nu eram prea sigur dacă a fost tatăl sau fiul, dar m-am oprit asupra fiului pentru că este cel mai puternic şi mai tânăr dintre cei doi. Trebuia să fie unul dintre cei doi din cauza ferestrei.

— De ce?

— Erau patru ieşiri din bibliotecă – două uşi, două ferestre; dar, evident, numai una se preta. Trei ieşiri dădeau în faţă, direct sau indirect. Tragedia trebuia să aibă loc la fereastra din spate ca să poată părea că Valerie Saintclair a nimerit la Daisymead din întâmplare. Bineînţeles că ea a leşinat

cu adevărat şi John Oglander a cărat-o pe umeri. De aceea, mi-am zis că trebuia să fie un om puternic.

— Atunci, s-au dus acolo împreună?

— Da. Ţii minte ezitarea Valeriei când am întrebat-o dacă nu i-a fost frică să se ducă singură? John Oglander a mers cu ea – ceea ce îmi închipui că nu a schimbat dispoziţia lui Reedburn. S-au certat şi, probabil, vreo insultă adusă Valeriei l-a făcut pe Oglander să-l pocnească. Restul îl ştii.

— Dar ce-i bridge-ul?

— Bridge-ul presupune patru jucători. Un lucru simplu ca ăsta este foarte convingător. Cine ar fi putut bănui c-au fost numai trei persoane în cameră?

Eram încă uimit.

— Un lucru nu-l înţeleg. Care-i legătura între familia Oglander şi dansatoarea Valerie Saintclair?

— Mă mir că n-o vezi. Şi totuşi te-ai uitat destul de mult la tabloul de pe perete – mai mult decât mine. Cealaltă fată a doamnei Oglander o fi moartă pentru familia ei, dar lumea o cunoaşte ca Valerie Saintclair!

— Ce?

— N-ai văzut asemănarea în momentul când cele două surori erau împreună?

— Nu, am mărturisit eu. M-am gândit numai la cât de extraordinar de diferite erau.

— Asta pentru că mintea ta e receptivă numai la impresii exterioare romantice, dragul meu Hastings. Trăsăturile le erau aproape identice. La fel şi tenul. Interesant e faptul că Valeriei îi e ruşine cu familia ei şi familiei îi e ruşine cu ea. Cu toate acestea, într-un moment de pericol, ea s-a adresat fratelui ei s-o ajute şi când lucrurile au luat o întorsătură proastă, toţi s-au unit într-un mod remarcabil. Forţa familiei este ceva minunat. Toţi din familie îşi pot juca rolul. De aici provine talentul de artistă al Valeriei. Eu, ca şi prinţul Paul, cred în ereditate! Ei m-au înşelat! Dacă n-ar fi fost un accident fericit şi întrebarea-test pusă doamnei Oglander prin care ea a contrazis relatarea fetei sale în privinţa locului pe care-l ocupase, familia Oglander l-ar fi învins pe Hercule Poirot.

— Ce-i spui prinţului?

— Că Valerie n-ar fi putut comite crima şi că mă îndoiesc că vagabondul va fi găsit vreodată. De asemenea, să-i transmită complimentele mele ghicitoarei Zara. Ce coincidenţă curioasă! Mă gândesc să numesc această afacere „Aventura regelui de treflă”. Ce zici, prietene?

III. Răpire eşuată

— Puteţi înţelege sentimentele unei mame, spuse doamna Waverly poate a şasea oară.

Se uită rugător la Poirot. Micul meu prieten, întotdeauna sensibil faţă de o mamă disperată, gesticulă ca s-o liniştească.

— Sigur că da, sigur că da, înţeleg perfect. Aveţi încredere în Papa Poirot.

— Poliţia…, începu domnul Waverly.

Soţia îl întrerupse brusc:

— Eu nu mai am nimic de-a face cu poliţia. Am avut atâta încredere în ei şi uite ce s-a întâmplat! În schimb, am auzit atât de multe despre domnul Poirot şi despre lucrurile minunate pe care le-a făcut, încât simt că el ar putea fi în stare să ne ajute. Aşa simt eu ca mamă…

Poirot se grăbi să pună capăt repetiţiei cu sentimentele printr-un gest elocvent. Emoţia doamnei Waverly era evident adevărată, dar nu se potrivea mai deloc cu chipul ei de om abil, mai bine zis dur. Când am auzit mai târziu că era fata unui mare fabricant de oţel, care-şi croise drum în lume dintr-un biet funcţionăraş până la poziţia actuală înaltă, mi-am dat seama că ea moştenise multe dintre calităţile paterne.

Domnul Waverly era un om înalt, voinic, jovial. Stătea cu picioarele priponite departe unul de altul şi semăna cu tipul nobilului de ţară.

— Cred că ştiţi totul despre treaba asta, domnule Poirot?

Povestea era cam superfluă. Cu câteva zile în urmă ziarele fuseseră pline de senzaţionala răpire a micului Johnnie Waverly, fiul de trei ani şi moştenitorul lui Marcus Waverly, Esq. De Waverly Court, Surrey, una dintre cele mai vechi familii din Anglia.

— Cunosc faptele în mare, bineînţeles, dar vă rog, domnule, vă rog să-mi relataţi toată povestea. Şi în amănunt dacă nu vă supăraţi.

— Ei bine, cred că începutul întregii afaceri se situează cam acum zece zile când am primit o scrisoare anonimă – un lucru din alea idioate – din care n-am înţeles o iotă. Cel ce o scrisese avea neobrăzarea să-mi ceară să-i plătesc 25.000 de lire… 25.000 de lire, domnule Poirot! Întrucât nu mi-am dat asentimentul, a ameninţat că-l răpeşte pe Johnnie. Bineînţeles că am aruncat hârtia la coş fără să-i mai acord importanţă. Am crezut că-i o glumă proastă. Cinci zile mai târziu am primit o altă scrisoare: „Dacă nu plătiţi, fiul dumneavoastră va fi răpit pe 29”. Asta se întâmpla pe 27. Ada era îngrijorată, dar eu nu puteam să concep să tratez treaba asta în mod serios. Fir-ar al naibii, suntem doar în Anglia. Nimeni nu se pretează să răpească copii şi să-i ţină ostatici pentru despăgubire.

— Sigur că nu-i o practică prea obişnuită. Continuaţi domnule, spuse Poirot.

— Da, Ada nu-mi dădea pace, aşa că, simţindu-mă puţin cam caraghios, am adus totul la cunoştinţa Scotland Yard-ului. Ei n-au părut să ia lucrul foarte în serios, fiind înclinaţi spre punctul meu de vedere că era o glumă proastă. Pe 28 am primit a doua scrisoare: „N-aţi plătit. Fiul dumneavoastră va fi luat mâine la prânz, la ora 12, pe 29. Vă va costa 50.000 lire ca să-l recuperaţi”. M-am dus din nou la Scotland Yard. De data asta au fost mai impresionaţi. Au fost de părere că scrisorile erau ale unui nebun şi că vor încerca să facă ceva la ora menţionată. M-au asigurat că vor lua toate măsurile necesare. Inspectorul Mc'Neil şi suficiente forţe vor veni la Waverly dimineaţă şi vor păzi casa.

M-am întors acasă mai liniştit. Totuşi aveam deja sentimentul că ne aflam într-o stare de asediu. Am dat ordine ca nici un străin să nu fie primit şi

ca nimeni să nu părăsească domeniul. Seara s-a scurs fără vreun incident, dar în dimineaţa următoare soţia mea se simţea foarte rău. Îngrijorat de starea ei, am trimis după doctorul Dakers. Simptomele ei păreau să-l uluiască. Deşi ezita să ne spună că fusese otrăvită, mi-am dat seama că asta gândea. Nu era nici un pericol, m-a asigurat el, dar abia după 2-3 zile avea să-şi revină. Întorcându-mă în camera mea, am fost surprins şi uimit când am găsit o notă prinsă cu acul de perna mea. Era acelaşi scris de mână ca şi celelalte note şi conţinea doar trei cuvinte: „La ora 12”.

Recunosc, domnule Poirot, că atunci am văzut roşu în faţa ochilor! Cineva din casă era implicat – unul dintre servitori. I-am adunat pe toţi şi am pus să fie aprig păziţi. Nu s-a dezlipit nimeni din grup; domnişoara Collins, camerista soţiei mele, m-a informat că o văzuse pe guvernanta lui Johnnie strecurându-se pe alee în zorii zilei. Am acuzat-o de asta şi ea mi-a mărturisit. Lăsase copilul cu doica şi se furişase să se întâlnească cu un prieten de-al ei – un bărbat! Frumoase trebuşoare! Ea a negat că mi-ar fi prins nota de pernă… Poate că spunea adevărul, nu ştiu. Nu puteam să-mi asum riscul ca propria guvernantă a copilului să fie amestecată în afacere. Unul dintre servitori era amestecat – de data asta eram sigur. În cele din urmă m-am pierdut cu firea şi i-am concediat pe toţi grămadă, inclusiv pe guvernantă. Le-am acordat o oră să-şi facă geamantanele şi să părăsească domeniul.

Faţa domnului Waverly se făcuse şi mai roşie când îşi reaminti de mânia lui îndreptăţită.

— Nu v-aţi pripit puţin, domnule? Îl întrebă Poirot. După toate câte ştiaţi, aţi putut face jocul duşmanului.

Domnul Waverly se uită fix la el:

— Nu înţeleg. Ideea mea a fost ca să-i trimit pe toţi ca să-şi împacheteze lucrurile. Am telefonat la Londra să-mi fie trimis un nou lot de personal în seara aceea. Între timp, aveau să rămână în casă numai oameni în care aveam încredere: secretara soţiei, domnişoara Collins şi Tredwell, majordomul, care fusese la mine de când eram copil.

— Şi această domnişoară Collins, de când e la dumneavoastră?

— Cam de un an, răspunse doamna Waverly. Este foarte preţioasă ca secretară şi însoţitoare şi o gospodină foarte eficientă.

— Doica?

— E la mine de şase luni. A venit cu referinţe excelente. Cu toate acestea, niciodată nu mi-a plăcut cu adevărat, deşi Johnnie era foarte ataşat de ea.

— Văd însă că a plecat când catastrofa a avut loc. Domnule Waverly poate sunteţi aşa de bun ca să continuaţi.

Domnul Waverly îşi continuă povestirea.

— Inspectorul Mc'Neil a sosit pe la zece şi jumătate. Servitorii plecaseră cu toţii. S-a declarat foarte satisfăcut de măsurile luate. Avea mai mulţi oameni postaţi în parc care păzeau toate intrările spre casă şi m-am asigurat că, dacă întreaga afacere nu era decât o alarmă falsă, îl vom prinde fără îndoială pe autorul misterioaselor scrisori.

Johnnie era cu mine şi noi doi, împreună cu inspectorul, ne-am dus în camera pe care o numim „a consiliului”. Inspectorul a încuiat uşa. Acolo se afla o pendulă mare de la bunicul şi când limbile s-au apropiat de ora 12 trebuie să mărturisesc că eram nervos ca un tigru în cuşcă. După un uşor hârâit, pendula începu să bată. L-am apucat pe Johnnie. Aveam sentimentul că un om va cădea din cer. Când se auzi ultima bătaie, se iscă o mare tevatură afară – strigăte şi alergături. Inspectorul deschise geamul şi un poliţist veni în fugă: „L-am prins domnule, spuse el pe nerăsuflate. Se furişa prin tufişuri. Are o îmbrăcăminte cu totul ciudată pe el”.

Am ieşit în grabă pe terasă unde doi poliţişti ţineau un tip cu înfăţişare grosolană, în haine sărăcăcioase şi care se zbătea în van încercând să scape. Unul dintre poliţişti întinse un pachet desfăcut pe care îl smulseseră de la cel prins. Conţinea o bucată de bumbac şi o sticlă cu cloroform. Mi s-a urcat sângele la cap. Mai era şi o notă pentru mine. Am desfăcut-o. Conţinea următoarele cuvinte: „Trebuia să fi plătit. Ca să vă recuperaţi fiul vă va costa acum 50.000. În ciuda tuturor precauţiilor el a fost ridicat pe 29, aşa cum am spus”.

Am izbucnit în râs, de uşurare, dar în momentul acela am auzit zgomotul unui motor şi un strigăt. Am întors capul. Străbătând aleea înspre sud cu o viteză mare am văzut o maşină joasă, lungă, gri. Omul care conducea era cel care strigase, dar nu lucrul ăsta mă şocă de moarte. Ci imaginea buclelor blonde. Copilul era în maşină.

Inspectorul scăpă o înjurătură: „Copilul a fost aici, acum un minut”, strigă el. Ne măsură pe toţi cu privirea. Eram cu toţii acolo: eu, Tredwell, domnişoara Collins. „Când l-aţi văzut ultima dată, domnule Waverly?” M-am dus cu gândul înapoi, încercând să-mi amintesc. Când poliţistul ne chemase, alergasem afară cu inspectorul, uitând de Johnnie. Şi-atunci, un sunet ne făcu să tresărim – bătaia orologiului bisericii din sat. Cu o exclamaţie, inspectorul îşi scoase ceasul din buzunar. Era exact ora 12. Ca din puşcă am alergat în camera de consiliu; pendula de acolo mergea cu zece minute mai înainte. Cineva trebuie s-o fi dat în mod deliberat înainte, pentru că n-am pomenit să fi rămas în urmă sau s-o fi luat în avans altădată. Arată exact ora.

Domnul Waverly se opri. Poirot zâmbi în sinea sa şi îndreptă un mic preş pe care îngrijoratul tată îl împinsese.

— O problemă mică şi plăcută, întunecată şi încântătoare, murmură Poirot. Am s-o investighez pentru dumneavoastră cu plăcere. Pe cinstea mea a fost plănuită à merveille.

Doamna Waverly se uită la el cu reproş.

— Dar băiatul meu? Se plânse ea.

Poirot îşi schimbă în grabă expresia şi-şi luă din nou aerul de compasiune serioasă.

— E în siguranţă, madame, este nevătămat. Fiţi siguri că ticăloşii îi vor purta cea mai mare grijă. Nu reprezintă pentru ei curcanul – nu, găina – care face oul de aur!

— Domnule Poirot, cred că-i singurul lucru de făcut – să plătim. La început am fost cu totul împotrivă, dar acum! Sentimentele de mamă…

— Dar l-am întrerupt pe domnul din povestirea sa, strigă Poirot în grabă.

— Cred că ştiţi restul bine din ziare, spuse domnul Waverly. Bineînţeles, inspectorul Mc'Neil s-a dus imediat la telefon. O descriere a maşinii şi a omului a fost pusă în circulaţie şi la început părea că totul se va termina cu bine. O maşină de acel tip, cu bărbat şi un băieţaş trecuse prin mai multe sate, îndreptându-se aparent spre Londra. Într-un loc se opriseră şi s-a observat că băieţelul plângea şi că îi era evident teamă de însoţitorul lui. Când inspectorul Mc'Neil m-a anunţat că maşina fusese găsită, bărbatul şi copilul reţinuţi, m-am simţit ameţit de atâta bucurie. Cunoaşteţi ce-a urmat. Băiatul nu era Johnnie şi bărbatul era un automobilist înfocat, căruia îi plăceau copiii şi care luase un copilaş ce se juca pe străzile din Edenswell, un sat la vreo 15 mile de noi ca să-l plimbe pur şi simplu. Mulţumită gafei uriaşe a poliţiei toate urmele au dispărut. Dacă nu ar fi urmărit cu insistenţă maşina, care nu trebuia, ei ar fi putut găsi până acum băiatul.

— Liniştiţi-vă, monsieur. Poliţia reprezintă forţa unor oameni curajoşi şi inteligenţi. Greşeala lor a fost cât se poate de naturală. Şi, de altfel, avem de-a face cu un plan ingenios. În ce priveşte omul pe care l-au prins pe domeniu, cred că apărarea lui a constat tot timpul într-o continuă negare. El a declarat că nota şi parchetul i-au fost date să le ducă la Waverly Court. Bărbatul care i le-a dat l-a plătit cu o bancnotă de zece şilingi şi i-a mai promis încă una dacă el avea să le înmâneze exact la ora douăsprezece fără zece minute. El trebuia să se apropie de casă prin spate şi să bată la uşa de serviciu.

— Nu cred o iotă din asta, declară doamna Waverly înfierbântată. E o grămadă de minciuni.

— En vérité, e o poveste simplă, spuse Poirot pe gânduri. Dar până acum nu i-am dat de capăt. Mai înţeleg că omul a adus o anumită acuzaţie.

Se uită întrebător spre domnul Waverly. Acesta se înroşi din nou.

— Tipul a avut impertinenţa să pretindă că l-a recunoscut pe omul care i-a dat pachetul în persoana lui Tredwell. „Numai că tipul şi-a ras mustaţa”. Tredwell care s-a născut pe moşie!

Poirot zâmbi puţin la indignarea nobilului de ţară.

— Totuşi, chiar dumneavoastră suspectaţi că un om al casei ar fi ajutat la răpirea.

— Da, dar nu Tredwell.

— Şi dumneavoastră, doamnă? Întrebă Poirot întorcându-se deodată spre ea.

— Nu putea să fi fost Tredwell cel care i-a dat acestui vagabond scrisoarea şi pachetul – dacă i l-o fi dat cineva, ceea ce nu cred. I-au fost date la ora 10, spune. La ora 10 Tredwell se afla împreună cu soţul meu în fumoar.

— Aţi putut vedea faţă omului din maşină, monsieur? Semăna cu a lui Tredwell în vreun fel?

— Era prea departe de mine ca să-l văd la faţă.

— Ştiţi dacă Tredwell are vreun frate?

— A avut mai mulţi, dar au murit cu toţii. Ultimul a fost ucis în război.

— Nu prea mi-e clar domeniul de la Waverly Court. Maşina se îndrepta spre cabana din sud. Acolo e o altă intrare?

— Da, e ceea ce noi numim Cabana de Est. Poate fi văzută din partea cealaltă a casei.

— Mi se pare ciudat că nimeni n-a văzut maşina intrând pe domeniu.

— Toţi au dreptul de a traversa pentru a ajunge la o mică capelă. O mulţime de maşini trec pe acolo. Omul trebuie să fi oprit maşina într-un loc convenabil, să fi alergat spre casă exact când s-a dat alarma şi atenţia ne-a fost îndreptată în altă parte.

— Dacă nu cumva se afla deja în casă, spuse Poirot dus pe gânduri. E vreun loc unde s-ar putea ascunde?

— Ştiţi, în mod sigur noi n-am cercetat temeinic casa în prealabil. Nu părea necesar. Îmi închipui că s-ar fi putut ascunde undeva, dar cine să-i fi dat drumul înăuntru?

— O să ajungem la asta mai târziu. Pe rând, haideţi să fim metodici. Nu există nici o ascunzătoare specială în casă? Waverly Court este o locuinţă veche şi există câteodată „unghere ale preoţilor”, aşa cum se numesc ele.

— Doamne Sfinte, există un astfel de ungher. Se deschide dintr-un zid din hol.

— De lângă camera de consiliu?

— Chiar de lângă uşă!

— Voilà!

— Dar nimeni nu ştie de existenţa lui în afară de soţia mea şi de mine.

— Tredwell?

— Ei, el ar fi putut să audă de ea.

— Domnişoara Collins?

— Nu i-am vorbit niciodată de ea.

Poirot reflectă timp de un minut.

— Bine domnule, următorul lucru pe care trebuie să-l fac este să vin la Waverly Court. Dacă sosesc în după-amiaza aceasta, vă convine?

— O, cât mai curând posibil, domnule Poirot! Strigă doamna Waverly. Citiţi asta încă odată.

Îi dădu în mână ultima misivă care ajunsese din partea duşmanului la familia Waverly în dimineaţa aceea şi care o determină să-l caute în grabă mare pe Poirot. Erau date indicaţii inteligente şi explicite în legătură cu plata banilor şi se termina cu ameninţarea că băiatul va plăti cu viaţa, pentru orice abatere de la ele. Era clar că în doamna Waverly se dădea o luptă între preţuirea banilor şi dragostea maternă, şi că aceasta din urmă câştiga teren.

Poirot o reţinu pe doamna Waverly, pentru un minut, după plecarea soţului.

— Madame, adevărul, vă rog. Împărtăşiţi încrederea soţului dumneavoastră în majordomul Tredwell?

— N-am nimic împotriva lui, domnule Poirot, nu prea văd cum s-ar fi putut amesteca în asta, dar… Da, nu mi-a plăcut niciodată de el… Niciodată!

— Încă un lucru, madame, îmi puteţi da adresa guvernantei?

— Netherall Road, 149, Hammersmith. Doar nu credeţi…

— Nu cred niciodată. Eu îmi folosesc micile celule cenuşii. Şi câteodată, aşa câteodată, îmi trece câte o idee.

Poirot se întoarse spre mine când uşa se închise.

— Deci, doamnei nu i-a plăcut niciodată majordomul. Nu-i interesantă chestia asta, ce zici Hastings?

Am refuzat să mă implic. Poirot m-a păcălit atât de des încât acum sunt precaut. E întotdeauna câte un clenci pe undeva.

După ce s-a îmbrăcat cu minuţiozitate pentru călătorie, am pornit-o spre Netherall Road. Am fost norocoşi s-o găsim acasă pe domnişoara Jessie Withers. Era o femeie plăcută la faţă, de vreo 35 de ani, capabilă şi cu aere. Nu-mi venea a crede că ea ar fi putut fi implicată în afacere. Era plină de resentimente şi amărăciune pentru modul în care fusese concediată, dar recunoscu că greşise. Era logodită cu un pictor care era şi decorator ce se nimerise a fi în apropiere şi dăduse o fugă să-l întâlnească. Lucrul părea cât se poate de natural. Nu prea îl puteam înţelege pe Poirot. Toate întrebările lui mi se păreau cam fără importanţă. Priveau, mai ales, obiceiurile ei zilnice de la Waverly Court. Sincer mă plictiseam şi m-am bucurat când Poirot îşi luă la revedere.

— Răpirea e o treabă simplă, mon ami, constată el, în timp ce oprea un taxi pe Hammersmith Road şi apoi îi ordonă să meargă spre Waterloo. Copilul acela ar fi putut fi răpit cu cea mai mare uşurinţă în oricare din zile în ultimii trei ani.

— Nu văd cum asta ne-ar ajuta cât de cât, am remarcat eu cu răceală.

— Au contraire, asta ne-ajuta enorm, chiar enorm! Dacă trebuie să porţi un ac de cravată, Hastings, cel puţin pune-l exact la mijlocul cravatei tale. La ora actuală el este cu o şaisprezecime de inci prea mult spre dreapta.

Waverly Court era un loc vechi, frumos şi fusese recent restaurat cu gust şi grijă. Domnul Waverly ne arătă camera de consiliu, terasa şi toate celelalte locuri care aveau legătură cu cazul. În cele din urmă, la cererea lui Poirot, el apăsă într-un loc din perete, un panou din lambriu lunecă într-o parte şi o trecere îngustă ne conduse în „ungherul preotului”.

— Vedeţi, spuse Waverly. Nu-i nimic aici.

Cămăruţa era goală, nu se vedeau nici măcar urmele unor paşi pe duşumea. M-am apropiat de Poirot, care se aplecase cu atenţie asupra unor semne într-un colţ.

— Ce crezi despre asta, prietene?

Erau patru urme foarte apropiate.

— Un câine, am exclamat.

— Un câine foarte mic, Hastings.

— Un câine pomeranian.

— Mai mic decât un pomeranian.

— Un grifon? Am sugerat eu într-o doară.

— Mai mic chiar decât un grifon. O specie necunoscută „Clubului Kennel”.

M-am uitat la el. Faţa îi era luminată de emoţie şi satisfacţie.

— Am avut dreptate, murmură el. Ştiam că am dreptate. Vino, Hastings.

În timp ce ieşeam în hol şi panoul se închidea în spatele nostru, o tânără ieşi pe o uşă de la capătul culoarului. Domnul Waverly ne-o prezentă:

— Domnişoara Collins.

Domnişoara Collins era de vreo 30 de ani, iute şi repezită din fire. Avea părul blond, chiar foarte deschis şi purta lornion. La cererea lui Poirot, am trecut într-o cameră pentru micul dejun şi o chestionă îndeaproape în privinţa servitorilor şi mai ales în legătură cu Tredwell. Ea recunoscu că nu-i plăcea de majordom.

— Îşi dă aere, explică ea.

Apoi trecură la problema meniului pe care îl avusese doamna Waverly în seara de 28. Domnişoara Collins declară că se servise din aceleaşi platouri sus în camera ei şi nu simţise nimic rău. Când se depărtă, i-am reamintit lui Poirot:

— Câinele, am şoptit.

— A, da, câinele! Zâmbi satisfăcut. Ţineţi cumva pe aici vreun câine, mademoiselle?

— Sunt doi câini găsiţi în cuştile de afară.

— Nu mă refer la un câine mic, la un câine de rasă.

— Nu, n-avem aşa ceva.

Poirot o lăsă să plece. Apoi, apăsând pe buton, îmi spuse:

— Minte această mademoiselle Collins. Probabil că şi eu aş face-o în locul ei. Acum să-l vedem pe majordom.

Tredwell era un personaj impunător. Îşi spuse povestea cu un aplomb perfect şi aceasta era în esenţă asemănătoare cu cea a domnului Waverly. Recunoscu că ştia de secretul ungherului.

Când se retrase în cele din urmă, cu ţinuta-i ţeapănă, am întâlnit ochii zeflemitori ai lui Poirot.

— Ce crezi despre asta, Hastings?

— Dar tu? Am parat eu.

— Ce prudent ai devenit. Celulele cenuşii nu vor funcţiona niciodată, niciodată. Dacă nu le stimulezi. Ah, dar nu vreau să te necăjesc! Hai să facem deducţiile împreună. Ce lucruri ne izbesc în special ca fiind dificile?

— Este un lucru care mă intrigă, am spus. De ce omul care a răpit copilul a ieşit pe la Cabana din Sud, în loc s-o ia pe la cea de est unde nimeni nu l-ar fi văzut?

— Ăsta-i un punct foarte bun, Hastings, unul excelent. L-aş cupla cu un altul. De ce să avertizezi familia Waverly? De ce să nu răpeşti pur şi simplu copilul şi să-i trimiţi nota de răscumpărare?

— Pentru că sperau să obţină banii fără să fie forţaţi să acţioneze.

— Sigur că era foarte improbabil ca să li se dea banii doar după o simplă ameninţare.

— Totodată, doreau să concentreze atenţia asupra orei 12, pentru ca atunci când vagabondul a fost prins, celălalt să iasă din ascunzătoare şi să plece neobservat cu copilul.

— Asta nu schimbă cu nimic faptul că făceau un lucru dificil care era foarte uşor. Dacă nu specifica ora sau data, nimic nu era mai uşor decât să aştepte o ocazie şi să ia copilul cu o maşină într-o zi când el se afla la plimbare cu guvernanta.

— Da, da, mi-am dat acordul cu oarecare îndoială.

— De fapt, este vorba despre punerea în scenă, în mod deliberat, a unei farse! Să abordăm problema şi dintr-un alt punct de vedere. Totul conduce la concluzia că a existat un complice în casă. Punctul numărul 1: misterioasa otrăvire a doamnei Waverly. Punctul numărul 2: scrisoarea înfiptă în pernă. Punctul numărul 3: punerea ceasului cu zece minute înainte – toate treburi făcute în interiorul casei. Şi un lucru adiţional pe care nu cred că l-ai observat. Nu era praf în ungher. Fusese măturat.

Deci, avem patru oameni în casă. O putem elimina pe guvernantă din moment ce ea n-ar fi putut să măture în ungher, deşi ar fi putut contribui la celelalte trei puncte. Patru oameni: domnul şi doamna Waverly, Tredwell, majordomul şi domnişoara Collins. N-avem prea multe împotriva ei, în afara faptului că ştim foarte puţine despre ea, că este evident o tânără inteligentă şi că se află aici doar de un an.

— Ai zis că a minţit în legătură cu câinele, i-am reamintit eu.

— A, da, câinele. Poirot zâmbi într-un fel aparte. Acum să trecem la Tredwell. Există mai multe lucruri suspecte împotriva lui. Unul dintre acestea este declaraţia vagabondului că Tredwell i-a dat pachetul în sat.

— Dar Tredwell poate dovedi contrariul cu un alibi.

— Chiar şi în acest caz, el ar fi putut s-o otrăvească pe doamna Waverly, să prindă nota cu un ac de pernă, să aranjeze pendula şi să cureţe ungherul. Pe de altă parte, el s-a născut şi a crescut în serviciul familiei Waverly. Pare câtuşi de puţin probabil ca el să fi plănuit răpirea fiului familiei. Nu i-ar sta în caracter!

— Atunci, cine?

— Trebuie să procedăm logic, oricât de absurd ar putea părea. Să ne gândim puţin la doamna Waverly. Dar ea este bogată, banii sunt ai ei. Cu banii ei a fost restaurat acest domeniu decăzut. Ea n-ar avea nici un motiv să-şi răpească fiul şi să-şi plătească ei însăşi bani. Soţul este însă într-o situaţie diferită. El are o soţie bogată. Nu este acelaşi lucru cu a fi bogat tu însuţi. De fapt, am impresia că doamnei nu-i place deloc să facă risipă cu banii ei, cu excepţia unui pretext foarte bun. Dar domnul Waverly, după cum poţi vedea de îndată, este un bon viveur.

— Imposibil, m-am stropşit eu.

— Câtuşi de puţin. Cine expediază servitorii? Domnul Waverly. El poate scrie notele, droga nevasta, poate umbla la limbile orologiului şi stabili un excelent alibi pentru credinciosul său Tredwell. Lui Tredwell nu i-a plăcut niciodată doamna Waverly. El îi este devotat stăpânului său şi implicit dornic să-i asculte ordinele. Au fost trei inşi implicaţi. Waverly, Tredwell şi un oarecare prieten al lui Waverly. Asta este greşeala pe care a făcut-o poliţia: n-au făcut cercetări mai amănunţite în legătură cu omul care conducea maşina gri cu un alt copil în ea. El a fost al treilea. Acesta ia un copil dintr-un

sat din apropiere, un băieţel cu bucle blonde. Intră cu maşina pe la Cabana din Est şi trece pe la cea din sud chiar la momentul potrivit, făcând din mână şi strigând. Ei nu-i pot vedea faţa sau numărul maşinii aşa încât, evident, nu pot vedea nici copilul. Apoi, lasă o urmă falsă spre Londra. Între timp, Tredwell îşi jucase rolul, aranjând ca pachetul şi biletul să fie aduse de un om care arăta jalnic. Stăpânul său poate oferi un alibi în cazul extrem în care omul îl recunoaşte cu toate că purtase o mustaţă falsă. În ceea ce-l priveşte pe domnul Waverly, de îndată ce se produce harababura afară şi inspectorul se repede acolo, el ascunde repede copilul în ungher şi apoi îl urmează. Mai târziu, îi va fi destul de uşor să-l ducă cu propria lui maşină într-un loc sigur.

— Dar ce-i cu câinele? Am întrebat. Şi despre minciunile domnişoarei Collins?

— Asta a fost o glumă din partea mea. Am întrebat-o dacă sunt câini-jucării în casă şi ea a spus că nu, dar fără îndoială că sunt câţiva în camera copilului! Înţelegi, domnul Waverly a pus câteva jucării în ungher pentru ca Johnnie să se joace şi să stea liniştit.

— Domnule Poirot.

— Domnul Waverly intră în cameră – aţi descoperit ceva? Aveţi vreun clu în legătură cu locul unde a fost dus băiatul?

Poirot îi întinse o foaie de hârtie:

— Iată adresa.

— Dar e o hârtie albă.

— Pentru că aştept ca dumneavoastră să ne-o scrieţi.

— Ce dracu…

Faţa domnului Waverly se făcu stacojie.

— Ştiu totul, domnule. Vă acord 24 de ore să aduceţi băiatul înapoi. Ingeniozitatea dumneavoastră va trebui să găsească o explicaţie pe măsură pentru reapariţia lui. Altfel, doamna Waverly va fi informată.

Domnul Waverly căzu pe un scaun şi-şi îngropă faţa în mâini.

— El se află la bătrâna mea guvernantă, zece mile de aici. E fericit şi bine îngrijit.

— Nici nu mă îndoiesc. Dacă nu vă credeam un tată bun la suflet, n-aş mai fi vrut să vă dau o altă şansă.

— Scandalul…

— Exact. Purtaţi un nume vechi şi onorabil. Nu-l mai puneţi în pericol din nou. Bună seara, domnule Waverly. Ah, apropo, doar un sfat. Măturaţi întotdeauna în colţuri!

IV. Crimă maternă

Era o noapte urâtă. Afară, vântul urla năpraznic şi ploaia bătea în geamuri cu rafale mari.

Poirot şi cu mine stăteam cu faţa la cămin, cu picioarele întinse spre focul cu flăcările vioaie. Între noi era o măsuţă. De partea mea se afla un „toddy” {2} fierbinte pregătit cu grijă; de partea lui Poirot era o ceaşcă plină cu ciocolată groasă din care n-aş fi băut nici pentru o sută de lire.

Poirot sorbea compoziţia aceea cafenie din ceaşca de porţelan roşie şi ofta a mulţumire.

— Quelle belle vie! Murmură el.

— Da, este bună lumea de altă dată, am completat eu. Uite, eu am o slujbă pe cinste! Şi uită-te şi pe tine, celebru…

— O, mon ami! Protestă Poirot.

— Ba eşti. Chiar aşa! Când mă gândesc la numărul tău mare de succese sunt pur şi simplu uimit. Nu cred să cunoşti ce înseamnă eşecul!

— Numai un tip al naibii de simpatic ar putea spune asta!

— Nu, serios, ai dat vreodată greş?

— De nenumărate ori, prietene. Ce vrei? La bonne chance nu poate fi întotdeauna de partea ta. Am fost chemat adesea prea târziu. De foarte multe ori, un altul, urmărind acelaşi ţel, a ajuns acolo primul. De două ori am căzut bolnav când eram pe punctul de a reuşi. Trebuie luate în considerare succesele şi insuccesele, prietene.

— De fapt, nu m-am referit la asta, am zis. Am vrut să spun, s-a întâmplat vreodată să greşeşti cu totul într-un caz numai şi numai din cauza ta?

— Aha, înţeleg! Mă întrebi dacă am rămas vreodată „Popa'prostu”, cum se spune? O dată, prietene… Un zâmbet blând, meditativ îi flutură pe faţă. Da, o dată m-am făcut de râs.

Se îndreptă brusc în scaun.

— Uite ce e, prietene, ştiu că ţii un jurnal al micilor mele succese. Să adaugi încă o poveste la colecţie, povestea unui eşec!

Se întinse şi puse un buştean pe foc. Apoi, după ce-şi şterse cu grijă mâinile cu o mică cârpă de praf care atârna de un cui lângă cămin, se aşeză la loc şi-şi începu povestea.

— Ceea ce am să-ţi povestesc (spuse domnul Poirot) s-a întâmplat în Belgia cu mulţi ani în urmă. Era pe vremea teribilei lupte din Franţa dintre biserică şi stat. Domnul Paul Déroulard era un ministru adjunct francez cunoscut. Un secret ştiut era că-l aştepta portofoliul de ministru. Era dintre cei mai înverşunaţi din partida anticatolică şi mai mult ca sigur că odată ajuns la putere avea să înfrunte o adversitate profundă. În multe privinţe, era un om deosebit. Deşi nici nu bea, nici nu fuma, nu era totuşi prea scrupulos în alte privinţe. Înţelegi, Hastings, c'était des femmes —toujours des femmes!

Se căsătorise cu câţiva ani mai înainte cu o tânără din Bruxelles care-i adusese o dotă substanţială. Fără îndoială, că banii i-au folosit în carieră, întrucât familia sa nu era bogată, deşi, pe de altă parte, ar fi fost îndreptăţit să-şi spună monsieur le baron dacă vroia. N-a avut copii din această căsătorie şi soţia i-a murit după doi ani ca urmare a unei căzături pe scară. Printre proprietăţile pe care le-a moştenit de la ea era o casă pe Avenue Louise în Bruxelles.

În această casă s-a produs decesul său brusc, evenimentul coincizând cu demisia ministerului al cărui portofoliu urma să-l preia. Toate ziarele au tipărit lungi articole despre cariera sa. Cauza morţii, care a survenit chiar imediat după cină, a fost atribuită unei crize cardiace.

Pe acea vreme, mon ami, eram, după câte ştii, membru al Forţei de detectivi belgiene. Moartea domnului Paul Déroulard nu mă interesa în mod deosebit. Aşa cum ştii, sunt un bon catholique şi dispariţia lui mi s-a părut bine venită.

După vreo trei zile, când tocmai îmi începusem concediul, am primit acasă o vizitatoare – o doamnă plină de voaluri, dar evident tânără şi mi-am dat seama imediat că era o fată absolut cinstită.

— Sunteţi domnul Hercule Poirot? Mă întrebă cu o voce slabă şi blândă.

Am dat din cap că da.

— De la Serviciul de detectivi?

Am confirmat din nou.

— Vă rog să luaţi loc domnişoară, am spus.

A acceptat scaunul şi şi-a dat la o parte vălul. Avea o faţă încântătoare, deşi se vedea că plânsese şi purta semnele unei nelinişti profunde.

— Monsieur, spuse ea, ştiu că sunteţi acum în vacanţă. De aceea, sunteţi liber să preluaţi un caz particular. Înţelegeţi că nu vreau să mă adresez poliţiei.

Dădui din cap a refuz.

— Mă tem că ceea ce-mi cereţi este imposibil, mademoiselle. Chiar dacă sunt în vacanţă, lucrez totuşi la poliţie.

Se aplecă spre mine.

— Ecoutez, monsieur. Tot ceea ce vă cer este să investigaţi. Aveţi perfectă libertate să raportaţi poliţiei rezultatul cercetărilor dumneavoastră. Dacă se adevereşte ceea ce cred eu, vom avea nevoie de tot mecanismul judiciar.

Asta arunca o cu totul altă lumină asupra problemei, aşa că m-am pus la dispoziţia ei fără prea multă discuţie.

O uşoară roşeaţă îi apăru în obraji.

— Vă mulţumesc, monsieur. Vă cer să investigaţi moartea domnului Déroulard.

— Comment? Am exclamat surprins.

— Monsieur, n-am nici o dovadă, nimic decât instinctul meu de femeie, dar sunt convinsă – convinsă, când vă spun că domnul Déroulard n-a murit de moarte bună!

— Dar cum, doctorii…

— Doctorii pot greşi. Era atât de robust, atât de puternic. Ah, domnule Poirot vă implor să mă ajutaţi…

Biata fată se pierduse cu firea. Era să îngenuncheze în faţa mea. Am calmat-o cât m-am priceput mai bine.

— Am să vă ajut, mademoiselle. Sunt aproape sigur că temerile dumitale sunt nefondate, dar vom vedea. Întâi, vă rog să-mi descrieţi pe cei din casă.

— Bineînţeles servitorii – Jannette, Félice şi Denise, bucătăreasa, care e acolo de mulţi ani; celelalte sunt simple fete de la ţară. Mai e şi François, dar şi el este un servitor vechi. Apoi e mama domnului Déroulard şi cu mine. Mă numesc Virginie Mesnard. Sunt o verişoară săracă a fostei doamne Déroulard,

soţia domnului Paul şi stau cu ei în casă de peste trei ani. V-am vorbit despre cei din casă. Mai erau doi musafiri.

— Şi aceştia erau…?

— Domnul de Saint Alard, un vecin de-al domnului Déroulard, din Franţa. Şi-un prieten englez, domnul Wilson.

— Mai locuiesc la dumneavoastră?

— Doar domnul Wilson, domnul de Saint Alard a plecat ieri.

— Şi la ce plan v-aţi gândit mademoiselle Mesnard?

— Dacă veniţi acasă peste jumătate de oră o să inventez o poveste în legătură cu prezenţa dumneavoastră. Mai bine v-aş prezenta că aţi avea într-un fel legătură cu presa. Am să spun că veniţi de la Paris şi că aţi adus o carte de vizită din partea domnului Saint Alard. Madame Déroulard are o sănătate foarte şubredă şi nu va acorda atenţie amănuntelor.

Sub pretextului ingenios al domnişoarei am fost primit în casă şi, după o scurtă întrevedere cu mama adjunctului de ministru decedat, o doamnă cu o minunată ţinută impozantă şi aristocratică, deşi evident suferindă, m-am instalat în clădire.

Mă întreb, prietene, (continuă Poirot) dacă îţi poţi imagina cumva dificultăţile sarcinilor mele? Deci era vorba de un om care murise cu trei zile mai înainte. Dacă fusese vreun complot, se întrevedea o singură posibilitate – otrava! Şi eu n-am avut ocazia să văd corpul, nu puteam examina sau analiza nici un mijloc prin care otrava i-ar fi putut fi administrată. Nu era nici un indiciu fals sau de alt fel pe care să-l iau în considerare. Fusese omul otrăvit? Dispăruse în urma unei morţi naturale? Eu, Hercule Poirot, trebuia să hotărăsc, fără ca să am ceva care să mă ajute.

Întâi i-am descusut pe servitori şi cu ajutorul lor am recapitulat ce se întâmplase în seara aceea. Am acordat o atenţie specială mâncării de la cină şi modului în care a fost prezentată. Supa fusese servită de domnul Déroulard însuşi dintr-o supieră. Au urmat cotletele şi apoi pui. În cele din urmă un compot de fructe. Şi toate puse pe masă şi servite de domnul însuşi. Cafeaua a fost adusă într-o cafetieră mare şi aşezată pe masă. Nu era nimic în toate astea mon ami – imposibil să otrăveşti o singură persoană, fără a le otrăvi pe toate!

După cină, madame Déroulard se retrăsese în camerele ei şi mademoiselle Virginie o însoţise. Cei trei bărbaţi se mutaseră în biroul domnului Déroulard. Aici discutaseră amical câtăva vreme, când deodată, pe neaşteptate, ministrul se prăvălise pe podea. Domnul de Saint Alard se repezise afară să-i spună lui François să aducă doctorul imediat. A spus că era fără îndoială, o apoplexie, explică majordomul. Dar, când doctorul sosi, nu-i mai putu fi de nici un ajutor pacientului.

Domnul John Wilson, căruia i-am fost prezentat de mademoiselle Virginie, arăta a ceea ce se numea pe atunci, John Bull, un englez obişnuit între două vârste şi voinic. Relatarea sa, pe care ne-o făcu într-o franceză britanică, era în linii mari aceeaşi.

Déroulard s-a făcut roşu la faţă şi a căzut jos.

Nu mai era nimic altceva de găsit acolo. Apoi, m-am dus la scena tragediei, biroul şi, la cererea mea, am fost lăsat singur. Până acum nimic nu venea în sprijinul teoriei domnişoarei Mesnard. Nu puteam crede decât că era vorba de o părere din partea ei. Evident, simţise o pasiune romantică pentru cel mort, ceea ce nu-i permitea să aibă o viziune normală asupra cazului. Cu toate acestea, am cercetat biroul cu o grijă meticuloasă. Era prea posibil ca un ac hipodermic să fi fost introdus în scaunul celui decedat în aşa fel încât să-i producă o injecţie fatală. Înţepătura minusculă pe care o cauza ar fi putut rămâne neobservată. Dar n-am descoperit nici o urmă pe care să-mi sprijin această teorie. M-am aruncat eu însumi în scaun într-un exces de disperare.

— Enfin, renunţ! Am spus cu glas tare. Nu există nici un indiciu nicăieri! Totul este perfect normal.

Cum rosteam cuvintele astea, ochii îmi căzură pe o mare cutie de ciocolată ce se afla pe o masă de alături şi inima îmi tresări. Putea să nu fie un indiciu în privinţa morţii domnului Déroulard, dar iată cel puţin ceva ce nu era normal. Am ridicat capacul. Cutia era plină, neatinsă; nu lipsea nici o ciocolată, dar ea avea o particularitate care îmi sări în ochi ca stridentă. Pentru că, vezi tu Hastings, în timp ce cutia era roşie, capacul era albastru. Desigur, poţi vedea adesea o fundă albastră pe o cutie roşie şi invers. Dar o cutie de o culoare şi un capac de alta – nu, în mod hotărât – ça ne se voit jamais!

Deşi nu vedeam cum acest mic incident îmi putea fi de vreun folos, totuşi m-am hotărât să-l cercetez ca fiind neobişnuit. Am sunat clopoţelul după François şi l-am întrebat dacă fostului său stăpân îi plăceau dulciurile. Un zâmbet slab, melancolic îi înflori pe buze.

— Îi plăceau enorm, monsieur. Avea întotdeauna o cutie cu ciocolată în casă. Ştiţi, nu bea vin de nici un fel.

— Totuşi cutia asta este neatinsă? Am ridicat capacul ca să-i arăt.

— Pardon, monsieur, dar o cutie nouă a fost cumpărată în ziua morţii sale, cealaltă fiind aproape pe sfârşite.

— Atunci cealaltă cutie s-a terminat în ziua morţii sale, am spus încet.

— Da, monsieur, am găsit-o goală dimineaţa şi am aruncat-o.

— Domnul Déroulard mânca dulciuri la orice oră din zi?

— De obicei după cină.

Am început să văd mai clar.

— François, i-am zis, poţi să fii discret?

— Dacă trebuie, monsieur.

— Bon! Să ştii atunci că sunt de la poliţie. Poţi să-mi găseşti cealaltă cutie?

— Bineînţeles, monsieur. Trebuie să fie în lada de gunoi!

Plecă şi se întoarse după câteva minute cu un obiect prăfuit. Era duplicatul cutiei pe care o ţineam, cu deosebirea că de data aceasta cutia era albastră şi capacul roşu. I-am mulţumit lui François, i-am cerut încă o dată să fie discret şi am părăsit casa din Avenue Louise fără altă discuţie.

Apoi l-am vizitat pe doctorul care îl văzuse pe domnul Déroulard. Cu el m-am descurcat greu. S-a strecurat frumuşel în spatele unui zid de

frazeologie de specialitate, dar mi-a trecut prin cap că nu era chiar atât de sigur în legătură cu cazul după cum pretindea.

— Au fost multe întâmplări curioase de tipul ăsta, recunoscu el, după ce am reuşit să-l dezarmez cât de cât. O criză bruscă de furie, o emoţie violentă după o cină consistentă, c'est entendu, deci, după un acces de furie, sângele se ridică la cap şi pac! Gata cu tine!

— Dar domnul Déroulard nu a avut nici o emoţie violentă.

— Nu? Am aflat că avea o altercaţie furtunoasă cu domnul de Saint Alard.

— De ce să aibă?

— C'est évident! Doctorul ridică din umeri. Nu era domnul de Saint Alard un catolic dintre cei mai fanatici? Prietenia lor era pe punctul de a se strica din cauza acestei probleme a bisericii şi statului. Nu trecea nici o zi fără discuţii. Pentru domnul de Saint Alard, Déroulard părea aproape un Anticrist.

Nu mă aşteptam la asta, fapt care mi-a dat de gândit.

— Încă o întrebare, doctore: ar fi posibil să se introducă o doză fatală de otravă într-o ciocolată?

— Cred că s-ar putea, spuse doctorul încet. Acidul prusic ar putea avea o astfel de consecinţă dacă nu are pe unde să se evaporeze şi o globulă micuţă de orice ar putea fi înghiţită fără să fie observată – dar nu pare deloc să fie cazul de aşa ceva. O ciocolată plină cu morfină sau stricnină… Făcu o grimasă. Înţelegeţi, domnule Poirot, o îmbucătură ar fi suficientă! Victima n-ar avea nici o şansă de scăpare.

— Vă mulţumesc, doctore.

Am plecat. Apoi am întrebat pe la farmacişti, în special pe la cei din apropiere de Avenue Louise. E bine să fii de la poliţie. Am primit informaţiile pe care le doream fără prea multe discuţii. Numai într-un caz am auzit de o otravă care a fost furnizată casei respective. Erau nişte picături de sulfat de atropină pentru madame Déroulard. Atropina este o otravă puternică şi pentru moment m-am entuziasmat, dar simptomele de otrăvire cu atropină seamănă foarte mult cu cele ale ptomainei, nu cu cele pe care le studiam. Apoi, reţeta era veche. Madame Déroulard suferea de cataractă la amândoi ochii de foarte mulţi ani.

Eram pe punctul de a pleca descurajat când farmacistul mă cheamă înapoi.

— Un moment, monsieur Poirot. Îmi amintesc că fata care a adus reţeta a spus ceva în legătură cu faptul că trebuie să se ducă la farmacistul englez. Aţi putea încerca acolo.

Aşa am procedat. Făcând încă odată uz de statutul meu oficial am primit informaţiile de care aveam nevoie. Cu o zi înainte de moartea domnului Déroulard, pregătiseră o reţetă pentru domnul John Wilson. Nu era vorba de preparat. Erau simple tablete mici de trinitrină. L-am întrebat dacă aş putea vedea câteva. Mi le-a arătat şi inima a început să-mi bată mai tare deoarece micuţele tablete erau de ciocolată.

— Este o otravă? L-am întrebat.

— Nu, monsieur.

— Puteţi să-mi descrieţi efectele lor?

— Micşorează tensiunea. Se recomandă în anumite forme de tulburări cardiace – angină pectorală, de exemplu. Reduce tensiunea arterială. În arterioscleroză…

L-am întrerupt.

— Pe cinstea mea! Această însuşire nu-mi spune nimic. Te face să te înroşeşti la faţă?

— Sigur că da.

— Şi dacă aş lua 10-20 din tabletele astea mici, ce mi s-ar întâmpla?

— Nu v-aş sfătui să încercaţi, mi-a răspuns sec.

— Şi totuşi, spuneţi că nu-i otravă.

— Multe lucruri care nu sunt numite otravă pot omorî un om, răspunse el pe acelaşi ton.

Am plecat din farmacie încântat. În sfârşit, lucrurile începeau să meargă!

Acum ştiam că John Wilson a avut mijloacele de a comite crima, dar care să fi fost motivul? Venise în Belgia cu treburi şi-l rugase pe domnul Déroulard, pe care abia îl cunoscuse, să-l spijine. Aparent, moartea lui Déroulard n-ar fi putut să-i aducă în nici un fel vreun beneficiu. Mai mult, am descoperit, după cercetări în Anglia, că suferea de câţiva ani de forma aceea dureroasă a bolii de inimă cunoscută ca angină. Aşadar, avea un drept legitim să ţină la el tabletele acelea. Şi totuşi, eram convins că cineva se dusese la cutia de ciocolată, deschizând-o întâi, din greşeală, pe cea plină şi că scosese conţinutul din ultima ciocolată, înghesuind în locul acestuia atât de multe tablete mici de trinitrină câte puteau intra. Ciocolatele erau mari. Eram sigur că între 20 şi 30 de tablete ar fi putut fi băgate înăuntru. Dar cine făcuse asta?

Erau doi musafiri în casă. John Wilson a avut mijloacele. Saint Alard a avut motivul. Aminteşte-ţi că era un fanatic şi nu există vreunul care să se compare cu un fanatic religios. Ar fi putut el, într-un fel, să pună mâna pe trinitrina lui John Wilson?

O altă mică idee îmi veni. Ah, ştiu că zâmbeşti de micile mele idei! De ce rămăsese Wilson fără trinitrină? Sigur, şi-ar fi adus rezerve suficiente din Anglia. M-am dus încă o dată la casa din Avenue Louise. Wilson era plecat, dar am văzut-o pe fata care-i deretica prin cameră, Félicie. Am întrebat-o imediat dacă nu-i adevărat că domnul Wilson pierduse o sticlă de pe etajera lui cu puţin timp în urmă. Fata răspunse de-ndată. Chiar aşa era. Fusese învinuită pentru asta chiar ea, Félice. Evident, domnul englez crezuse că ea o spărsese şi nu vroia să spună. Pe când ea n-o atinsese niciodată. Fără îndoială că de vină era Jannette, care întotdeauna îşi bagă nasul unde nu-i fierbe oala…

I-am întrerupt şirul de cuvinte şi am plecat. Acum ştiam tot ce vroiam. Îmi rămânea s-o dovedesc. Lucru care simţeam nu avea să fie uşor. Trebuia să mă asigur că Saint Alard luase flaconul cu trinitrină de pe etajera lui John Wilson, dar ca să-i conving pe alţii, trebuia să aduc probe. Şi n-aveam niciuna la îndemână!

Nu-i nimic. Eu ştiam – asta conta cel mai mult. Ţii minte dificultatea noastră în cazul Styles {3}, Hastings? Şi-acolo ştiam – dar mi-a luat mult timp până să găsesc ultima legătură care să-mi completeze lanţul de dovezi împotriva ucigaşului.

Am cerut s-o văd pe mademoiselle Mesnard. Veni imediat. I-am cerut adresa domnului de Saint Alard. O umbră de îngrijorare i se strecură pe chip.

— De ce-aveţi nevoie de ea, monsieur.

— E necesar, mademoiselle.

Ea părea că se îndoieşte… Că e tulburată.

— Nu vă poate spune nimic. E un om cu gândurile duse aiurea. Abia îşi dă seama de ce se întâmplă în jurul lui.

— Se poate, mademoiselle. Totuşi, a fost un prieten vechi al domnului Déroulard. S-ar putea să-mi spună anumite lucruri – lucruri din trecut – vechi invidii – vechi aventuri de dragoste.

Fata se înroşi şi-şi muşcă buza.

— Cum doriţi… Dar… Dar sunt sigură acum că am greşit. A fost drăguţ din partea dumneavoastră că aţi răspuns la cererea mea, dar atunci eram necăjită, aproape nebună. Acum îmi dau seama că nu-i nici un mister de rezolvat. Lăsaţi-l, domnule, vă rog foarte mult.

Am privito cu atenţie.

— Mademoiselle, am spus, câteodată e dificil pentru un câine să găsească mirosul, dar din moment ce i-a dat de urmă, nimic pe lumea asta nu-l mai opreşte. Asta dacă-i un câine bun! Şi eu, mademoiselle, eu, Hercule Poirot, sunt un câine bun.

Plecă fără un cuvânt. Câteva minute mai târziu se întoarse cu adresa scrisă pe o bucată de hârtie. Am părăsit casa. François mă aştepta afară. Se uită la mine nerăbdător.

— Nu e nici o veste, monsieur?

— Niciuna deocamdată, prietene.

— Ah! Pauvre monsieur Déroulard! Oftă el. Şi eu eram de părerea lui. Nu-mi pasă de preoţi. Asta n-o spuneam în casă. Toate femeile sunt credincioase, ceea ce, poate, e bine. Madame est très pieuse… et mademoiselle Virginie aussi.

Mademoiselle Virginie? Era ea très pieuse? M-am mirat, gândindu-mă la fata pasionată, plânsă, pe care o văzusem în prima zi.

După ce am obţinut adresa domnului de Saint Alard m-am pus pe lucru. Am sosit în apropierea palatului său din Ardeni, dar abia după câteva zile am putut găsi un pretext pentru a intra în casă. În cele din urmă am reuşit – cum crezi?

— Ca instalator, mon ami! Era o treabă de-o clipă să aranjezi o mică scurgere de gaz în dormitorul lui. Am plecat după unelte şi am avut grijă să mă întorc cu ele la o oră când ştiam că am să fiu absolut singur. Nu prea ştiam ce căutam. Singurul lucru de care aveam nevoie, eram sigur că n-o să-l găsesc. Nu şi-ar fi asumat riscul să-l păstreze.

Totuşi, când am găsit dulăpiorul închis de deasupra etajerei, n-am putut rezista tentaţiei de a vedea ce-i înăuntru. Încuietoarea era simplu de

desfăcut. Uşa se deschise. Era plin de sticle vechi. Am scos una câte una cu mâna tremurândă. Deodată îmi scăpă o exclamaţie. Închipuieşte-ţi prietene, ţineam în mână un mic flacon cu eticheta unui farmacist englez, pe care erau cuvintele: „Tablete de trinitrină. Se ia câte una când este nevoie. Dl. John Wilson”.

Mi-am stăpânit emoţia, am închis dulăpiorul, am pus sticluţa în buzunar şi am continuat să repar conducta! Trebuie să fii metodic. Apoi, am părăsit palatul şi am luat trenul spre ţara mea imediat. Am sosit la Bruxelles mai târziu în seara aceea. Redactam un raport către prefect a doua zi dimineaţă, când mi-a fost adus un bileţel. Era din partea bătrânei doamne Déroulard şi mă invita la casa din Avenue Louise fără întârziere.

François mi-a deschis uşa.

— Madame la baronne vă aşteaptă.

M-a condus spre camerele ei. Stătea într-un fotoliu mare. Mademoiselle Virginie nu era prin preajmă.

— Domnule Poirot, spuse bătrâna doamnă, tocmai am aflat că nu sunteţi ceea ce pretindeţi. Sunteţi ofiţer de poliţie.

— Aşa e, doamnă.

— Aţi venit aici să cercetaţi circumstanţele morţii fiului meu?

Am răspuns din nou:

— Aşa e, doamnă.

— M-aş bucura dacă mi-aţi spune ce descoperire aţi făcut.

Am ezitat.

— Mai întâi aş vrea să ştiu cum de-aţi aflat despre toate astea de la cineva care nu mai este în lumea noastră.

Cuvintele ei şi felul gânditor în care le pronunţase îmi îngheţară inima. Eram incapabil să vorbesc.

— De aceea, monsieur, vă rog foarte mult să-mi spuneţi exact ce-aţi descoperit în timpul investigaţiei dumneavoastră.

— Investigaţia mea s-a terminat.

— Fiul meu?

— A fost omorât în mod deliberat.

— Ştiţi de către cine?

— Da, doamnă.

— De cine?

— Domnul de Saint Alard.

— Greşiţi. Domnul de Saint Alard este incapabil să comită o asemenea crimă.

— Dovezile sunt la mine.

— Vă rog încă odată să-mi povestiţi totul.

De data aceasta m-am conformat, parcurgând fiecare etapă care mă condusese la descoperirea adevărului. A ascultat cu atenţie. La sfârşit dădu din cap aprobator.

— Da, da, totul este aşa cum spuneţi, în afară de un lucru. Nu domnul Saint Alard mi-a omorât fiul. Ci eu, mama lui.

M-am holbat la ea. Continua să dea încet din cap că aşa era.

— E bine c-am trimis după dumneavoastră. Providenţa bunului Dumnezeu a făcut-o pe Virginie să-mi spună ce făcuse înainte de a pleca la mânăstire. Ascultaţi, domnule Poirot! Fiul meu era un om rău. Persecuta biserica. A dus o viaţă de păcate şi crime. Târa celelalte suflete după el. Dar s-a întâmplat ceva şi mai rău. Într-o dimineaţă, când ieşeam din camera mea, mi-am văzut nora stând în capul scărilor. Citea o scrisoare. L-am zărit pe fiul meu furişându-se în spatele ei. O îmbrâncitură bruscă şi ea a căzut spărgându-şi capul pe treptele de marmoră. Când au ridicat-o, era moartă. Fiul meu era un ucigaş şi numai eu, mama lui, ştiam asta.

Îşi închise ochii pentru o clipă.

— Nu puteţi să vă imaginaţi, monsieur disperarea, agonia mea! Ce trebuia să fac? Să-l denunţ la poliţie? Nu puteam să mă pretez la aşa ceva. Era de datoria mea, dar eram o fire slabă. Ş-apoi, m-ar fi crezut? De câtva timp vederea îmi slăbise… Ar fi putut spune că mă înşelasem. Am păstrat tăcerea. Dar conştiinţa nu-mi dădea pace. Tăcând, eram şi eu o ucigaşă. Fiul meu a moştenit averea soţiei sale. A prosperat ca un laur. Ş-acum urma să ia portofoliul de ministru. Ar fi persecutat îndoit biserica. Şi mai era şi Virginie. Biata fată, frumoasă, credincioasă din fire, era fascinată de el. Avea o putere ciudată şi extraordinară asupra femeilor. Îmi dădeam seama ce-o să se-ntâmple. Eram incapabil s-o împiedic. El n-avea nici o intenţie să se căsătorească cu ea. Sosi momentul când ea era gata să-i cedeze totul.

Atunci am văzut totul clar. Era fiul meu. Eu îi dădusem viaţă. Eram responsabilă pentru el. Ucisese trupul unei femei, acum avea să omoare sufletul alteia! M-am dus în camera domnului Wilson şi-am luat sticla cu tablete. Spusese odată râzând că erau suficiente înăuntru să omoare un om! M-am dus în birou şi-am deschis cutia mare de ciocolată care stătea întotdeauna pe măsuţă. Din greşeală am deschis o cutie nouă. Şi cealaltă era pe masă. Rămăsese doar o ciocolată în ea. Asta simplifica lucrurile. Nimeni nu mânca ciocolate în afară de fiul meu şi Virginie. Am ţinut-o la mine în seara aceea. Totul a decurs precum plănuisem…

Se opri, închizându-şi ochii pentru o clipă, apoi îi deschise din nou.

— Domnule Poirot, sunt la dispoziţia dumitale. Mi s-a spus că nu mai am multe zile de trăit. Vreau să răspund pentru fapta mea în faţa bunului Dumnezeu. Trebuie să răspund pentru ea şi pe Pământ?

Am ezitat.

— Dar sticluţa goală, madame, am întrebat eu ca să câştig timp. Cum a ajuns în posesia domnului de Saint Alard?

— Când a venit să-şi ia la revedere de la mine, i-am strecurat-o în buzunar. Nu ştiam cum să scap de ea. Sunt atât de neajutorată, încât nu mă prea pot mişca fără ajutor şi dacă ar fi fost găsită goală în camerele mele, ar fi creat suspiciune. Mă înţelegeţi, monsieur.

— Se îndreptă în fotoliu – n-am avut nici o intenţie să arunc vreo bănuială asupra domnului de Saint Alard! Nici nu mi-am închipuit vreodată aşa ceva. M-am gândit că valetul său va găsi sticla goală şi-o va arunca fără să întrebe.

Am aprobato:

— Vă înţeleg, doamnă, am spus.

— Ce-aţi hotărât, monsieur?

Vocea îi era fermă şi sigură şi-şi ţinea capul semeţ. M-am ridicat în picioare.

— Madame, i-am zis, am onoarea de a vă dori toate cele bune. Mi-am făcut investigaţiile şi am eşuat! Afacerea este închisă.

Tăcu pentru o clipă, apoi spuse liniştit:

— După o săptămână ea a murit. Mademoiselle Virginie şi-a trecut noviciatul şi, firesc, a rămas la mânăstire. Prietene, asta este povestea. Trebuie să recunosc că nu prea am fost la înălţime.

— Dar ăsta nu se poate numi eşec, mi-am pus eu verdictul. În acele împrejurări ce altceva ai fi putut crede?

— Ah, sacré, mon ami, strigă Poirot, înflăcărându-se deodată. Oare nu vezi? Pot să spun că am fost de 36 de ori un idiot! Celulele mele cenuşii n-au funcţionat deloc. Tot timpul am avut indiciul în mâinile mele.

— Ce indiciu?

— Cutia de ciocolată! Nu-ţi dai seama? Oricare ar fi văzut-o ar fi făcut o asemenea greşeală? Ştiam că doamna Déroulard avea cataractă – aflasem după picăturile de atropină. Era o singură persoană în toată casa a cărei vedere era atât de slabă încât ar fi putut s-o împiedice să pună corect capacul la loc. Cutia de ciocolată m-a pus pe urme şi, totuşi, până la sfârşit nu am reuşit deloc să-i observ adevărata ei importanţă!

Şi psihologia mea a dat greş. Dacă domnul de Saint Alard ar fi fost criminalul, n-ar fi păstrat niciodată o sticluţă care îl încrimina. Faptul că am găsit-o, dovedea nevinovăţia sa. Şi aflasem de la domnişoara Virginie că era un tip distrat. Ce să mai zic, a fost o afacere mizerabilă pe care ţi-am povestit-o! Dar numai ţie ţi-am spus-o. Mă înţelegi, sunt într-o postură proastă! O bătrână comite o crimă într-un chip atât de simplu şi inteligent şi mă păcăleşte complet pe mine, Hercule Poirot. Sapristi! Nu suport să mă gândesc la ea! Hai s-o uităm! Ba nu, ţine-o minte, şi dacă crezi vreodată că sunt prea îngâmfat – ceea ce e puţin probabil, dar s-ar putea întâmpla…

Mi-am ascuns un zâmbet.

— Eh bien, prietene, să-mi spui „Cutia de ciocolată”. Ne-am înţeles?

— Ne-am înţeles!

— În fond, spuse Poirot pe gânduri, a fost o experienţă! Eu, care, fără îndoială, am cel mai bun creier din Europa în prezent, pot să-mi permit să fiu mărinimos!

— Cutia de ciocolată, am murmurat eu încet.

— Pardon, mon ami.

M-am uitat la faţa liniştită a lui Poirot când se aplecă spre mine întrebător şi nu mă lăsă inima. Şi eu suferisem adesea din cauza lui, dar, deşi nu posedam cel mai grozav creier din Europa, îmi puteam permite să fiu mărinimos!

— Nimic, am minţit, şi mi-am aprins o altă pipă, zâmbind în sinea mea.

V. Aventura bucătăresei

Pe vremea când împărţeam apartamentul cu prietenul meu Hercule Poirot, aveam obiceiul să-i citesc tare titlurile din ziarul de dimineaţă, „The Daily Blare”.

„The Daily Blare” era un ziar care scoate în relief senzaţionalul cu orice prilej. Jafurile şi crimele se aflau pe primele pagini. Ele izbeau cu litere de-o şchioapă.

Un funcţionar de bancă ce se ascunde a dispărut cu acţiuni negociabile în valoare de 50.000 de lire. So ţul î şi bag ă capul în soba cu gaz. Nefericita casnic ă. Dispari ţia unei dactilografe. O fat ă frumoas ă de 21 de ani. Unde este Edna Field?

— Iată-le, Poirot, destule din care să alegi. Un funcţionar de bancă ce fuge, o sinucidere misterioasă, o dactilografă dispărută – pe care o vrei?

Prietenul meu era cam moleşit. Refuză din cap încet.

— Nu sunt prea mult atras de niciuna din ele, „mon ami”. Azi mă simt înclinat spre o viaţă liniştită. Ar fi trebuit să fie o problemă foarte interesantă care să mă tenteze să-mi părăsesc fotoliul. Ştii, am treburi proprii importante de care să mă ocup.

— Ca de exemplu?

— Garderoba mea, Hastings. Dacă nu greşesc, pe noul meu costum gri e o pată de grăsime, una singură, dar suficientă ca să mă necăjească. Apoi mai este şi paltonul de iarnă; trebuie să-l întind la păstrare în pudră „Keatings”. Şi cred, da, cred, că a sosit momentul să-mi ajustez mustăţile, după care trebuie să le aplic pomadă.

— Ei bine, i-am zis eu îndreptându-mă spre fereastră, mă îndoiesc că-ţi vei putea duce la îndeplinire acest program delirant. Cineva sună la intrare. Ai un client.

— Dacă treaba nu e de importanţă naţională, nici nu mă ating de ea, declară Poirot cu demnitate.

O clipă mai târziu, intimitatea noastră fu tulburată de o doamnă înaltă, roşie la faţă, care se făcuse auzită ca urmare a urcării rapide a treptelor.

— Sunteţi domnul Poirot? Întrebă ea.

— Eu sunt Hercule Poirot, da, doamnă!

— Nu eşti câtuşi de puţin cum mi-am închipuit c-ar trebui să fii, spuse, privindu-l cu o oarecare dezamăgire. Plăteşti să se scrie în ziare ce detectiv inteligent eşti sau asta este părerea jurnaliştilor?

— Madame! Spuse Poirot ridicându-se în picioare.

— Regret, desigur, dar ştiţi cum sunt astăzi ziarele astea. Începi să citeşti un articol drăguţ: „Ce i-a spus o mireasă prietenului ei necăsătorit” şi continuarea e despre un lucru simplu pe care să-l cumperi de la farmacie şi cu care să-ţi şamponezi părul. Nimic, numai prostii. Dar, sper că nu v-aţi supărat! Am să vă spun ce vreau să faceţi pentru mine. Vreau să-mi găsiţi bucătăreasa.

Poirot o fixă cu privirea; era prima dată când nu-şi găsea cuvintele. M-am întors ca să-mi ascund zâmbetul uriaş pe care nu puteam să mi-l controlez.

— Totul e din cauza acestei aşa zise binefaceri, continuă doamna. Să bagi idei în capul servitoarelor care ar dori să fie dactilografe, dar nu sunt. Opreşte „binefacerea”, asta zic. Mi-ar plăcea să ştiu de ce se plâng servitorii mei – au o după-amiază şi o sâmbătă liberă pe săptămână, câte o duminică liberă din două, rufele sunt duse la spălătorie, au aceeaşi mâncare ca şi noi – şi nu există nici un fel de margarină în casă, numai untul cel mai bun.

Se opri să-şi tragă respiraţia şi Poirot se folosi de ocazie. Ridicându-se în picioare, vorbi îngâmfat:

— Mă tem că faceţi o greşeală, doamnă. Eu nu fac anchete în situaţiile servitorilor. Sunt un detectiv particular.

— Ştiu, spuse vizitatoarea noastră. Nu v-am spus că vreau să-mi găsiţi bucătăreasa? A plecat de acasă miercuri, fără să-mi spună un cuvânt şi nu s-a mai întors.

— Îmi pare rău, doamnă, dar eu nu mă ocup de treburi de astea. Vă spun „la revedere”!

Vizitatoarea noastră mârâi a indignare.

— Aşa care va să zică, dragă domnule? Mândru din cale-afară, da? Vreţi să aveţi de-a face numai cu secretele guvernelor şi cu bijuteriile conteselor? Ei, atunci să vă spun că un servitor este la fel de important pentru mine ca o tiară pentru o femeie. Nu putem fi cu toate cucoane fine care să ne plimbăm pline de diamante şi perle în maşinile noastre luxoase. O bucătăreasă bună este o bucătăreasă bună şi când o pierzi înseamnă la fel de mult ca perlele pentru o doamnă din înalta societate.

Pentru o clipă sau două se ivi o prăpastie între demnitate şi simţul umorului la Poirot. În cele din urmă râse.

— Doamnă, dumneavoastră aveţi dreptate şi eu greşesc. Remarcile sunt juste şi inteligente. Acest caz va fi o noutate. Niciodată n-am vânat un servitor care a dispărut. Iată problema de importanţă naţională pe care tocmai o ceream să mi-o încredinţeze soarta, chiar înaintea sosirii dumneavoastră. En avant! Spuneţi că această bijuterie de bucătăreasă a plecat miercuri şi nu s-a mai întors. Asta a fost alaltăieri.

— Da, a fost ziua ei liberă.

— Dar probabil, doamnă, a păţit vreun accident. Aţi întrebat la vreun spital?

— Exact asta am crezut şi eu ieri, dar azi dimineaţă, poftim, a trimis după lada ei. Şi nici măcar un rând pentru mine! Dacă aş fi fost acasă, nu i-aş fi dat-o... Să mă trateze aşa! Dar tocmai mă dusesem la măcelar.

— Vreţi să mi-o descrieţi?

— Era între două vârste, bine făcută, cu părul negru care începea să încărunţească, foarte respectabilă. În ultimul loc stătuse zece ani. O chema Eliza Dunn.

— Şi n-aţi avut vreo discuţie cu ea miercuri?

— Nici vorbă. De aceea mi se pare atât de ciudat.

— Câţi servitori aveţi, doamnă?

— Doi. Fata în casă, Annie, foarte drăguţă. Puţin cam uitucă şi cu capul numai la tineri, dar servitoare bună dacă o pui la treabă.

— Ea şi cu bucătăreasa se împăcau bine?

— Desigur, se mai înfruntau, se mai împăcau, dar, în general, se aveau foarte bine.

— Şi fata nu poate deloc să facă lumină în acest mister?

— Ea spune că nu, dar ştiţi cum sunt servitorii, solidari între ei.

— Bine, bine, trebuie să vedem despre ce e vorba. Unde spuneaţi că locuiţi, doamnă?

— La Clapham, Prince Albert Road, 88.

— Bine, madame, vă spun la revedere şi puteţi conta pe vizita mea la locuinţa dumneavoastră în timpul zilei.

Atunci, doamna Todd, pentru că aşa o chema pe noua noastră prietenă, plecă. Poirot se uită la mine în chip jalnic.

— Hei, hei Hastings, avem aici o afacere cu totul nouă. „Dispariţia bucătăresei de la Clapham!” Niciodată, niciodată, prietenul nostru, inspectorul Japp nu trebuie să audă de asta!

După aceea, s-a dus şi a încălzit fierul de călcat şi a îndepărtat cu grijă pata de grăsime de pe costumul său gri cu ajutorul unei bucăţi de sugativă. Cu regret, şi-a amânat îngrijirea mustăţilor pentru o altă zi şi am pornit spre Clapham.

Prince Albert Road se dovedi a fi o stradă cu căsuţe elegante, toate aproape la fel, cu perdele frumoase de mătase la geamuri şi ciocănele de alamă strălucitoare la uşi.

Am sunat la numărul 88 şi uşa ne-a fost deschisă de o fată îngrijită cu o faţă drăguţă. Doamna Todd veni în hol să ne întâmpine.

— Nu pleca Annie, o strigă ea. Acest gentleman este detectiv şi vrea să-ţi pună câteva întrebări.

Pe faţa fetei se citea lupta între îngrijorare şi curiozitate plăcută.

— Vă mulţumesc, doamnă, spuse Poirot înclinându-se. Aş dori s-o chestionez pe servitoarea dumneavoastră acum şi să rămână singură, dacă se poate.

Am fost conduşi într-o mică sufragerie şi când doamna Todd, după ce se codi evident, părăsi camera, Poirot începu ancheta sa.

— Voyons mademoiselle Annie, tot ceea ce ne veţi spune va fi de cea mai mare importanţă. Numai dumneata poţi face lumină în acest caz. Fără ajutorul dumitale nu putem face nimic.

Îngrijorarea dispăru de pe faţa fetei şi plăcuta curiozitate deveni şi mai evidentă.

— Sunt sigură, domnule, spuse ea, vă spun tot ce pot.

— Asta e bine. Poirot o aprobă încântat. Acum, în primul rând, ce părere aveţi personal despre asta? Sunteţi o fată de o inteligenţă remarcabilă. Asta se poate vedea imediat! Cum vă explicaţi dispariţia Elizei?

Astfel încurajată, Annie începu să toarne incitată.

— Negustori de sclavi albi, domnule, tot timpul am spus asta! Bucătăreasa întotdeauna m-a avertizat împotriva lor: „Să nu miroşi nici un parfum sau să mănânci dulciuri, indiferent cât de domn pare individul!” Astea

erau cuvintele care mi le repeta. Şi acum au pus mâna pe ea! Sunt sigură de asta. Adevărat sau nu, a fost dusă în Turcia sau în vreunul din locurile alea din Orient unde, am auzit, că le place ca ele să fie grase.

Poirot îşi păstră un aer grav admirabil.

— Dar, în acest caz – şi asta este într-adevăr o idee!

— Ar fi trimis ea după geamantan?

— Ei bine, nu ştiu, domnule. S-ar putea să aibă nevoie de lucrurile ei... Chiar şi în locurile alea străine.

— Cine a venit după bagaj, un bărbat?

— Carter Paterson, domnule.

— Dumneata l-ai împachetat?

— Nu, domnule, era deja împachetat şi legat cu sfoară.

— Ah! Asta-i interesant. Asta dovedeşte că atunci când a plecat din casă miercuri, era deja hotărâtă să nu se întoarcă. Înţelegeţi, nu-i aşa?

— Da, domnule. Annie arăta uşor surprinsă. Nu m-am gândit la asta. Dar totuşi ar putea fi negustorii de sclavi albi, nu-i aşa, domnule? Adăugă ea pe gânduri.

— Fără îndoială! Spuse Poirot pe un ton grav şi continuă: Aveaţi acelaşi dormitor?

— Nu, domnule, aveam camere separate.

— Şi Eliza şi-a exprimat nemulţumirea vreodată faţă de actuala ei slujbă? Eraţi mulţumite amândouă aici?

— N-a spus niciodată că o să plece. Slujba e bună...

Fata ezită.

— Vorbeşte sincer, spuse Poirot cu blândeţe. N-am să-i spun stăpânei tale.

— Da, desigur, domnule, coniţa e grijulie. Dar mâncarea e bună. Destulă şi fără restricţie. Ceva cald pentru seară, slănină prăjită cât doreşti, plimbări frumoase. Şi oricum, dacă Eliza dorea să-şi schimbe slujba, sunt sigură că n-ar fi plecat niciodată în felul acesta. Ar fi stat până la sfârşitul lunii, pentru că doamna i-ar fi tăiat salariul pe o lună dacă ar fi făcut aşa!

— Munca nu e prea grea?

— Ei, ea este pretenţioasă, întotdeauna se uită prin colţuri să vadă dacă e praf. Şi apoi mai e chiriaşul, sau „musafirul care plăteşte”, cum i se spune întotdeauna. Dar le trebuie numai micul dejun şi cina, la fel ca şi stăpânului. Amândoi stau toată ziua în City.

— Îţi place de stăpânul tău?

— Da, e foarte liniştit şi puţin zgârcit.

— Cred că nu poţi să-ţi reaminteşti ultimul lucru pe care Eliza l-a spus înainte de a pleca?

— Ba da, pot: „Dacă rămâne nişte dulceaţă de piersici de la cină o mâncăm noi şi mai avem puţină slănină cu cartofi prăjiţi”. Se dădea în vânt după dulceaţă de piersici. Mă întreb dacă n-au pus mâna pe ea în felul ăsta.

— Miercuri era de obicei ziua ei liberă?

— Da, ea era miercurea şi joia.

Poirot îi mai puse câteva întrebări, apoi se declară satisfăcut. Annie plecă şi doamna Todd intră grăbită cu faţa plină de curiozitate. Eram sigur că se simţise jignită pentru că o exclusesem din cameră în timpul conversaţiei noastre cu Annie. De aceea, Poirot avu grijă cu tact s-o îmblânzească.

— E dificil, îi explică el, pentru o femeie de o inteligenţă excepţională, ca a dumneavoastră, doamnă, să suportaţi cu răbdare metodele întortocheate pe care noi, bieţii detectivi, suntem obligaţi să le folosim. Să ai răbdare cu proştii, e greu pentru cei iuţi la minte.

Înlăturând astfel orice resentiment din partea doamnei Todd, el a condus conversaţia spre soţul ei şi a obţinut informaţia că el lucra pentru o firmă în City şi nu va fi acasă până după ora şase.

— Fără îndoială, că el este foarte tulburat şi îngrijorat de această afacere neaşteptată, nu-i aşa?

— Nu e niciodată îngrijorat, declară doamna Todd. „Bine, bine, ia pe alta dragă”. Asta-i tot ce spune el! E aşa de calm că m-apucă disperarea câteodată. „O femeie nerecunoscătoare”, a spus el. „Am scăpat cu toţii de ea”.

— Dar ceilalţi membri ai casei, doamnă?

— Vă referiţi la domnul Simpson, „musafirul nostru care plăteşte”? Ei bine, atât timp cât îşi primeşte micul dejun şi cina în mod regulat, el nu se îngrijorează.

— Ce profesiune are, doamnă?

— Lucrează într-o bancă.

A menţionat numele băncii şi eu am tresărit uşor, reamintindu-mi lectura din „The Daily Blare”.

— E tânăr?

— Cred că are 28 de ani. Un tânăr drăguţ, liniştit.

— Aş vrea să schimb câteva cuvinte cu el, ca şi cu soţul dumneavoastră, dacă se poate. O să mă reîntorc în acest scop diseară. Îmi permit să vă sugerez că ar trebui să vă odihniţi puţin, arătaţi obosită.

— Cred şi eu că sunt! Întâi, grija pentru Eliza şi apoi am fost după cumpărături ieri, aproape toată ziua şi ştiţi ce înseamnă asta, domnule Poirot, ba un lucru, ba un altul şi-am avut o mulţime de treabă în casă pentru că Annie nu le poate face pe toate şi, e foarte probabil, că-şi va da demisia fiind nemulţumită aşa, ei bine, astea m-au extenuat!

Poirot spuse ceva în semn de înţelegere şi plecarăm.

— E o coincidenţă curioasă, am zis, că acel funcţionar care a dispărut, Davis, e de la aceeaşi bancă cu Simpson. Crezi că poate să fie vreo legătură?

Poirot zâmbi.

— Pe de o parte, un funcţionar care o şterge, pe de alta o bucătăreasă care dispare. E greu să vezi vreo legătură între cei doi, dacă, nu cumva, Davis l-a vizitat pe Simpson, s-a îndrăgostit de ea şi a convins-o să fugă cu el.

Am râs. Dar Poirot rămase grav.

— Ar fi putut s-o facă mai rău, spuse el pe un ton mustrător. Aminteşte-ţi, Hastings, dacă pleci într-un exil, un bucătar bun ar putea fi de mai folos decât o fată drăguţă! Se opri pentru o clipă şi apoi continuă: este un caz

curios, plin de trăsături contradictorii. Mă interesează… Da, mă interesează în mod deosebit.

În seara aceea ne-am reîntors la Prince Albert Road, 88 şi am vorbit cu domnii Todd şi Simpson. Primul era un om de vreo 40 de ani, molâu, cu cap lunguieţ.

— O, da, da, spuse el vag, Eliza. Da. O bucătăreasă bună, cred. Şi econoamă. Eu ţin foarte mult la a face economii.

— Puteţi să vă imaginaţi vreun motiv pentru care v-a părăsit aşa de subit?

— O, bine, zise domnul Todd vag. Ştiţi, servitorii. Soţia se îngrijorează prea mult. Se consumă pentru că întotdeauna se îngrijorează. De fapt, toată problema e foarte simplă. „Ia alta, dragă, ia alta", îi spun. Asta este soluţia. Fă haz de necaz!

La fel de inutil ne-a fost şi domnul Simpson. Era un tânăr spălăcit, cu ochelari.

— Cred că trebuie s-o fi văzut, zise el. O femeie mai în vârstă, nu? Desigur, e cealaltă pe care-o văd întotdeauna, Annie. Drăguţă fată. Foarte politicoasă.

— Cele două se împăcau una cu alta?

Domnul Simpson declară că era sigur că nu putea spune. Credea că da.

— Ei bine, nu dăm de nimic interesant acolo mon ami, spuse Poirot când părăsirăm casa. Plecarea noastră a fost întârziată de o izbucnire violentă din partea doamnei Todd, care ne repetă tot ce spusese în acea dimineaţă, dar cu mai mult lux de amănunte.

— Eşti dezamăgit? L-am întrebat. Te aşteptai să auzi ceva?

Poirot neagă din cap.

— Desigur, exista o posibilitate, spuse el. Dar nu mi s-a părut prea probabilă.

Următorul eveniment fu o scrisoare pe care Poirot o primi în dimineaţa următoare. O citi, se înroşi de indignare şi mi-o întinse.

Doamna Todd regretă că renunţă până la urmă la serviciile domnului Poirot. Dezb ătând problema cu so ţul ei î şi d ă seama c ă e o prostie s ă cheme un detectiv pentru o afacere pur casnic ă. Doamna Todd al ătur ă o guinee ca onorariu pentru consulta ţie.

— Aha! Strigă Poirot supărat. Şi ei cred că o să scape de Hercule Poirot în felul ăsta! O favoare, o mare favoare le-am făcut ca să consimt să le investighez mizerabila lor afacere de doi bani şi ei mă expediază comme ça! Uite ce e. Nu mă înşel, aici e mâna domnului Todd. Dar eu îi spun, nu. De 36 de ori, nu! Am să-mi cheltui guineele mele proprii, 3600 guinee, dacă va fi nevoie, dar am să dau de firul acestui mister!

— Da, dar cum? Am întrebat eu.

Poirot se linişti puţin.

— D'abord, spuse el, vom da anunţuri în ziar. Ia să văd… Da… Cam aşa ceva: „Dacă Eliza Dunn va răspunde la această adresă va afla ceva în

interesul ei”. Publică-l în toate ziarele în care vrei, Hastings. Între timp, am să fac câteva investigaţii proprii. Du-te, trebuie acţionat iute!

Nu l-am mai văzut până seara, când a binevoit să-mi spună ceea ce făcuse.

— Am făcut cercetări la firma domnului Todd. Nu a lipsit miercuri şi are un caracter bun – asta în privinţa lui. Apoi Simpson, joi a fost bolnav şi nu s-a dus la bancă. Dar miercuri a fost. Era în termeni oarecum amicali cu Davis. Nimic ieşit din comun. Acolo pare să nu fie nimic. Nu. Trebuie să ne bazăm pe anunţ.

Acesta apăru în toate ziarele principale. La ordinele lui Poirot a fost tipărit în fiecare zi timp de o săptămână. Interesul său era extraordinar faţă de această afacere obişnuită privind fuga unei bucătărese, dar mi-am dat seama că el o considera o chestiune de onoare să persevereze până când va reuşi în final. Mai multe cazuri extrem de atrăgătoare i-au fost aduse în acest răstimp, dar le-a refuzat pe toate. În fiecare dimineaţă se repezea la scrisori, le privea cu seriozitate şi apoi le abandona cu un oftat.

Dar răbdarea noastră a fost răsplătită până la urmă. În miercurea următoare, proprietăreasa ne anunţă că o persoană cu numele de Eliza Dunn venise în vizită.

— Enfin! Exclamă Poirot. Dă-i drumul să urce! Iute, imediat.

Astfel îmboldită, proprietăreasa ieşi în grabă şi se întoarse după câteva clipe ca s-o prezinte pe domnişoara Dunn. Prada noastră era cum ne fusese descrisă: înaltă, solidă şi deosebit de respectabilă.

— Am venit ca răspuns la anunţ, explica ea. M-am gândit că trebuie să fie vreo încurcătură sau altceva şi că, probabil, nu ştiaţi c-am intrat deja în posesia moştenirii mele.

Poirot o studia cu atenţie. Trase mai în faţă un scaun cu o mişcare largă a braţului.

— Adevărul este, îi explică el, că fosta dumitale stăpână, doamna Todd, e foarte îngrijorată în privinţa dumitale. Ea s-a temut că vi s-ar fi putut întâmpla un accident.

Eliza Dunn păru foarte surprinsă.

— Atunci, n-a primit scrisoarea mea?

— N-a primit nici un cuvânt de nici un fel. Poirot se opri şi apoi spuse convingător: vreţi să-mi relataţi toată povestea?

Eliza Dunn n-avea nevoie de încurajare. Se lansă deodată într-o povestire lungă.

— Tocmai mă întorceam acasă, miercuri seara şi eram aproape de locuinţă, când un gentleman m-a oprit. Era înalt, cu barbă şi joben. „Domnişoara Eliza Dunn?”, a întrebat el. „Da”, am spus eu. „Am întrebat de dumneavoastră la numărul 88, a zis el; mi s-a spus că v-aş putea întâlni în timp ce veniţi aici; domnişoară Dunn, am sosit din Australia în mod special ca să vă găsesc; ştiţi cumva numele de fată al bunicii dumneavoastră din partea mamei?” „Jane Emmot”, am spus eu. „Exact, a spus el; acum domnişoară Dunn, deşi poate nu aţi auzit niciodată despre asta, bunica dumneavoastră a avut o mare prietenă, Eliza Leech; prietena ei a plecat în Australia unde s-a

căsătorit cu un om foarte bogat; cei doi copii ai ei au murit mici şi ea a moştenit toată averea soţului; ea a murit acum câteva luni şi, prin testament, moşteniţi o casă în această ţară şi o sumă considerabilă de bani”.

Puteaţi să mă fi doborât şi cu o pană, continuă domnişoara Dunn. Pentru o clipă am fost bănuitoare şi el trebuie să fi observat pentru că a zâmbit. „Foarte bine că sunteţi prevăzătoare domnişoară Dunn, spuse el; iată actele mele”. Îmi întinse o scrisoare de la nişte avocaţi din Melbourne, Hurst and Crotchet şi o carte de vizită. El era domnul Crotchet. „Sunt vreo două condiţii, spuse el. Clienta noastră era puţin excentrică, ştiţi. Moştenirea pune drept condiţie să intraţi în posesia casei (ea este în Cumberland) până mâine la ora 12; cealaltă condiţie nu este prea importantă – e doar o stipulare că nu trebuie să fiţi servitoare”. Îmi căzu faţa. „O, domnule Crotchet, am spus eu, sunt bucătăreasă, nu v-au spus acasă?” „Dragă, dragă, spuse el, n-am ştiut de aşa ceva, am crezut c-aţi putea fi o guvernantă sau o doamnă de companie; e foarte neplăcut, chiar foarte neplăcut”. „Şi-o să pierd toţi banii?” am întrebat eu cam îngrijorată. El se gândi vreun minut, două. „Există întotdeauna mijloace de a eluda legea, domnişoară Dunn”, spuse el în sfârşit. „Noi ca avocaţi le cunoaştem. Soluţia este ca dumneavoastră să vă părăsiţi slujba în după-amiaza aceasta”. „Dar leafa mea pe o lună?”, am întrebat eu. „Dragă domnişoară Dunn, spuse el zâmbind, vă puteţi părăsi slujba în orice clipă pierzând salariul pe o lună; stăpâna dumitale va înţelege, având în vedere împrejurările; imperativul este timpul; trebuie neapărat să prindeţi trenul de ora 23 şi 5 minute din King's Cross spre nord; vă pot împrumuta vreo zece lire pentru bilet şi puteţi scrie câteva rânduri la gară către stăpâna dumitale; am să i-o duc personal şi am să-i explic totul”. Am fost de acord, bineînţeles, şi o oră mai târziu mă aflam în tren atât de emoţionată încât nu ştiam pe ce lume mă aflu. Sigur că până când am ajuns la Carlisle, eram pe jumătate înclinată să cred că întreaga problemă era un truc, o păcăleală despre care citeşti de obicei. Dar m-am dus la adresa pe care mi-o dăduse, cea a unor avocaţi şi totul era în ordine. O căsuţă drăguţă şi un venit de 300 de lire pe an. Avocaţii ştiau foarte puţine lucruri, ei tocmai primiseră o scrisoare de la un domn din Londra cu instrucţiuni să-mi predea casa şi 150 de lire pentru primele şase luni. Domnul Crotchet mi-a trimis lucrurile, dar nu era nici un cuvânt de la coniţă. Am crezut că era supărată şi-mi purta pică pentru norocul meu. Nu mi-a trimis lada, ci pachete de hârtie cu hainele mele. Dar, sigur, dacă n-a primit niciodată scrisoarea mea, trebuie să fi gândit urât despre mine.

Poirot ascultase cu atenţie această lungă poveste. Acum dădu aprobator din cap ca şi cum era complet satisfăcut.

— Mulţumesc, domnişoară. Fusese, aşa cum zici, puţină încurcătură. Permiteţi-mi să vă recompensez pentru deranjul dumneavoastră. Îi întinse un plic. Vă reîntoarceţi imediat în Cumberland? Vreau să vă şoptesc ceva: nu uitaţi cum se găteşte. E întotdeauna util să ai ceva pe care să te bazezi în cazul în care lucrurile merg prost.

— Credulă, murmură el, după ce vizitatoarea noastră plecă, dar probabil nu mai mult decât majoritatea celor aparţinând clasei sale. Faţa lui

deveni gravă. Haide Hastings, nu e timp de pierdut. Ia un taxi până-i scriu o notă lui Japp.

Poirot aştepta pe scări când am venit cu taxiul.

— Unde mergem? Am întrebat nerăbdător.

— Întâi să lăsăm această notă unui mesager special.

Odată treaba terminată şi revenind la taxi, Poirot dădu şoferului adresa: Prince Albert Road, 88, Clapham.

— Deci, mergem acolo?

— Mais oui. Deşi, sincer să fiu, mă tem că vom ajunge prea târziu. Pasărea noastră trebuie să fi zburat.

— Cine este pasărea noastră?

Poirot zâmbi.

— Domnul acela şters, Simpson.

— Ce? Am exclamat eu.

— Haide, Hastings. Să nu-mi spui că nu ţi-e clar totul acum!

— Bucătăreasa a fost dată la o parte din drum, asta îmi dau seama, am zis uşor jignit. Dar, de ce? De ce să fi vrut Simpson s-o scoată din casă? Ştia ea ceva despre el?

— Absolut nimic.

— Şi atunci…

— Dar el vroia ceva ce avea ea.

— Bani? Moştenirea australiană?

— Nu prietene, ceva cu totul diferit. Se opri o clipă şi apoi spuse grav: un geamantan ponosit din metal…

M-am uitat cruciş la el. Afirmaţia părea aşa de fantastică încât l-am suspectat că vrea să-şi bată joc de mine, dar el era foarte grav şi serios.

— Dar putea să-şi cumpere un geamantan, dacă vroia unul, am strigat eu.

— El nu dorea un geamantan nou. El vroia un geamantan cu pedigree. Un geamantan de o respectabilitate sigură.

— Uite ce e, Poirot. Asta-i chiar prea de tot. Îţi baţi joc de mine.

Se uită la mine.

— Îţi lipsesc mintea şi imaginaţia domnului Simpson, Hastings. Fii atent aici: miercuri seară, Simpson expediază bucătăreasa. O carte de vizită imprimată şi un document sunt lucruri simple de obţinut şi e gata să plătească 150 de lire şi chiria pe un an a unei case pentru a asigura succesul planului său. Domnişoara Dunn nu-l recunoaşte – barba, jobenul şi uşorul accent colonial o înşelă complet. Aşa s-a sfârşit miercurea, cu excepţia fleacului că Simpson s-a servit cu acţiuni negociabile în valoare de 50.000 lire.

— Simpson, dar era Davis…

— Dacă eşti bun să-mi permiţi să continui, Hastings! Simpson ştie că furtul va fi descoperit joi după-amiază. El nu se duce joi la bancă, dar îl aşteaptă pe Davis când iese să-şi ia prânzul. Poate recunoaşte furtul şi-i spune lui Davis că-i va returna acţiunile, oricum reuşeşte să-l facă pe Davis să vină la Clapham cu el. Este ziua liberă a fetei şi doamna Todd se afla la

cumpărături, aşa că nu era nimeni acasă. Când furtul este descoperit şi Davis lipseşte implicaţia va fi covârşitoare. Davis este hoţul! Domnul Simpson va fi în perfectă siguranţă şi se poate reîntoarce la lucru dimineaţa ca un funcţionar onest, cum îl cred.

— Şi Davis?

Poirot făcu un gest expresiv şi dădu uşor din cap.

— Pare prea stăpân pe sine să fie crezut şi apoi ce altă explicaţie poate fi, mon ami. Singura problemă a unui ucigaş este să scape de cadavru şi Simpson îşi făcu planul dinainte. Am fost izbit imediat de faptul că deşi Eliza Dunn evident avea de gând să se reîntoarcă în seara zilei când a plecat (aminteşte-ţi remarca despre dulceaţa de piersici), totuşi, geamantanul ei era gata împachetat când au venit după el. Simpson a fost cel care l-a trimis pe Carter Paterson vineri, să-l ia, şi tot Simpson a fost cel care l-a legat cu sfoară joi după-amiază. Ce bănuială ar putea trezi? O servitoare pleacă şi trimite după bagajul ei, acesta este etichetat şi pus pe adresa şi numele ei, probabil o gară foarte apropiată de Londra. Sâmbătă după-amiază, Simpson, deghizat ca australian, îl cere, îi pune o nouă adresă şi-l expediază în altă parte cu menţiunea: „să fie lăsat până ce este reclamat”. Când autorităţile devin bănuitoare, din motive lesne de înţeles şi-l deschid, tot ce se poate afla este că un bărbos din colonii l-a expediat dintr-o gară apropiată de Londra. Nu se poate face nici o legătură cu Prince Albert Road, 88. Ah! Am ajuns.

Pronosticurile lui Poirot au fost corecte. Simpson plecase cu câteva zile mai înainte. Dar el nu avea să scape de consecinţele crimei sale. Cu ajutorul telegrafiştilor a fost descoperit la bordul vasului „Olympia”, în drum spre America.

Un geamantan din cositor, trimis domnului Hanry Wintergreen a atras atenţia impiegaţilor din Glasgow. A fost deschis şi s-a găsit cadavrul nefericitului Davis.

Cecul de o guinee al doamnei Todd nu a fost niciodată încasat. În schimb, Poirot l-a dat la înrămat şi l-a atârnat pe peretele din sufrageria noastră.

— Pentru mine este o mică lecţie, Hastings, care să-mi amintească să nu dispreţuiesc niciodată lucrul comun, oamenii obişnuiţi. O servitoare care dispare la un capăt – un ucigaş cu sânge rece la celălalt. Pentru mine este unul dintre cele mai interesante cazuri pe care le-am avut.

VI. Dispariţie misterioasă

Un mesager special adusese o notă. Poirot o citi şi o rază de bucurie şi interes îi apăru în privire. Îi dădu drumul omului să plece, spunându-i câteva cuvinte şi apoi se întoarse spre mine.

— Împachetează ceva repede, prietene, mergem la Sharples.

Am tresărit la menţionarea faimoasei reşedinţe de ţară a lordului Alloway. Şef al noului minister al apărării, recent înfiinţat, lordul Alloway era un membru de bază al cabinetului. Ca şi sir Ralph Curtis, conducătorul unei mari firme de construcţii, el se făcuse remarcat în Camera Comunelor şi

acum se vorbea deschis despre el ca un om de viitor şi ca despre candidatul cel mai posibil la funcţia de prim ministru, dacă zvonurile despre starea sănătăţii domnului David MacAdam s-ar fi dovedit fondate.

Un mare Rolls-Royce ne aştepta jos şi când am început să rulăm în întuneric l-am copleşit pe Poirot cu întrebări.

— Ce naiba ar putea vrea de la noi la ora asta aşa târzie? L-am întrebat. Era trecut de 11.

Poirot dădu din cap.

— Ceva extrem de urgent, fără îndoială.

— Îmi amintesc, am spus eu, că acum câţiva ani a fost un scandal destul de urât în legătură cu Ralph Curtis, care pe atunci, cred, făcuse nişte speculaţii cu acţiuni. În cele din urmă a fost achitat, însă, probabil, ceva de felul ăsta s-a întâmplat din nou.

— Dar n-ar fi fost deloc necesar să trimită după mine în mijlocul nopţii, prietene.

I-am împărtăşit opinia şi restul călătoriei s-a desfăşurat în linişte. După ce a părăsit Londra, puternica maşină acceleră şi sosirăm la Sharples în mai puţin de o oră.

Un majordom impunător ne conduse de îndată într-un mic birou unde lordul Alloway ne aştepta. Se ridică să ne întâmpine un om înalt, uscăţiv care părea totuşi să radieze putere şi vitalitate.

— Domnule Poirot, sunt încântat să vă văd. Este pentru a doua oară când guvernul apelează la serviciile dumneavoastră. Îmi amintesc foarte bine ce-aţi făcut pentru noi în timpul războiului, când primul ministru a fost răpit în modul acela uimitor. Deducţiile dumneavoastră excelente şi, aş adăuga, discreţia dumneavoastră – au salvat situaţia.

Ochii lui Poirot străluciră o clipă.

— Să înţeleg atunci, milord, că este încă un caz discret?

— În cel mai înalt grad. Sir Harry şi cu mine… Oh, să fac prezentările – amiral sir Harry Weardale, şeful marinei – domnul Poirot şi… Să-mi amintesc, căpitanul…

— Hastings, l-am ajutat eu.

— Am auzit de multe ori de dumneavoastră domnule Poirot, spuse sir Harry, dându-i mâna. Este o afacere excepţională şi dacă aţi putea-o soluţiona, v-am fi extrem de recunoscători.

Mi-a plăcut pe dată de şeful marinei, un marinar solid, direct, un tip sigur, de modă veche.

Poirot se uită întrebător la amândoi şi Alloway începu povestirea.

— Desigur, înţelegeţi că totul e secret, domnule Poirot. Am pierdut ceva extrem de important. Planurile noului tip de submarin „Z” ne-au fost furate.

— Când s-a întâmplat asta?

— În seara aceasta, acum mai puţin de trei ore. Vă puteţi da seama, domnule Poirot de dimensiunile catastrofei. Este esenţial ca pierderea să nu devină publică. Am să vă spun faptele cât mai concis posibil. Musafirii mei în acest weekend au fost amiralul, aici prezent, soţia şi fiul său, doamna Conrad, o doamnă binecunoscută în societatea londoneză. Doamnele s-au

retras să se culce devreme – pe la ora 10; la fel şi domnul Leonard Weardale. Sir Harry se află aici parţial în scopul de a discuta cu mine construcţia acestui nou tip de submarin. Ca urmare, i-am cerut domnului Fitzroy, secretarul meu, să scoată planurile din seiful care se află în colţul acela şi să mi le pregătească şi, de asemenea, să aducă şi alte documente ce aveau legătură cu subiectul în discuţie. În timp ce el se îndeletnicea cu asta, amiralul şi cu mine ne plimbam pe terasă, fumând trabucuri în plăcuta atmosferă caldă de iunie. Am terminat de fumat şi de discutat şi ne-am hotărât să ne apucăm de treabă. În momentul în care ne-am întors de la capătul terasei, mi s-a părut că văd o umbră strecurându-se pe fereastra franceză de acolo, traversând terasa şi apoi dispărând. Totuşi, nu i-am dat deloc atenţie. Ştiam că Fitzroy era în camera asta şi niciodată nu mi-a trecut prin cap că s-ar putea întâmpla ceva rău. Desigur, asta e vina mea. Deci, ne-am întors de pe terasă şi-am intrat în încăpere prin fereastră în acelaşi moment în care Fitzroy a pătruns din hol.

— Ai pregătit tot ce aveam nevoie, Fitzroy? L-am întrebat.

— Cred că da, lord Alloway. Toate documentele sunt pe biroul dumneavoastră, răspunse el. Şi-apoi ne ură noapte bună.

— Aşteaptă doar o clipă, am zis, îndreptându-mă spre birou. S-ar putea să am nevoie de ceva despre care nu ţi-am spus.

M-am uitat repede prin hârtiile care erau aşezate acolo.

— Ai uitat ceea ce era mai important dintre toate, Fitzroy, am zis. Planurile propriu zise ale submarinului!

— Planurile sunt chiar deasupra, lord Alloway.

— Dar nu, nu sunt, i-am răspuns, răsfoind documentele.

— Dar le-am pus acolo acum mai puţin de un minut!

— Bine, dar nu mai sunt aici, i-am zis.

Fitzroy se apropie cu o expresie uimită. Lucrurile păreau incredibile. Ne-am uitat prin toate documentele de pe birou; am răscolit seiful, dar în cele din urmă a trebuit să ne consolăm că documentele dispăruseră… Şi dispăruseră în scurtul interval de circa trei minute în care Fitzroy lipsise din încăpere.

— Dar de ce plecase din încăpere? Interveni Poirot brusc.

— Asta l-am întrebat şi eu, exclamă sir Harry.

— Se pare, spuse lordul Alloway, că, exact în momentul când terminase cu aranjatul documentelor pe biroul meu, a fost surprins de ţipătul unei femei. Se repezi în hol. Pe scară o văzu pe camerista franţuzoaică a doamnei Conrad. Fata arăta supărată şi albă la faţă şi spuse că văzuse o stafie – o siluetă îmbrăcată în alb, care se mişca fără zgomot. Fitzroy râse de spaima acesteia şi-i spuse, mai mult sau mai puţin politicos, să nu facă pe proasta. Apoi se întoarse în camera asta în care intram şi noi.

— Totul pare foarte clar, aprecie Poirot căzut pe gânduri. Singura problemă e dacă servitoarea a ajutat în calitate de complice? A ţipat în complot cu tovarăşul ei care lucra afară sau el aştepta acolo doar în speranţa că i s-ar ivi ocazia? Cred că era un bărbat, nu o femeie ceea ce aţi văzut.

— Nu pot să vă spun, domnule Poirot. A fost doar o umbră.

Amiralul bufni într-un fel atât de deosebit încât nu putea să nu atragă atenţia.

— Cred că domnul amiral are ceva de zis, spuse Poirot liniştit cu un uşor zâmbet. Aţi văzut umbra asta, sir Harry?

— Nu, n-am văzut-o răspunse celălalt. Şi nici Alloway. Ramura unui copac s-a mişcat, sau cam aşa ceva şi abia după aceea, când am descoperit furtul, el a tras concluzia că cineva traversase terasa. Imaginaţia i-a jucat o festă, asta-i tot.

— De obicei nu prea mi se spune c-aş avea multă imaginaţie, zise lordul Alloway zâmbind.

— Prostii, toţi avem imaginaţie. Cu toţii putem crede c-am văzut mai mult decât e adevărat. Am petrecut o viaţă pe mare şi am ochii mai buni decât ai unuia de pe uscat. Mă uitam direct pe terasă şi aş fi văzut şi eu acelaşi lucru dacă ar fi fost ceva.

Era foarte hotărât în privinţa asta. Poirot se ridică şi se îndreptă repede spre fereastră.

— Îmi permiteţi? Întrebă el. Trebuie să rezolvăm problema asta dacă se poate.

Ieşi pe terasă şi noi îl urmarăm. Îşi scoase o lanternă din buzunar şi lumină stratul de iarbă de la marginea terasei.

— Unde a traversat terasa, milord? Întrebă el.

— Aş zice de partea cealaltă a ferestrei.

Poirot continuă să mai lumineze locurile cu lanterna câteva minute, străbătând terasa până-n capăt şi-napoi. Apoi o stinse şi se îndreptă din umeri.

— Sir Harry are dreptate şi dumneavoastră greşiţi, milord, spuse el liniştit. A plouat serios mai devreme în seara asta. Oricine ar fi trecut prin iarbă ar fi trebuit să lase urme de paşi. Dar nu sunt… Niciuna.

Privirea sa trecu de la un bărbat la celălalt. Lordul Alloway arăta uimit şi nu prea convins; amiralul îşi exprimă în mod gălăgios satisfacţia.

— Ştiam că nu puteam să dau greş, declară el. Am încredere în ochii mei în orice situaţie.

Era însăşi imaginea unui bătrân şi cinstit lup de mare, încât nu mi-am putut reţine un zâmbet.

— Asta ne face să ne rezumăm la oamenii din casă, spuse calm Poirot. Să intrăm. Acum, milord, în timp ce domnul Fitzroy vorbea cu camerista pe scară, ar fi putut cineva să se folosească de ocazie şi să ne intre în bibliotecă dinspre hol?

Lordul Alloway negă, dând din cap.

— Absolut imposibil, ar fi trebuit să treacă pe lângă el ca s-o facă.

— Dar domnul Fitzroy – sunteţi sigur de el, da?

Lordul Alloway se înroşi.

— Absolut, domnule Poirot. Răspund de loialitatea secretarului meu. Este imposibil ca el să fie implicat în afacere în vreun fel.

— Totul pare imposibil, remarcă Poirot cam sec. Poate că planurile şi-au pus o pereche de aripi şi-au zburat – comme ça! Bătu din buze ca un comic heruvim.

— Toată afacerea este imposibilă, declară nerăbdător lordul Alloway. Dar vă rog, domnule Poirot, nici să nu vă gândiţi să-l suspectaţi pe Fitzroy. Gândiţi-vă doar, dacă ar fi dorit să ia planurile, nimic n-ar fi fost mai uşor pentru el decât să le copieze fără să-şi dea osteneala de a le fura?

— Aici, milord, spuse Poirot aprobator, aţi făcut o remarcă bien juste – văd că aveţi o minte ordonată şi metodică. L'Angleterre poate să fie fericită că vă are.

Lordul Alloway păru cam stânjenit de această neaşteptată explozie de laude. Poirot se reîntoarse la chestiune.

— Camera în care aţi stat toată seara…

— Da, sufrageria?

— Şi ea are o fereastră care dă pe terasă, căci, îmi amintesc, aţi spus că aţi ieşit pe acolo. N-ar fi fost posibil ca cineva să iasă prin fereastra de la sufragerie şi să intre prin asta de la birou, în timp ce domnul Fitzroy ieşise din cameră şi să se reîntoarcă în sufragerie în acelaşi fel?

— Dar l-am văzut atunci, obiectă amiralul.

— Nu, dacă eraţi cu spatele, mergând în direcţia opusă.

— Fitzroy a lipsit din cameră numai câteva minute, atât timp cât ne-a luat să mergem până la capătul terasei şi înapoi.

— Nu contează – este o posibilitate – de fapt, singura, după cum stau lucrurile.

— Dar nu era nimeni în sufragerie când am ieşit, spuse amiralul.

— Poate au venit după aceea.

— Vreţi să spuneţi, zise lordul Alloway rar, că atunci când Fitzroy a auzit-o pe fată ţipând şi a ieşit, cineva era deja ascuns în sufragerie şi că ei au intrat şi au ieşit prin ferestre şi apoi au plecat din sufragerie după ce Fitzroy s-a întors în camera asta?

— Mintea dumneavoastră metodică din nou, spuse Poirot înclinându-se.

— Dumneavoastră explicaţi lucrurile perfect.

— Să fi fost vreunul dintre servitori?

— Sau vreun musafir. Camerista doamnei Conrad a ţipat.

— Exact, ce-mi puteţi spune despre doamna Conrad?

Lordul Alloway se gândi pentru o clipă.

— Vă spuneam că este o doamnă bine cunoscută în societate. E adevărat că dă petreceri mari şi se duce peste tot. Dar se ştie foarte puţin despre adevărata ei origine şi despre cum şi-a petrecut viaţa în trecut. Este o doamnă care frecventează foarte mult cercurile diplomatice şi ale Foreign Office-ului. Serviciul secret ar vrea să ştie de ce.

— Înţeleg, spuse Poirot. Şi ea a fost invitată aici în weekendul ăsta…

— Ca s-o putem observa mai îndeaproape, să zicem.

— Parfaitment! S-ar fi putut ca ea să vă fi făcut foarte frumuşel figura.

Lordul Alloway arăta cam încurcat şi Poirot continuă.

— Spuneţi-mi, milord, s-a făcut vreo referinţă în prezenţa ei în legătură cu subiectele pe care dumneavoastră şi amiralul urmaţi să le discutaţi împreună?

— Da, recunoscu celălalt. Sir Harry a spus: „Şi acum hai la submarinul nostru! La treabă!” sau ceva de felul ăsta.

— Înţeleg, făcu Poirot pe gânduri. Milord este foarte târziu, dar afacerea e urgentă. Aş vrea să chestionez pe membrii acestei petreceri familiare, imediat dacă este posibil.

— Bineînţeles că se poate aranja, răspunse lordul Alloway. Lucrul dificil este că n-am vrea să se afle mai mult decât trebuie. Sigur, nu-i nici o problemă cu lady Juliet Weardale şi cu tânărul Leonard, dar doamna Conrad, dacă nu e vinovată, se află într-o situaţie diferită. Poate că ar trebui să menţionaţi numai că lipseşte un document important, fără să specificaţi de ce fel sau să intraţi în circumstanţele dispariţiei sale.

— Exact asta îmi propuneam şi eu, sublinie Poirot, plin de satisfacţie. De fapt, în toate trei cazurile. Domnul amiral să mă ierte, dar chiar şi cele mai bune soţii...

— Nu mă interesează, făcu sir Harry. Toate femeile pălăvrăgesc, scumpele de ele! Aş vrea ca Juliet să vorbească mai mult şi să joace bridge ceva mai puţin. Dar aşa sunt femeile în zilele noastre, niciodată nu sunt fericite dacă nu dansează sau nu joacă cărţi. Să-i trezesc pe Juliet şi pe Leonard, nu-i aşa Alloway?

— Mulţumesc. Am s-o chem pe camerista franţuzoaică. Domnul Poirot doreşte s-o vadă şi ea poate să-şi trezească stăpâna. Mă duc să aranjez asta acum. Între timp, îl trimit aici pe Fitzroy.

Domnul Fitzroy era un tânăr palid, subţire, cu pince-nez şi o expresie efeminată. Declaraţia sa a coincis practic cuvânt cu cuvânt cu ceea ce lordul Alloway ne spusese deja.

— Dumneavoastră personal ce credeţi, domnule Fitzroy?

Domnul Fitzroy ridică din umeri.

— Fără îndoială, cineva care ştia ce avea să urmeze aştepta afară ca să i se ivească ocazia. Putea să vadă prin fereastră ceea ce se întâmpla în cameră şi să se strecoare înăuntru când eu am plecat. Păcat că lordul Alloway n-a pus să fie urmărit tipul atunci când l-a văzut.

Poirot nu l-a contrazis, în schimb l-a întrebat:

— Crezi povestea cameristei – c-a văzut o fantomă?

— Ei, nu prea, domnule Poirot!

— Vreau să spun, că ea chiar a crezut asta?

— O, în această privinţă nu pot să mă exprim. Părea, în mod sigur, cam supărată. Se ţinea cu mâinile de cap.

— Aha! Strigă Poirot cu aerul unuia care a făcut o descoperire. Chiar aşa – şi ea este, fără îndoială, o fată drăguţă?

— Nu i-am luat seama în mod deosebit, spuse domnul Fitzroy pe un ton reţinut.

— Ai văzut-o şi pe stăpâna ei, da?

— De fapt, am văzut-o. Era sus, în capul scărilor şi o striga „Léonie!” Apoi m-a văzut şi, bineînţeles, s-a retras.

— Sus, spuse Poirot, încruntându-se.

— Bineînţeles, îmi dau seama că totul este foarte neplăcut pentru mine, sau mai degrabă ar fi fost, dacă lordul Alloway nu l-ar fi văzut din întâmplare pe omul acela plecând într-adevăr. În orice caz, m-aş bucura dacă aţi dori să-mi cercetaţi camera şi să mă percheziţionaţi.

— Chiar doreşti asta?

— Sigur că da.

Nu ştiu ce i-ar fi răspuns Poirot, dar în acel moment reapăru lordul Alloway şi ne informă că cele două doamne, precum şi Leonard Weardale se aflau în sufragerie.

Femeile erau în neglijeuri care le veneau bine. Doamna Conrad era o femeie frumoasă de 35 de ani, cu păr auriu şi o uşoară tendinţă de embonpoint. Lady Juliet Weardale trebuie să fi avut 40 de ani, era înaltă şi brunetă, foarte subţire, încă frumoasă, cu mâini şi picioare superbe şi o purtare neliniştită, buimăcită. Fiul ei era un tânăr subţirel, muieratic, în contrast mare cu tatăl său inimos şi direct, după câte am putut să-mi dau seama.

Poirot i-a dat drumul cu povestioara asupra căreia ne înţelesesem şi apoi le-a explicat că dorea să ştie dacă vreunul auzise sau văzuse ceva în seara aceea, care ar putea să ne ajute.

Adresându-se întâi doamnei Conrad, a întrebat-o dacă ar putea să fie atât de bună şi să-i spună ce făcuse exact.

— Staţi să văd… M-am dus sus. Mi-am sunat camerista. Apoi, pentru că nu-şi făcea apariţia, am ieşit şi am strigat-o. Am auzit-o vorbind pe scări. După ce mi-a periat părul i-am dat drumul – era într-o foarte curioasă stare nervoasă. Am citit o vreme şi-apoi m-am culcat.

— Şi dumneavoastră, lady Juliet?

— M-am dus direct sus şi m-am culcat. Eram foarte obosită.

— Dar cartea ta, dragă? Întrebă doamna Conrad, zâmbind dulce.

— Cartea mea? Lady Juliet se înroşi.

— Da, ştii, când i-am dat drumul Léoniei, urcai scările. Ai spus că ai coborât în sufragerie după o carte.

— O, da, am coborât. Am… Am uitat.

Lady Juliet îşi încleştă nervoasă mâinile.

— Aţi auzit-o pe camerista doamnei Conrad ţipând, milady?

— Nu, nu, n-am auzit-o.

— Ce curios, pentru că trebuie să fi fost atunci în sufragerie.

— N-am auzit nimic, spuse lady Juliet pe un ton mai ferm.

Poirot se întoarse spre tânărul Leonard.

— Monsieur?

— N-am făcut nimic. M-am dus direct sus şi m-am închis înăuntru.

Poirot îşi mângâia bărbia.

— Aşadar, mă tem că n-am nimic aici care să mă ajute. Mesdames et monsieur, regret, regret teribil că v-am deranjat din somn pentru aşa un fleac. Primiţi scuzele mele, vă rog.

Gesticulând şi cerându-şi scuze, îi conduse pe toţi afară. S-a întors cu franţuzoaica, o fată drăguţă, cu o privire îndrăzneaţă. Alloway şi Weardale ieşiseră cu doamnele.

— Acum mademoiselle, spuse Poirot pe un ton răţoit, hai spune-mi adevărul. Nu-mi spune mie basme. De ce-ai ţipat pe scară?

— Ah, monsieur, am văzut o siluetă înaltă, toată în alb…

Poirot o opri, făcând cu arătătorul un gest energic.

— Nu ţi-am spus, fără basme? Stai să ghicesc. Te-a sărutat, nu-i aşa? Domnul Leonard Weardale, vreau să zic?

— Eh bine, monsieur, şi de fapt ce-i un sărut?

— În aceste împrejurări, e cât se poate de natural, răspunse Poirot galant. Că sunt eu sau Hastings aici… Dar spune-mi ce s-a întâmplat.

— A urcat după mine şi m-a prins. M-am speriat şi am ţipat. Dacă aş fi ştiut, n-aş fi ţipat, dar s-a apropiat de mine ca o pisică. Apoi a apărut monsieur le secrétaire. Domnul Leonard a fugit sus pe scări. Şi ce puteam să-i spun? Mai ales unui jeune homme comme ça —tellement comme il faut? Ma foi, am inventat o fantomă.

— Aşa totul se explică, exclamă Poirot bine dispus. Apoi te-ai dus în camera stăpânei tale. Care-i camera, apropo?

— Este la capăt, monsieur. Pe acolo.

— Direct deasupra biroului deci. Bien, mademoiselle, nu te mai reţin şi la prochaine fois, să nu mai ţipi.

După ce-o conduse afară se întoarse spre mine zâmbind.

— Un caz interesant, nu Hastings? Încep să-mi vină câteva mici idei. Et vous?

— Ce făcea Leonard Weardale pe scară? Nu-mi place tânărul acela, Poirot. E o puşlama în adevăratul sens al cuvântului.

— Sunt de acord cu tine, mon ami.

— Fitzroy pare un tip cinstit.

— Lordul Alloway insistă mult asupra acestui aspect.

— Şi totuşi e ceva în comportamentul lui…

— E aproape prea bun ca să fie adevărat? Şi eu am simţit asta. Pe de altă parte, prietena noastră, doamna Conrad, cu siguranţă nu e bună deloc.

— Şi camera ei se află deasupra biroului, am spus eu meditativ, uitându-mă fix la Poirot.

Dădu din cap cu un uşor zâmbet.

— Nu, mon ami, nu pot să cred în mod serios că acea doamnă superbă s-a strecurat jos pe hornul şemineului, sau a coborât cu o frânghie din balcon.

În timp ce vorbeam, uşa se deschise şi spre marea mea surpriză, lady Juliet Weardale intră rapid şi fără zgomot.

— Domnule Poirot, spuse ea aproape pe nerăsuflate, putem vorbi între patru ochi?

— Milady, căpitanul Hastings este ca alter ego al meu. Puteţi vorbi în prezenţa lui ca şi cum n-ar conta, n-ar fi de faţă. Vă rog să luaţi loc.

Se aşeză cu ochii încă fixaţi asupra lui Poirot.

— Ceea ce am de spus e cam dificil. Vă ocupaţi de caz. Dacă documentele vor fi returnate, afacerea va fi încheiată? Vreau să spun, s-ar putea face fără să se mai pună întrebări?

Poirot o privi cu gravitate.

— Staţi să înţeleg, madame. Ele îmi vor fi date mie, aşa-i? Şi eu urmează să le restitui lordului Alloway cu condiţia ca el să nu întrebe de unde le am?

Ea dădu afirmativ din cap.

— Asta am vrut să spun. Dar trebuie să fiu sigură că nu se face... Publicitate.

— Nu cred că lordul Alloway este prea dornic de publicitate, spuse Poirot serios.

— Atunci, acceptaţi? Strigă ea nerăbdătoare după un răspuns.

— O clipă, milady. Depinde cât de repede îmi veţi înmâna documentele.

— Aproape imediat.

Poirot se uită la pendulă.

— Exact, cât de repede?

— Să spunem... Zece minute, şopti ea.

— Accept, milady.

Ieşi grăbită din cameră. Am strâns din buze, ca şi cum aş fi fluierat.

— Poţi să-mi rezumi situaţia, Hastings?

— Bridge, am răspuns succint.

— Ah, îţi aminteşti cuvintele rostite de domnul amiral! Ce nenorocire! Te felicit, Hastings!

N-am mai spus nimic deoarece lordul Alloway intră şi se uită întrebător spre Poirot.

— Mai ai şi alte idei, domnule Poirot? Mă tem că răspunsurile la întrebările dumitale au fost cam dezamăgitoare.

— Câtuşi de puţin, milord. Au fost chiar suficient de clare. Nu mai este necesar să rămân aici, cu permisiunea dumneavoastră, am să mă întorc imediat la Londra.

Lordul Alloway rămase perplex.

— Dar... Ce-aţi descoperit? Ştiţi cine-a luat planurile?

— Da milord, ştiu. Spuneţi-mi, în cazul în care documentele sunt returnate anonim, nu veţi mai pretinde alte cercetări?

Lordul Alloway se uită fix la el.

— Vreţi să spuneţi cu condiţia acordării unei sume de bani?

— Nu, milord, returnate fără nici o condiţie.

— Bineînţeles, recuperarea planurilor este lucrul cel mai important, spuse lordul Alloway încet. Se uită uimit şi fără să înţeleagă.

— Atunci v-aş recomanda în mod serios să adoptaţi această atitudine. Numai dumneavoastră, amiralul şi secretarul ştiţi despre dispariţia lor. Numai dumneavoastră trei trebuie să aflaţi despre restituirea lor. Şi puteţi conta pe

mine ca să vă sprijin din toate punctele de vedere – lăsaţi misterul pe umerii mei. Mi-aţi cerut să vă redau documentele – am făcut asta. Nu ştiţi mai multe. Se ridică şi-i întinse mâna. Milord, mi-a părut bine că v-am întâlnit. Am încredere în dumneavoastră şi în devotamentul dumneavoastră faţă de Anglia. Îi veţi conduce destinele cu mână forte, sigură.

— Domnule Poirot, vă jur c-am să fac tot ce-mi stă în putinţă. Ar putea fi un defect sau o calitate, dar eu cred în mine.

— Aşa face orice om mare. Şi eu sunt la fel, spuse Poirot grandilocvent.

Maşina veni în câteva minute în faţa uşii şi lordul Alloway îşi luă la revedere de la noi pe trepte cu sinceră cordialitate.

— E un om mare, Hastings, spuse Poirot, când am pornit. Are minte, influenţă, putere. El este omul puternic de care Anglia are nevoie pentru a o conduce în aceste zile dificile ale reconstrucţiei de după război.

— Sunt gata să fiu de acord cu tot ce spui Poirot, dar ce e cu lady Juliet? Va returna ea documentele direct lui Alloway? Ce va crede când le va descoperi fără nici un cuvânt?

— Hastings, am să-ţi pun o mică întrebare. De ce, când a vorbit cu mine, nu mi-a dat planurile atunci şi acolo?

— Nu le avea la ea.

— Perfect. Cât timp i-ar fi luat să le aducă din camera ei? Sau dintr-o ascunzătoare din casă? Nu trebuie să-mi răspunzi. Îţi spun eu. Probabil vreo două minute şi jumătate! Dar ea cere zece minute. De ce? Pentru că în mod clar ea trebuie să le obţină de la o altă persoană, să argumenteze sau să se certe cu acea persoană înainte de a le preda. Acum, care ar putea fi persoana aceea? Nici vorbă de doamna Conrad, ci un membru al propriei ei familii, soţul sau fiul său. Care dintre ei este mai probabil? Leonard Weardale a spus că s-a dus direct să se culce. Ştim că asta nu-i adevărat. Să presupunem că mama s-a dus în camera lui şi nu l-a găsit; să presupunem că a coborât plină de o teamă nedefinită – nu prea e o comoară fiul ăla al ei! Nu-l găseşte, dar mai târziu îl aude negând c-ar fi părăsit camera sa. Ea trage concluzia că el este hoţul. De aici, discuţia ei cu mine. Dar, mon ami, noi ştim ceva ce lady Juliet nu ştie: că fiul ei n-ar fi putut fi în birou, pentru că el era pe scară, sărutând-o pe frumuşica franţuzoaică. Deşi ea nu cunoaşte acest lucru, Leonard Weardale are un alibi.

— Bine, dar atunci cine a furat documentele? Se pare că i-am eliminat pe toţi: lady Juliet, fiul ei, doamna Conrad, franţuzoaica…

— Exact. Foloseşte-ţi micile tale celule cenuşii, prietene. Soluţia îţi sare în ochi.

Am dat din cap neputincios.

— Dar, cum nu! Dacă te-ai concentra mai mult! Uite, deci, Fitzroy iese din cameră, lăsă hârtiile pe birou. Câteva minute mai târziu, lordul Alloway intră, se duce la ele şi documentele au dispărut. Numai două lucruri sunt posibile: ori Fitzroy nu le-a lăsat, ci le-a pus în buzunarul lui – şi asta nu-i raţional fiindcă, aşa cum a subliniat Alloway, le-ar fi putut copia oricând ar fi

vrut – ori documentele erau acolo când lordul Alloway a intrat şi în acest caz ele au fost introduse în buzunarul său.

— Lordul Alloway hoţ, am spus, stupefiat. Dar de ce? De ce?

— Nu mi-ai povestit tu de un scandal în trecut? Mi-ai spus că a fost achitat. Dar să presupunem că fusese adevărat? În viaţa publică engleză nu trebuie să fie nici un scandal. Dacă afacerea ar fi fost scormonită şi s-ar fi găsit probe împotriva lui acum, atunci adio pentru cariera sa politică. Să presupunem că era şantajat, preţul cerut fiind planurile submarinului.

— Dar omul e un trădător mârşav! Am strigat eu.

— O, nu, nu este. E inteligent şi plin de idei. Să presupunem, prietene, că a copiat planurile alea, făcând – pentru că este un inginer deştept – o mică schimbare în fiecare parte, aşa încât ele ar deveni aproape inaplicabile. El înmânează planurile false agentului duşman – doamna Conrad, cred; dar pentru ca să nu se ridice nici o suspiciune în privinţa veridicităţii lor, planurile trebuie să fie furate. Face tot ce poate ca să nu planeze nici o suspiciune asupra vreunuia din casă, pretinzând că a văzut un om fugind pe fereastră. Dar aici se poticneşte de încăpăţânarea amiralului. Aşa că următoarea sa grijă este ca nici o bănuială să nu cadă asupra lui Fitzroy.

— Asta-i găselniţa ta, Poirot, am obiectat eu.

— Asta-i psihologie, mon ami. Un om care ar fi înmânat planurile reale n-ar fi fost ultrascrupulos în privinţa cui avea să cadă pradă suspiciunilor. Şi de ce a fost el atât de preocupat ca nici un detaliu privind furtul să nu ajungă la doamna Conrad? Pentru că el îi înmânase planurile contrafăcute, mai devreme în seara aceasta şi nu vroia ca ea să afle că furtul a avut loc mai târziu.

— Mă întreb dacă ai dreptate.

— Bineînţeles că am dreptate. Am vorbit cu Alloway ca între oameni mari şi el a înţeles perfect. O să vezi.

Un lucru e sigur. În ziua când Alloway a devenit prim ministru un cec şi o fotografie semnată au sosit; pe fotografie erau cuvintele: „Discretului meu prieten, Hercule Poirot, de la Alloway”.

Cred că tipul „Z” al submarinului determină mare exaltare în cercurile navale. Se spune că el va revoluţiona marina navală modernă. Am auzit că o anumită putere străină a încercat să construiască ceva de acelaşi tip şi rezultatul a fost un trist eşec. Dar încă mai cred că Poirot ghicise. El o face prea des şi o s-o încurce într-o zi.

VII. Misterul sinuciderii

— În fond, nimic nu seamănă cu viaţa la ţară, nu-i aşa? Spuse inspectorul Japp, inspirând adânc pe nas şi expirând pe gură, aşa cum scrie la carte.

Poirot şi cu mine am salutat ideea din toată inima. Fusese sugestia inspectorului de la Scotland Yard ca să mergem în weekend în orăşelul de provincie Basing Market. Când era liber, Japp era un botanist pasionat şi vorbea despre flori mărunte, cu nume latineşti incredibil de lungi (pronunţate

oarecum ciudat), cu un entuziasm chiar mai mare decât cel cu care-şi trata cazurile.

— Nimeni nu ne cunoaşte şi noi nu ştim pe nimeni, sublinie Japp. Asta-i esenţial!

Totuşi, nu aşa stătea cazul, deoarece poliţistul local fusese transferat dintr-un sat aflat la cincisprezece mile depărtare, unde avusese loc o otrăvire cu arsenic, ceea ce îl pusese în contact cu inspectorul de la Scotland Yard. Recunoscându-l încântat – asta i-a sporit buna dispoziţie lui Japp şi, cum stăteam la micul dejun, duminică dimineaţă, în separeul hanului din sat, cu soarele strălucind şi cârceii de caprifoi strecuraţi prin fereastră, ne simţeam extraordinar de bine. Şunca cu ouă era excelentă, cafeaua nu prea bună dar băubilă şi fierbinte.

— Aşa viaţă zic şi eu, spuse Japp. Când o să ies la pensie, îmi iau un locuşor la ţară. Ca ăsta, departe de crime!

— Le crime, il est partout, remarcă Poirot, în timp ce înfulecă o bucată mare de pâine şi se încruntă la o vrabie care se legănă obraznică pe pervazul ferestrei.

Am recitat în glumă:

„Iepurele ăla are o mutră frumoasă,
Dar duce o viaţă personală odioasă
N-aş putea cu adevărat să vă spun
Ce lucruri groaznice iepurii la cale pun”.

— Doamne, spuse Japp, rezemându-se de spătar, aş mai vrea un ou şi o felie, două de şuncă. Ce zici, căpitane?

— De acord, am răspuns însufleţit. Dar tu, Poirot?

Poirot refuză.

— Nu trebuie să-ţi încarci aşa stomacul încât creierul să nu mai funcţioneze, remarcă el.

— Am să risc să-mi umplu stomacul încă puţin, râse Japp. Iau proporţii; apropo, şi tu eşti solid, domnule Poirot. Hei, domnişoară, două porţii de ouă cu şuncă.

În clipa aceea, însă, o siluetă impunătoare apăru în cadrul uşii. Era poliţistul Pollard.

— Vă rog să mă scuzaţi, domnilor, dar am să-l deranjez pe inspector pentru că am nevoie de sfatul său.

— Sunt în vacanţă, se apără Japp de îndată. Nu vreau să am de lucru. Ce s-a întâmplat?

— Domnul de la Leigh House… S-a împuşcat… În cap.

— Bine, se descurcă ei, spuse Japp mecanic. Datorii sau vreo femeie, cred. Îmi pare rău, nu pot să te ajut, Pollard.

— Problema este că nu s-ar fi putut împuşca, zise poliţistul. Cel puţin, asta-i părerea doctorului Giles.

Japp lăsă ceaşca jos.

— Nu s-ar fi putut împuşca. Ce vrei să spui?

— Asta susţine doctorul Giles, repetă Pollard. Că e absolut imposibil. E cumplit de uluit, uşa închisă pe dinăuntru şi ferestrele la fel; dar el insistă că omul nu s-ar fi putut sinucide.

Lucrurile s-au schimbat. Am renunţat la porţiile suplimentare de ouă cu şuncă şi câteva minute mai târziu mergeam cu toţii cât puteam de repede spre Leigh House, Japp chestionându-l îndeaproape pe poliţist.

Numele mortului era Walter Protheroe; un om de vârstă mijlocie şi foarte retras. Venise cu opt ani în urmă în Market Basing şi închiriase Leigh House, un vechi conac în ruine. Locuia într-un colţ al său, având în slujba lui o îngrijitoare pe care o adusese cu el. O chema domnişoara Clegg, era o femeie foarte demnă şi foarte respectată în sat. Doar recent, domnul Protheroe primise vizitatori care au rămas să stea la el, o doamnă şi un domn Parker din Londra. În dimineaţa aceasta, neprimind nici un răspuns când s-a dus să-şi strige stăpânul şi găsind uşa închisă, domnişoara Clegg s-a alarmat, a telefonat la poliţie şi la doctor. Poliţistul Pollard şi doctorul Giles sosiseră în acelaşi moment. Prin eforturi unite reuşiseră să spargă uşa de stejar de la dormitorul său.

Domnul Protheroe zăcea pe duşumea, împuşcat în cap, cu pistolul în mâna dreaptă. Arăta ca un caz clar de sinucidere.

Totuşi, după ce-a examinat cadavrul, doctorul Giles a fost uimit şi, în cele din urmă, l-a tras pe poliţist deoparte şi i-a comunicat nelămuririle sale, la care Pollard s-a gândit de îndată la Japp. Lăsând totul în grija doctorului s-a repezit la han.

Exact când povestea poliţistului s-a terminat, am sosit la Leigh House, o clădire mare cu un aer dezolant, înconjurată de o grădină neîngrijită, plină de buruieni. Uşa de la intrare era deschisă şi am pătruns imediat în hol şi de acolo într-o cameră pentru micul dejun de unde se auzeau nişte voci. Erau patru oameni în cameră: un bărbat îmbrăcat în nişte haine oarecum ţipătoare, cu o faţă perfidă, respingătoare, care nu mi-a plăcut din prima clipă; o femeie cam de acelaşi tip, deşi frumoasă, dar de o manieră vulgară; o altă femeie îmbrăcată sobru, în negru, care stătea mai la o parte, probabil îngrijitoarea şi un bărbat înalt îmbrăcat într-un costum de vânător din stofă, cu o faţă inteligentă, de om capabil şi care era clar stăpân pe situaţie.

— Doctore Giles, i se adresă poliţistului, acesta este inspectorul detectiv Japp de la Scotland Yard şi cei doi prieteni ai săi.

Doctorul ne salută şi ne recomandă domnului şi doamnei Parker. Apoi i-am însoţit la etaj. La un semn al lui Japp, Pollard rămase jos ca să supravegheze casa. Doctorul ne-a condus sus, de-a lungul unui coridor. În capăt, o uşă era deschisă; aşchii din ea atârnau în balamale şi uşa se prăbuşise pe duşumea înăuntru.

Am intrat. Cadavrul zăcea încă pe pardoseală. Domnul Protheroe fusese un om între două vârste, cu barbă şi păr cărunt la tâmple. Japp se duse şi îngenunche lângă el.

— De ce nu l-aţi lăsat aşa cum l-aţi găsit? Mormăi el.

Doctorul dădu din umeri.

— Am crezut că-i un caz de sinucidere.

— Hm! Făcu Japp. Glontele a intrat în cap prin spatele urechii stângi.

— Exact, confirmă doctorul. Este clar imposibil ca el să se fi împuşcat. Ar fi trebuit să-şi răsucească mâna dreaptă pe după cap. N-o putea face.

— Totuşi, aţi găsit pistolul în mâna lui? Apropo, unde e?

Doctorul arătă cu capul spre masă.

Dar nu-l ţinea strâns în mână, adăugă el. Era în palmă, însă degetele nu erau încleştate pe el.

— A fost pus acolo mai târziu, observă Japp; asta-i destul de clar. Examină arma. A tras un cartuş. Vom lua amprentele, dar mă îndoiesc că vom găsi altele în afară de ale dumneavoastră, doctore Giles. De cât timp e mort?

— De aseară. Nu pot să mă pronunţ asupra orei, aşa cum fac doctorii aceia minunaţi din povestirile cu detectivi. În mare, însă, e mort de vreo 12 ore.

Până atunci, Poirot nu făcuse nici o mişcare. Rămăsese lângă mine, privindu-l pe Japp şi ascultându-i întrebările. Numai din când în când mirosea aerul cu delicateţe, ca şi cum asta îl uimea. L-am mirosit şi eu, dar n-am putut descoperi nimic care să-mi trezească interes. Aerul din cameră părea foarte curat şi lipsit de orice miros şi totuşi, din când în când, Poirot continuă să-l miroasă în mod ciudat, ca şi cum nasul său mai fin descoperise ceva ce eu nu depistasem.

După ce Japp se îndepărtă de cadavru, Poirot îngenunche lângă el. Nu se uită la rană. La început m-am gândit că examina degetele de la mâna în care se aflase pistolul, dar după o clipă am observat că pe el îl interesa o batistă din mâneca hainei. Domnul Protheroe purta un costum gri închis. În cele din urmă, Poirot se ridică, dar ochii îi rămaseră aţintiţi asupra batistei, uimiţi.

Japp îl chemă să-l ajute să ridice uşa. Folosindu-mă de ocazie, am îngenuncheat şi eu şi, scoţând batista din mânecă, am cercetat-o cu atenţie. Era o batistă foarte simplă din material alb; nu era nici o iniţială, nici o pată de vreun fel. Am pus-o la loc, dând din cap şi recunoscându-mă depăşit de evenimente.

Ceilalţi ridicaseră uşa. Mi-am dat seamă că încercau să găsească cheia. Dar în van.

— Asta pune capăt poveştii, spuse Japp. Fereastra e închisă. Ucigaşul a încuiat uşa şi a luat cheia cu el. S-a gândit că se va considera că Protheroe se închisese singur şi s-a împuşcat şi că absenţa cheii nu va fi observată. De acord, domnule Poirot?

— De acord, da, dar ar fi fost mai simplu şi mai bine să strecoare cheia înapoi pe sub uşă. Atunci ar fi părut ca şi cum căzuse din broască.

— Ah, bine, dar nu poţi să te aştepţi ca toată lumea să aibă idei strălucite ca ale tale. Ai fi fost o teroare adevărată dacă te-ai fi apucat de crime. Ai fi făcut vreo remarcă, domnule Poirot?

Mi s-a părut că Poirot era într-un fel încurcat. A aruncat o privire prin cameră şi a remarcat pe un ton blând de parcă şi-ar fi cerut scuze: a fumat o mulţime, domnul ăsta.

Chiar aşa era; căminul era plin de mucuri de ţigări ca şi scrumiera care se afla pe o măsuţă, lângă un fotoliu mare.

— Trebuie să fi fumat vreo douăzeci de ţigări aseară, remarcă Japp. Aplecându-se, examină cu grijă ceea ce se afla în cămin şi, apoi, îşi îndreptă atenţia spre scrumieră. Toate sunt de acelaşi fel, remarcă el şi fumate de acelaşi om. Nu-i nimic aici, Poirot.

— N-am spus că era, murmură prietenul meu.

— Hei, ce-i asta? Exclamă Japp. Se repezi la ceva lucios şi strălucitor care se afla pe duşumea lângă mort. Un buton rupt. Mă întreb al cui e. Doctore Giles, vă rog coborâţi şi trimiteţi-o sus pe îngrijitoare.

— Şi cu familia Parker? El e foarte nerăbdător să plece… Spune că are nişte treburi urgente la Londra.

— Da, bine. O să trebuiască să se descurce fără el. După cum evoluează lucrurile, s-ar putea să-l aştepte nişte afaceri urgente aici! Trimite-o sus pe îngrijitoare şi nu-i lăsa pe niciunul dintre Parkeri să te păcălească pe dumneata sau pe Pollard. A intrat cineva aici în dimineaţa asta?

Doctorul se gândi.

— Nu, au stat afară pe coridor, în vreme ce Pollard şi cu mine am intrat.

— Sunteţi sigur de asta?

— Absolut sigur.

Doctorul plecă să facă ce fusese rugat.

— Bun omul ăsta, spuse Japp admirativ. Unii dintre doctorii ăştia de ţară sunt tipi de clasa întâi. Mă întreb cine l-a împuşcat pe individul acesta. Se pare că unul din cei trei din casă. Nu-mi prea vine s-o suspectez pe îngrijitoare. A avut opt ani la dispoziţie să-l împuşte, dacă ar fi vrut s-o facă. Dar cine sunt Parkerii ăştia? Nu arată a fi un cuplu amabil.

În acest moment apăru domnişoara Clegg. Era o femeie înaltă, uscăţivă, cu păr cărunt, îngrijit de o cărare la mijloc, foarte calmă şi serioasă din fire. Mai trăda un aer de om capabil, care-ţi impunea respect. Răspunzând la întrebările lui Japp, ea povesti că era de paisprezece ani în slujba celui mort. Fusese un stăpân generos şi respectuos. Nu-i văzuse niciodată pe domnul şi doamna Parker până acum trei zile, când sosiseră pe neaşteptate să locuiască acolo. Era de părere că se invitaseră singuri; în mod sigur stăpânul nu fusese încântat să-i vadă. Butonii pe care-i arătă Japp nu-i aparţineau domnului Protheroe – era convinsă de asta. Întrebată despre pistol, zise că ştia că stăpânul ei avea o armă de acest fel. O ţinea sub cheie. O văzuse odată, cu câţiva ani în urmă, dar nu putea să spună dacă era aceeaşi. N-auzise nici o împuşcătură seara trecută, lucru care nu părea surprinzător, deoarece era o casă mare, cu multe coridoare şi camerele ei, ca şi cele pregătite pentru familia Parker, se aflau la capătul celălalt al clădirii. Nu ştia la ce oră se culcase domnul Protheroe… Era încă treaz pe la nouă şi jumătate când ea s-a retras. De obicei, nu se culca deîndată ce se duceau în camera lui. Obişnuia să-şi petreacă jumătate din noapte citind şi fumând. Fuma extrem de mult.

Atunci Poirot strecură o întrebare.

— De obicei stăpânul dormea cu fereastra închisă sau deschisă?

Domnişoara Clegg stătu pe gânduri.

— De obicei – deschisă, în orice caz sus.

— Totuşi, acum e închisă. Puteţi să explicaţi lucrul ăsta?

— Nu, numai dacă nu a simţit un curent şi a închis-o.

Japp i-a mai pus câteva întrebări, după care i-a dat drumul. Apoi i-a anchetat separat pe cei doi Parker.

Doamna Parker era îngâmfată şi fanfaroană. Negă că butonul îi aparţinea, dar, cum soţia sa îl recunoscuse mai înainte, aceasta nu prea i-a îmbunătăţit situaţia; când a mai negat şi că ar mai fi fost vreodată în camera lui Protheroe, Japp a considerat că avea suficiente dovezi să ceară un mandat de arestare.

Lăsându-l pe Pollard stăpân pe situaţie, Japp se reîntoarse degrabă în sat şi luă legătura telefonic cu sediul central. Poirot şi cu mine ne-am întors la han.

— Eşti neobişnuit de liniştit, am zis. Nu te interesează cazul.

— Au contraire, mă interesează enorm, dar şi mă uimeşte.

— Motivul este necunoscut, am spus gânditor, dar sunt sigur că familia Parker e de proastă calitate. Toate dovezile sunt destul de clar împotriva lui, cu toată lipsa de motivaţie, dar aceasta ar putea apare mai târziu.

— Nu te-a izbit nimic ca fiind deosebit de semnificativ, deşi a fost trecut cu vederea de Japp?

M-am uitat la el curios.

— Ce mi-ascunzi, Poirot?

— Ce-ascundea mortul?

— O, batista aia!

— Exact, batista aia!

— Un marinar şi-a pus batista în mânecă, am zis pe gânduri.

— Excelent, Hastings, dar nu la asta mă refer.

— La ce altceva?

— Mereu şi mereu îmi vine mirosul fumului de ţigară.

— Nu mirosea deloc, am exclamat uimit.

— Nici mie nu mi s-a părut, cher ami.

M-am uitat serios la el. E atât de dificil să-ţi dai seama când Poirot te duce cu preşul, dar el părea foarte serios şi încruntat.

Ancheta a început două zile mai târziu. Între timp, au apărut alte mărturii. Un vagabond a recunoscut că sărise zidul grădinii de la Leigh House, unde adesea dormea într-un şopron care era lăsat deschis. A mai declarat că la ora 12 noaptea auzise doi bărbaţi certându-se tare într-o cameră de la primul etaj. Omul cerea o sumă de bani; celălalt refuza supărat. Ascuns după un tufiş el îi văzuse pe cei doi oameni, trecând încolo şi încoace prin faţa ferestrei luminate. Pe unul îl cunoştea bine ca fiind domnul Protheroe, proprietarul casei; pe celălalt l-a identificat, fără nici un dubiu, ca fiind domnul Parker.

Era clar acum că familia Parker venise la Leigh House ca să-l şantajeze pe Protheroe şi, când, mai târziu, s-a descoperit că adevăratul nume al

decedatului era Wendover şi că fusese locotenent de marină, implicat în explozia din 1910, de pe nava de lux „Merrythought”, cazul păru să se limpezească rapid. S-a presupus că Parker, cunoscând rolul pe care-l jucase Wendover, dăduse de urmele lui şi pretindea bani ca să păstreze secretul, lucru pe care celălalt îl refuza. În timpul răfuielii, Wendover îşi scoase revolverul, Parker i-l smulse şi îl împuşcă, încercând după aceea să însceneze o sinucidere.

Parker a fost trimis în judecată, rezervându-şi dreptul la apărare. Noi am asistat la procedurile de la poliţie. Când am plecat, Poirot dădea din cap.

— Aşa trebuie să fie, murmura ca pentru sine. Da, aşa trebuie să fie. Nu mai aştept.

Intră la poştă şi scrise un bilet pe care îl expedie printr-un mesager special. N-am văzut cui îi era adresat. Apoi ne-am întors la hanul unde stătusem în memorabilul weekend.

Poirot era neliniştit, patrulând spre fereastră şi înapoi.

— Aştept un musafir, îmi explică el. Nu se poate… Sigur, nu pot să mă înşel. Nu, iat-o.

Spre marea mea uimire, peste o clipă, domnişoara Clegg intră în cameră. Era mai puţin calmă ca de obicei şi respira greu ca şi cum ar fi alergat. Am văzut teama din ochii ei în timp ce-l privea pe Poirot.

— Luaţi loc, mademoiselle, spuse el cu bunătate. Am ghicit corect, nu-i aşa?

În loc de răspuns, izbucni în lacrimi.

— De ce aţi făcut-o? O întrebă Poirot cu blândeţe. De ce?

— L-am iubit atât de mult, răspunse ea. Am fost doica lui când era numai un băieţel. O, aveţi milă de mine!

— Am să fac tot ce depinde de mine. Dar înţelegeţi că nu pot să las un om nevinovat să atârne în ştreang, chiar dacă el este un escroc neruşinat!

Ea se ridică şi spuse încet:

— Poate totuşi, n-ar fi trebuit. Faceţi aşa cum ştiţi mai bine.

Apoi, ieşi iute din cameră.

— Ea l-a împuşcat? Am întrebat cu totul uluit.

Poirot zâmbi şi clătină din cap.

— El s-a împuşcat. Îţi aminteşti că purta o batistă în mâneca dreaptă? Asta mi-a dovedit că era stângaci. Temându-se că va fi descoperit, după întrevederea furtunoasă cu domnul Parker, s-a împuşcat. În dimineaţa următoare, domnişoara Clegg urcă să-l cheme ca de obicei şi-l găsi zăcând mort. După cum tocmai ne-a spus, îl cunoştea de când era un băieţel şi s-a înfuriat pe familia Parker care-l împinsese spre această moarte dezonorantă. Ea îi considera ucigaşi şi-atunci, deodată, a văzut un prilej de a-i face să sufere pentru fapta pe care o inspiraseră. Numai ea singură ştia că el era stângaci. A luat pistolul din mâna stângă şi l-a pus în cea dreaptă, a închis bine fereastra, a lăsat să cadă butonul pe care-l luase din una din camerele de jos, a plecat închizând uşa şi luând cheia.

— Poirot, am izbucnit eu, plin de entuziasm, tu eşti magnific. Toate astea numai de la micul clu cu batista.

— Şi fumul de ţigară. Dacă fereastra ar fi fost închisă, cu toate ţigările alea fumate, camera ar fi trebuit să miroasă din plin a fum. Dar nu, era aerisită, aşa cum am dedus imediat că fereastra trebuie să fi fost deschisă toată noaptea şi închisă abia dimineaţa, ceea ce m-a pus pe o linie foarte interesantă de speculaţii. Nu-mi puteam imagina nici un motiv pentru care un ucigaş să fi vrut să închidă fereastra. Ar fi fost în avantajul său s-o lase deschisă şi să pretindă că criminalul fugise pe acolo, dacă teoria cu sinuciderea nu mergea. Bineînţeles, mărturiile vagabondului, când le-am auzit, mi-au confirmat bănuielile. N-ar fi putut niciodată auzi conversaţia aceea dacă fereastra n-ar fi fost deschisă.

— Splendid! Am spus din toată inima. Acum, ce zici de-un ceai?

— Ai vorbit ca un englez adevărat, spuse Poirot cu un oftat. Crezi că aş avea şansa să găsesc aici un pahar cu sirop?

VIII. Bănuieli adeverite

Hercule Poirot îşi aşează scrisorile cu grijă, grămadă, în faţa sa. O luă pe cea de deasupra, îi studie adresa pentru o clipă, apoi tăie plicul cu un mic coupe-papier pe care-l ţinea pe masa unde îşi lua micul dejun; se afla acolo exact în acest scop. Îi scoase conţinutul. Înăuntru era un alt plic, sigilat cu grijă cu ceară roşie şi însemnat „Personal şi confidenţial”.

Sprâncenele lui Hercule Poirot se ridicaseră pe capul său în formă de ou. Murmură: Patience! Nous allons arriver! Şi încă o dată puse în funcţie micul coupe-papier. De data aceasta din plic se ivi o scrisoare – scrisă de o mână cam tremurândă şi nesigură. Mai multe cuvinte erau bine subliniate.

Hercule Poirot o desfăcu şi citi. Deasupra era scris din nou „Personal şi confidenţial”. În dreapta era adresa – Rosebank, Charman's Green, Bucks, şi data – 21 martie.

Dragă domnule Poirot,

Am fost îndrumată spre dumneavoastră de o prietenă veche şi dragă de-a mea care-mi cunoa şte preocuparea şi am ăr ăciunea din ultimul timp. Aceast ă prieten ă nu ştie împrejur ările adev ărate – pe acestea le-am ţinut în întregime pentru mine – problema fiind strict personal ă. Prietena m ă asigur ă c ă sunte ţi întruchiparea discre ţiei şi c ă nu am de ce a m ă teme ca s ă implic şi poli ţia, lucru care nu mi-ar place deloc, dac ă b ănuielile mele se vor dovedi corecte. Dar s-ar putea şi s ă gre şesc cu totul. Nu prea m ă simt limpede la cap zilele acestea – suferind de insomnie şi de pe urma unei boli grele din iarna trecut ă – pentru a cerceta lucrurile de una singur ă. N-am nici mijloacele, nici abilitatea. Pe de alt ă parte, a ş vrea s ă repet c ă este o chestiune de familie foarte delicat ă şi c ă, pentru multe motive a ş dori s ă mu şamalizez toat ă afacerea. Dac ă sunt încredin ţat ă cum stau lucrurile, a ş putea aranja singur ă problema şi a ş prefera s-o fac. Sper c ă am fost suficient de explicit ă în aceast ă privin ţă. Dac ă ve ţi prelua aceast ă investiga ţie, m ă anun ţa ţi la adresa de mai sus.

A dumneavoastră,

Amelia Barrowby

Poirot a citit scrisoarea de la un capăt la altul de două ori. Sprâncenele i se ridicară uşor. Apoi, puse scrisoarea deoparte şi luă o alta din grămadă.

La ora zece fix intră în camera în care domnişoara Lemon, secretara sa de încredere, stătea aşteptându-şi instrucţiunile din ziua respectivă. Domnişoara Lemon avea 48 de ani şi o înfăţişare neatrăgătoare. Impresia generală pe care o lăsa era cea a unei grămezi de oase adunate la întâmplare. Avea o pasiune pentru ordine, aproape egală cu cea a lui Poirot şi, deşi capabilă să gândească, nu gândea niciodată, dacă nu i se spunea s-o facă.

Poirot îi întinse corespondenţa de dimineaţă:

— Aveţi bunătatea, domnişoară, să formulaţi refuzuri în termeni corecţi la toate astea.

Domnişoara Lemon îşi aruncă ochii pe scrisori, mâzgălind, pe rând, câte o hieroglifă pe fiecare. Era singura care putea înţelege semnele ce făceau parte din codul ei propriu: „săpunea lă uşoară”; „plesnit în faţă”; „calea-valea”; şi aşa mai departe. După ce termină, încuviinţă din cap şi-şi ridică privirea pentru a primi alte instrucţiuni.

Poirot îi întinse scrisoarea Ameliei Barrowby. Ea o scoase din cele două plicuri, o parcurse şi ridică privirea întrebătoare.

— Da, domnule Poirot? Întrebă cu creionul pregătit să stenografieze în carnet.

— Ce credeţi despre scrisoare, domnişoară Lemon?

Încruntându-se uşor, domnişoara Lemon puse jos creionul şi citi de la capăt scrisoarea.

Conţinutul unei scrisori nu însemna nimic pentru domnişoara Lemon, exceptând doar punctul de vedere de a compune un răspuns adecvat. Foarte rar, patronul apela la părerile ei, în contradicţie cu îndeletnicirile sale oficiale. Domnişoara Lemon era uşor încurcată când el proceda astfel – ea era aproape o maşină perfectă, pe care nu o interesau nici cât negru sub unghie treburile celorlalţi oameni. Adevărata ei pasiune în viaţă era perfectarea unui sistem de îndosariere pe lângă care toate celelalte sisteme ar fi date uitării. Îl visa şi noaptea. Totuşi, domnişoara Lemon era perfect capabilă de a pătrunde, cu inteligenţă, aspecte pur omeneşti, aşa cum bine ştia Hercule Poirot.

— Ei bine? Întrebă el.

— Bătrâna a încurcat-o rău de tot, spuse domnişoara Lemon.

— Ah! Crezi să e încurcătură?

Domnişoara Lemon, care considera că Poirot era de suficient timp în Marea Britanie ca să înţeleagă toate expresiile, nu răspunse. Aruncă o privire la cele două plicuri.

— Foarte secretoasă, spuse. Şi nu vă spune absolut nimic.

— Da, făcu Poirot. Am observat asta.

Domnişoara Lemon îşi luă, din nou, plină de speranţă, carnetul de stenografiat. De data aceasta, Hercule Poirot se hotărî:

— Spuneţi-i că va fi o onoare pentru mine să-i fac o vizită oricând doreşte, dacă nu preferă să mă consulte aici. Nu bate la maşină scrisoarea, scrii-o de mână.

— Da, domnule Poirot.

Poirot îi mai dădu scrisori:

— Astea-s note de plată.

Domnişoara Lemon le sortă rapid.

— Le achit pe toate, în afară de acestea două.

— De ce alea două? E vreo greşeală în ele?

— Sunt firme cu care aţi început să trataţi. Nu se cade să plătiţi prea prompt când abia aţi deschis un cont, pare ca şi cum vă străduiţi să obţineţi mai târziu un credit.

— Aha! Murmură Poirot. Mă înclin în faţa prea bunei dumneavoastră cunoaşteri a negustorului britanic.

— Nu sunt prea multe lucruri pe care nu le ştiu despre ei, spuse domnişoara Lemon posomorâtă.

Scrisoarea către domnişoara Amelia Barrowby a fost formulată cum se cuvine şi expediată, dar nu sosi nici un răspuns. Poate, se gândi Hercule Poirot, bătrâna doamnă îşi dezlegase misterul de una singură. Totuşi simţi o undă de surpriză că, în acel caz, nu-i scrisese un rând în semn de politeţe, prin care să-i aducă la cunoştinţă că nu mai avea nevoie de serviciile sale.

Cinci zile mai târziu, domnişoara Lemon, după ce primi instrucţiunile de dimineaţă, zise:

— Acea domnişoară Barrowby căreia i-am scris – nu-i de mirare că nu ne-a răspuns. A murit.

Hercule Poirot spuse foarte încet: „Ah, a murit!” Suna mai mult a întrebare, decât a răspuns.

Deschizându-şi geanta, domnişoara Lemon scoase o bucăţică de hârtie ruptă dintr-un ziar:

— L-am văzut în metrou şi l-am rupt.

Înregistrând doar în minte, cu apreciere, faptul că, deşi domnişoara Lemon folosise cuvântul „rupt”, ea îl tăiase, de fapt, grijuliu cu foarfeca, Poirot citi anunţul apărut la „Naşteri, Decese şi Căsătorii” din „The Morning Post”. „La 26 martie, la Rosebank, Charman's Green, a decedat, subit, Amelia Jane Barrowby, în vârstă de 73 de ani. Rugăm fără flori”.

Poirot îl parcurse. Murmură în sinea lui „subit”. Apoi spuse brusc:

— Sunteţi atât de bună să scrieţi o scrisoare?

Creionul zbura pe hârtie, domnişoara Lemon, cu gândul la complicatul ei sistem de îndosariere, stenografie rapid şi corect:

Dragă Domnişoară Barrowby,

N-am primit nici un răspuns de la dumneavoastră, dar cum voi fi în împrejurimi la Charman's Green vineri, vă voi face o vizit ă în acea zi şi vom discuta, mai pe îndelete, problema men ţionat ă în scrisoarea pe care mi-a ţi trimis-o.

Al dumneavoastră…

— Bate la maşină scrisoarea asta, te rog, şi, dacă e pusă la poştă imediat, ar trebui să ajungă la Charman's Green diseară.

În dimineaţa următoare, o scrisoare într-un plic cu chenar negru sosi cu poşta a doua:

Dragă Domnule,

Ca răspuns la scrisoarea dumneavoastră, mătuşa mea, domnişoara Barrowby, a decedat în ziua de 26, a şa c ă problema de care vorbi ţi nu mai are importan ţă.

A dumneavoastră,

Mary Delafontaine

Poirot zâmbi: „Nu mai are importanţă… A, asta o să vedem noi. En avant – spre Charman's Green.

Rosebank era o casă care părea pe măsura numelui, ceea ce e mai mult decât se poate spune despre majoritatea clădirilor de rangul şi felul lor.

În timp ce mergea pe poteca ce ducea spre uşa principală, Hercule Poirot se opri şi privi admirativ straturile frumos orânduite şi îngrijite de ambele părţi. Trandafiri care promiteau să fie încărcaţi din belşug ceva mai târziu, deocamdată narcise, lalele timpurii, zambile albastre – ultimul strat era parţial „pardosit” cu scoici.

Poirot murmură ca pentru el: Cum sună catrenul ăla englezesc pe care-l cântă copiii?

Doamnă Mary, oare cum se poate,
Grădina ce-ţi mai face?
Între cochilii şi capace
Fete drăguţe, toate înşirate.

Nu-i un şir, se gândi el, dar aici e o fată drăguţă care face ca versurile să se potrivească.

Uşa din faţă se deschise şi o fetişcană curăţică, cu bonetă şi şorţ îl privea oarecum nedumerită pe domnul străin cu mustaţă mare care vorbea tare de unul singur în grădină. Era, după cum îşi dădu seama Poirot, o servitoare mică, foarte drăguţă, cu ochi albaştri, rotunzi şi obraji îmbujoraţi.

Poirot îşi ridică pălăria curtenitor şi-i spuse:

— Pardon, aici locuieşte domnişoara Amelia Barrowby?

Fata rămase cu gura căscată şi ochii i se făcuseră şi mai rotunzi.

— O, domnule, n-aţi aflat? A murit. S-a produs aşa brusc. Marţi seara.

Apoi ezită, pradă a două instincte puternice: unul – să nu aibă încredere în străini, al doilea – atracţia şi curiozitatea categoriei din care provenea pentru a povesti despre boli şi morţi.

— Mă uimeşte, spuse Hercule Poirot, prefăcându-se. Am avut o întâlnire cu doamna pentru astăzi. Totuşi, poate o văd pe cealaltă doamnă care locuieşte aici.

Micuţa servitoare părea uşor încrezătoare.

— Doamna? Da, poate pe ea aţi putea-o vedea, dar nu ştiu dacă e dispusă să primească pe cineva.

— O să mă primească, spuse Poirot şi-i întinse cartea sa de vizită.

Autoritatea din tonul său avu efectul scontat. Fata cea îmbujorată se dădu înapoi şi-l pofti pe Poirot într-o sufragerie din partea dreaptă a holului. Apoi, cu cartea de vizită în mână, se duse să-şi anunţe stăpâna.

Hercule Poirot se uită în jurul său. Camera era o sufragerie perfect obişnuită – cu tapet de culoare bej, cu o linie în jurul tavanului, cretoane nedefinite, perne şi perdele roz, o mulţime de bibelouri din porţelan. Nu era nimic care să se remarce, să reprezinte o personalitate bine definită.

Deodată, Poirot, care era foarte sensibil, simţi că este privit. Se întoarse. O fată stătea în dreptul ferestrei franţuzeşti – o fată de statură mică, cu părul foarte negru şi ochi bănuitori.

Intră şi, când Poirot o salută, izbucni pe neaşteptate:

— De ce ai venit?

Poirot nu răspunse. Doar ridică din sprâncene.

— Nu sunteţi avocat, nu-i aşa?

Vorbea bine englezeşte, dar foarte repede, îţi dădeai seama că nu era englezoaică.

— De ce aş fi avocat, domnişoară?

Fata îl privi morocănoasă.

— Am crezut că ai fi. Am crezut că poate ai venit să spui că ea nu ştia ce face. Am auzit de astfel de lucruri – de influenţa nefastă – aşa-i zice, nu-i aşa? Dar nu e adevărat. Ea vroia ca mie să-mi revină banii şi am să-i am. Dacă va trebui, o să-mi iau un avocat al meu. Banii sunt ai mei. Aşa a lăsat ea scris şi aşa se va întâmpla.

Arăta urât, cu bărbia împinsă în faţă, cu ochii scânteind.

Uşa se deschise şi o femeie înaltă intră şi spuse: „Katrina!”

Fata tresări, se înroşi, murmură ceva şi ieşi pe fereastra în stil francez.

Poirot se întoarse pentru a trata cu noua venită, care soluţionase atât de eficient situaţia, pronunţând un singur cuvânt. Se simţise autoritate în vocea ei, dispreţ şi o undă de ironie pe care o găseşti la oamenii educaţi. Îşi dădu seama imediat că aceasta era proprietara casei, Mary Delafontaine.

— Domnul Poirot? V-am scris. Nu se poate să nu fi primit scrisoarea mea.

— Vai, am fost plecat din Londra.

— A, da, înţeleg. Să mă prezint! Mă numesc Delafontaine. Acesta-i soţul meu. Domnişoara Barrowby era mătuşa mea.

Domnul Delafontaine intrase atât de încet încât sosirea sa trecuse neobservată. Era un bărbat înalt, cu păr grizonat şi o purtare nehotărâtă. Avea un tic nervos de-şi ciupea bărbia. Se uita mereu la soţia sa şi era clar că aştepta ca ea să conducă conversaţia.

— Regret foarte mult că vă tulbur doliul, spuse Hercule Poirot.

— Îmi dau seama prea bine că nu e vina dumneavoastră, spuse doamna Delafontaine. Mătuşa mea a murit marţi seara. S-a întâmplat pe neaşteptate.

— Foarte neaşteptat, făcu domnul Delafontaine. O mare lovitură!

Se uita spre fereastra pe unde dispăruse fata cea străină.

— Îmi cer scuze, spuse Hercule Poirot, şi mă retrag.

Făcu un pas spre uşă.

— Doar o clipă, îl opri domnul Delafontaine. Dumneavoastră aveaţi... Aveaţi o întâlnire cu tanti Amelia, spuneţi?

— Parfaitement!

— Poate ne spuneţi despre ce era vorba, interveni soţia. Dacă putem face ceva...

— Era de natură personală, spuse Poirot. Sunt detectiv, adăugă simplu.

Domnul Delafontaine răsturnă o mică statuetă de porţelan pe care o mângâia. Soţia sa rămase perplexă.

— Un detectiv? Şi aveaţi întâlnire cu mătuşica? Dar e aproape de necrezut! Se uită fix la el. Nu puteţi să ne daţi detalii, domnule Poirot? Pare pur şi simplu fantastic.

Poirot medită o clipă. Îşi alese cuvintele cu grijă.

— E dificil pentru mine, doamnă, nu ştiu ce să fac.

— Ascultaţi, spuse domnul Delafontaine. N-a menţionat de ruşi, nu-i aşa?

— Ruşi?

— Ştiţi, bolşevici, roşii, chestii de-astea.

— Nu fi absurd, Henry, îl apostrofă nevastă-sa.

Domnul Delafontaine se înmuie.

— Pardon, pardon, mă întrebam doar.

Mary Delafontaine se uită ţintă la faţa lui Poirot. Ochii îi erau foarte albaştri – culoarea florilor de nu-mă-uita.

— Dacă ne puteţi spune ceva, domnule Poirot, m-aş bucura s-o faceţi. Vă pot asigura că am... Un motiv pentru care vă întreb.

Domnul Delafontaine privi speriat.

— Ai grijă, scumpo... Ştii că s-ar putea să nu fie nimic.

Din nou, soţia îl potoli cu o privire.

— Ei bine, domnule Poirot?

Încet, grav, Hercule Poirot clătină din cap a dezaprobare. Dădu din cap cu vizibil regret.

— Deocamdată, doamnă, mă tem că nu trebuie să spun nimic.

Se înclină, îşi luă pălăria şi se îndreptă spre uşă. Mary Delafontaine veni cu el până în hol. Pe prag, se opri şi se uită la ea:

— Cred că ţineţi la grădină, doamnă, nu?

— Eu? Da, îmi ia o mulţime de timp grădinăritul.

— Je voit fait mes compliments!

O salută încă o dată şi se îndreptă spre poartă. După ce ieşi şi o luă spre dreapta se uită înapoi şi înregistră două impresii – o faţă palidă privindu-l de la fereastra primului etaj şi un bărbat cu ţinută ţeapănă, soldăţească,

patrulând în sus şi-n jos pe trotuarul de vizavi. Hercule Poirot dădu din cap ca pentru el. „Définitivement, zise, e un şoarece în gaură; ce mişcare va face acum pisica?”

Se hotărî să se ducă la primul oficiu poştal. Aici dădu nişte telefoane. Rezultatul păru satisfăcător. Îşi îndreptă apoi paşii spre postul de poliţie din Charman's Green, unde întrebă de inspectorul Sims.

Inspectorul Sims era un om înalt, corpolent, inimos.

— Domnul Poirot? Întrebă el. Mi-am închipuit. Chiar în clipa asta am primit un telefon despre dumneavoastră de la inspectorul şef. Zicea c-o să treceţi pe-aici. Poftiţi în biroul meu.

Uşa se închise, inspectorul îi arătă un scaun lui Poirot, se aşeză şi el în celălalt şi-i aruncă o privire plină de curiozitate vizitatorului său.

— Mergeţi foarte iute la ţintă, domnule Poirot. Veniţi să ne întrebaţi de cazul ăsta Rosebank, aproape înainte ca noi să ştim că e un caz. Ce v-a făcut să vă gândiţi la el?

Poirot scoase scrisoarea pe care o primise şi o înmână inspectorului. Acesta o citi cu un anume interes.

— Curios, spuse el. Problema e că ar putea însemna o mulţime de lucruri. Păcat că nu a fost puţin mai explicită. Ne-ar fi fost de folos acum.

— Sau n-ar fi fost nevoie de nici un ajutor.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Ar mai trăi.

— Vă gândiţi aşa departe? Hm… Nu sunt sigur dacă greşiţi.

— V-aş ruga, inspectore, să-mi relataţi faptele. Nu ştiu absolut nimic.

— Asta-i simplu. Bătrânei doamne i s-a făcut rău marţi seara după cină. Era în stare foarte gravă: convulsii, spasme, de toate. Au trimis după doctor. Până a sosit, ea murise. S-a crezut c-a murit de-o criză. Totuşi, medicului nu prea i-a plăcut cum stăteau lucrurile. El s-a foit, s-a tot învârtit, s-a eschivat şi a declarat că nu putea da un certificat de înmormântare. În ce priveşte familia, cam aşa ştie că stau lucrurile. Aşteaptă rezultatul autopsiei. Noi ştim mai multe. Doctorul ne-a furnizat de îndată un indiciu: el şi cu chirurgul poliţiei au făcut împreună autopsia – şi rezultatul este, fără îndoială, edificator. Bătrâna doamnă a murit de o mare doză de stricnină.

— Aha!

— Da, o treabă foarte urâtă. Problema este cine i-a dat-o? Trebuie să-i fi fost administrată cu foarte puţin timp înainte de a muri. Prima dată am crezut că i s-a băgat în mâncarea de seară, dar, pe cinstite, pare mai degrabă diuretică. A mâncat supă de anghinare servită dintr-o supieră, plăcintă cu peşte şi tartă cu mere. Şi din aceeaşi mâncare au fost serviţi şi domnişoara Barrowby, domnul Delafontaine şi doamna Delafontaine. Domnişoara Barrowby avea un fel de cameristă – infirmieră pe jumătate rusoaică, dar ea nu lua masa cu familia. Ea mânca din ce rămânea de la cină. Mai e servitoarea, dar era liberă. Aceasta a lăsat supa pe plită şi plăcinta cu peşte în sobă, iar tarta cu mere era rece. Toţi trei au mâncat acelaşi lucru, şi, pe lângă astea, nu cred că-i poţi vârî cuiva stricnină pe gât în felul acesta. E

amară ca fierea. Doctorul mi-a spus că o poţi simţi într-o soluţie dintr-o mie, sau cam aşa ceva.

— Dar cu cafea?

— Cafeaua are cam acelaşi gust, dar bătrâna doamnă nu bea niciodată cafea.

— Înţeleg. Da, pare o situaţie de nesurmontat. Ce-a băut la masă?

— Apă.

— Din ce în ce mai rău.

— Puţin cam încâlcit, nu-i aşa?

— Bătrâna doamnă avea bani?

— Cred că era înstărită. Desigur, încă nu avem detalii exacte. Soţii Delafontaine stau prost cu banii, din câte am aflat. Bătrâna doamnă contribuia la întreţinerea casei.

Poirot zâmbi. Apoi spuse:

— Deci îi suspectezi pe soţii Delafontaine. Pe care dintre ei?

— Nu pot să spun exact că-l suspectez pe vreunul dintre ei în mod deosebit. Dar asta e, ei sunt singurele rude şi moartea bătrânei le-ar aduce o sumă de bani frumuşică, fără îndoială. Cu toţii ştim cum e natura umană!

— Câteodată inumană, da, ăsta-i adevărul. Dar bătrâna doamnă n-a mai mâncat sau băut altceva?

— De fapt...

— Aşa, voilà! Simţeam că mai ţineţi ceva ascuns – cum s-ar spune – în căptuşeala pălăriei: supa, plăcinta cu peşte, tarta cu mere – prostii! Acum ajungem la miezul afacerii.

— Nu prea ştiu. Dar, de fapt, bătrânica lua de obicei o caşetă înaintea meselor. Ştiţi, nu o pastilă sau vreo tabletă; o chestie de-aia din orez cu prafuri înăuntru. Un lucru perfect inofensiv pentru digestie.

— Admirabil. Nimic mai uşor decât să umpli o caşetă cu stricnină şi s-o pui printre celelalte. Se duce pe gât odată cu apa şi nu i se simte gustul.

— Aşa-i. Problema e că fata i-a dat-o.

— Rusoaica?

— Da. Katrina Rieger. Era un fel de domnişoară de companie, cameristă – infirmieră pe lângă Amelia Barrowby. La ordinele ei tot timpul, cred. Adu-mi asta, adu-mi aia, adu-mi cealaltă, freacă-mă pe spate, toarnă-mi picăturile, du-te la farmacist – tot felul de chestii de-astea. Ştii cum se întâmplă cu bătrânele – vor să fie blânde, dar fac din tine un sclav negru!

Poirot zâmbi.

— Şi poftiţi, continuă inspectorul Sims. Lucrurile se potrivesc ca nuca-n perete. De ce ar fi otrăvit-o fata? Miss Barrowby moare şi acum fata o să fie dată afară şi nu e uşor de găsit o slujbă, iar ea nu are nici o pregătire, nimic.

— Totuşi, sugeră Poirot, dacă ar fi fost lăsată pe undeva cutia cu caşete, oricine din casă ar fi putut-o face.

— Normal că ne-am gândit şi la asta, domnule Poirot. Vreau să vă spun că facem cercetările noastre, în mod discret, dacă mă înţelegeţi. Când a fost pregătită ultima dată reţeta, unde era de obicei ţinută cutia; cu răbdare şi-o mulţime de muncă iscusită o să dăm de capăt poveştii. Şi-apoi mai este

avocatul domnişoarei Barrowby. O să discut cu el mâine. Mai este şi directorul băncii. Mai sunt o mulţime de făcut.

Poirot se ridică.

— O mică favoare, inspectore Sims, o să-mi trimiteţi câte o informare despre cum merg treburile? Aş considera asta o mare favoare. Iată numărul meu de telefon.

— Da, bineînţeles, domnule Poirot. Două capete fac mai mult decât unul; şi apoi trebuie să fiţi la curent cu asta, din moment ce aveţi scrisoarea şi ştiţi atâtea.

— Sunteţi foarte amabil, inspectore.

Politicos, Poirot îi strânse mâna şi plecă.

În după-amiaza următoare a fost chemat la telefon.

— Domnul Poirot? Sunt inspectorul Sims. Lucrurile încep să se clarifice şi să arate drăguţ în afacerea pe care o ştim.

— Adevărat? Spune-mi, te rog.

— Ei bine, iată elementul numărul 1 – unul mare de tot. Domnişoara B. A lăsat o mică moştenire nepoatei sale şi tot restul lui K., luând în considerare marea bunătate şi grijă a acesteia. Aşa este formulat. Aceasta schimbă complexitatea lucrurilor.

O imagine îi apăru rapid în minte lui Poirot. O faţă posomorâtă şi-o voce plină de pasiune spunând: „Banii sunt ai mei. Ea aşa a scris şi aşa va rămâne”. Moştenirea n-ar fi fost o surpriză pentru Katrina – ea ştia despre asta dinainte.

— Elementul numărul 2, continuă vocea inspectorului Sims. Nimeni altcineva decât Katrina i-a dat caşeta.

— Puteţi fi sigur de asta?

— Fata însăşi recunoaşte. Ce vă pune pe gânduri?

— Extrem de interesant.

— Mai dorim numai un singur lucru – dovada felului în care a intrat în posesia stricninei. N-o să fie prea greu.

— Dar până acum n-aţi reuşit?

— Abia am început. Cercetarea a demarat în dimineaţa aceasta.

— Ce s-a întâmplat?

— A fost amânată cu o săptămână.

— Şi tânăra K.?

— O reţin ca suspectă. Nu vreau să-mi asum riscuri. Ar putea avea ceva prieteni nostimi prin ţară care să încerce să o scoată peste graniţă.

— Nu, spuse Poirot. Nu cred că are prieteni.

— Zău? Ce vă face să credeţi asta, domnule Poirot?

— E doar o idee de-a mea. Nu mai sunt şi alte „elemente”, cum le numeşti?

— Nimic prea relevant. Domnişoara B. Pare să se fi maimuţărit puţin cu acţiunile ei în ultima vreme – trebuie să fi pierdut o sumă frumuşică. E şi asta o povestioară, după cum vrei s-o iei, dar nu văd cum afectează problema principală – cel puţin pentru prezent.

— Poate aveţi dreptate. Bine, mii de mulţumiri. Aţi fost foarte amabil că m-aţi sunat.

— N-aveţi pentru ce! Mă ţin de cuvânt. Mi-am dat seama că vă interesa. Cine ştie, poate veţi putea să-mi daţi o mână de ajutor până la urmă.

— Asta mi-ar face mare plăcere. V-ar ajuta, de exemplu, dacă aş pune mâna pe un prieten al Katrinei?

— Parcă spuneaţi că nu are prieteni? Zise surprins inspectorul Sims.

— Am greşit. Are unul, spuse Hercule Poirot.

Înainte ca inspectorul să mai poată pune vreo întrebare, Poirot a închis telefonul.

Începu să se plimbe cu o mină serioasă prin camera în care domnişoara Lemon stătea la maşina ei de scris. Ridică mâna de pe taste la apropierea patronului şi se uită la el întrebătoare.

— Aş vrea să-ţi imaginezi o mică poveste, îi zise Poirot.

Domnişoara Lemon îşi lăsă mâinile în poală, resemnată. Îi plăcea să bată la maşină, să achite note de plată, să îndosarieze hârtii şi să aranjeze întrevederi. Faptul de a i se cere să-şi imagineze situaţii ipotetice o plictisea foarte mult, dar îl acceptă ca o parte dezagreabilă a datoriei sale.

— Eşti o tânără rusoaică, începu Poirot.

— Da, zise domnişoara Lemon, luându-şi un aer cât se poate de britanic.

— Eşti singură şi fără prieteni în ţara asta. Ai motive pentru care nu doreşti să te întorci în Rusia. Eşti angajată ca un fel de accesoriu, infirmieră şi domnişoară de companie la o doamnă în vârstă. Eşti blândă, supusă şi nu te plângi niciodată.

— Da, zise domnişoara Lemon ascultătoare, fără să reuşească deloc să se vadă pe ea însăşi supusă vreunei doamne bătrâne de pe pământ.

— Îi cazi cu tronc bătrânei. Se hotărăşte să-ţi lase toţi banii ţie. Ţi-o spune.

Poirot făcu o pauză. Domnişoara Lemon spuse „da” din nou.

— Şi atunci bătrâna descoperă ceva; poate e o chestiune de bani – poate descoperă că n-ai fost cinstită cu ea. Sau ar putea fi ceva şi mai grav – un medicament care avea alt gust, un fel de mâncare ce nu-i pria. Oricum, ea începe să te suspecteze de ceva şi îi scrie unui foarte faimos detectiv – enfin, celui mai faimos detectiv – mie! Urmează s-o vizitez curând. Şi-atunci, cum spui, asta pune paie pe foc. Lucrul cel mai important este să se acţioneze rapid! Şi aşa, înaintea sosirii marelui detectiv, bătrâna moare. Şi banii îţi revin ţie… Spune-mi, ţi se pare rezonabil?

— Destul de rezonabil, aprobă domnişoara Lemon. Adică, destul de rezonabil pentru o rusoaică. Personal, nu mi-aş lua niciodată o slujbă de însoţitoare. Îmi place ca datoriile mele să fie clar definite. Şi, desigur, n-aş visa să omor pe nimeni.

Poirot oftă:

— Cât de mult îmi lipseşte prietenul meu Hastings. El are aşa o imaginaţie. O minte atât de romantică! Este adevărat că-şi imaginează întotdeauna greşit, dar şi asta e în sine un ghid.

Domnişoara Lemon tăcea. Mai auzise de căpitanul Hastings şi nu o interesa. Se uita cu ochii pierduţi la foaia de hârtie bătută la maşină din faţa ei.

— Deci, ţi se pare rezonabil, bolborosi Poirot.

— Dumneavoastră nu?

— Mă tem că da, oftă Poirot.

Telefonul sună şi domnişoara Lemon ieşi din cameră să răspundă. Se întoarse şi-l anunţă că-i tot inspectorul Sims.

Poirot se grăbi spre aparat:

— Alo, alo. Ce spui?

— Am găsit un pachet de stricnină în dormitorul fetei, ascuns sub saltea, repeta Sims, adăugând: Sergentul tocmai a venit cu ştirea. Se cam leagă, cred.

— Da, remarcă Poirot, cred că se leagă.

Vocea sa se schimbase. Deodată suna plină de încredere. După ce închise telefonul, se aşează la biroul său şi-şi aranjă obiectele de pe el într-un mod mecanic. Murmură ca pentru el: „Era ceva în neregulă. Am simţit... Nu, nu am simţit. Trebuie să fi fost ceva ce am văzut. En avant, mici celule cenuşii, analizaţi, reflectaţi! Era totul logic şi în ordine? Fata – neliniştea ei în legătură cu banii; doamna Delafontaine, soţul ei – sugestia lui în legătură cu ruşii – imbecilă, dar el este un imbecil; camera; grădina – ah! Da, grădina”.

Se ridică foarte ţeapăn. O lumină verzuie îi strălucea în ochi. Sări de la locul lui şi intră în camera alăturată.

— Domnişoară Lemon, aveţi bunătatea să lăsaţi ce faceţi şi să cercetaţi ceva pentru mine?

— O investigaţie, domnule Poirot? Mă tem că nu prea mă pricep...

— Într-o zi ai spus că ştii totul despre negustori, o întrerupse acesta.

— Sigur că da, recunoscu domnişoara Lemon, plină de încredere.

— Atunci treaba e simplă. Te duci la Charman's Green şi cauţi un negustor de peşte.

— Un negustor de peşte? Întrebă surprinsă domnişoara Lemon.

— Exact. Negustorul care a furnizat peşte la Rosebank. După ce-l găseşti îi pui o anume întrebare. Îi întinse o bucată de hârtie.

Domnişoara Lemon o luă, îi notă conţinutul dezinteresată, apoi încuviinţă şi puse capacul la maşina de scris.

— Vom merge împreună la Charman's Green, adăugă Poirot. Dumneata te duci la negustorul de peşte, iar eu la poliţie. Ne ia doar jumătate de oră de la Baker Street.

Când a sosit la destinaţie, fu întâmpinat cu surprindere de inspectorul Sims.

— O, dar ce repede lucraţi. Am vorbit la telefon doar cu o oră în urmă.

— Aş vrea să vă rog ceva, să-mi permiteţi s-o văd pe Katrina..., cum îi mai zice?

— Katrina Rieger. Da, nu cred că există vreo obiecţie la asta.

Katrina arăta şi mai palidă şi mai posomorâtă decât înainte. Poirot îi vorbi cu multă blândeţe:

— Domnişoară, vreau să mă credeţi că nu vă sunt duşman. Vreau să-mi spuneţi adevărul.

— Am spus adevărul – ochii îi străluceau sfidător. Tuturor le-am spus adevărul! Dacă bătrâna doamnă a fost otrăvită, nu eu am fost aceea care am otrăvit-o. Totul e o greşeală. Vreţi să mă împiedicaţi să iau banii.

Vocea ei era aspră. Arăta, se gândi el, ca un amărât de şoricel încolţit.

— Vorbiţi-mi despre caşetă, domnişoară, continuă Poirot. Nimeni n-a mai pus mâna pe ea?

— Am mai spus-o, nu? Ele au fost făcute la farmacie în după-amiaza aceea. Le-am adus cu mine în geanta mea, chiar înainte de cină. Am deschis cutia şi i-am dat domnişoarei Barrowby una cu un pahar cu apă.

— Nimeni nu le-a atins în afară de tine?

— Nu.

Un şoricel încolţit, curajos, gândi Poirot.

— Şi domnişoara Barrowby a servit la cină numai ceea ce ni s-a spus? Supă, plăcintă cu peşte, tartă?

— Da.

Un „da” lipsit de speranţă, întunecat, ochi pierduţi care nu vedeau lumina nicăieri. Poirot o bătu pe umăr.

— Fii curajoasă, domnişoară. Mai poate exista libertate… Da, şi bani… O viaţă confortabilă.

Se uită la el bănuitoare.

Când ieşi, Sims îi spuse:

— Nu prea am înţeles ce-ai spus la telefon, ceva în legătură cu faptul că fata ar avea un prieten.

— Are unul. Pe mine! Spuse Hercule Poirot şi ieşi din sediul poliţiei, înainte ca inspectorul să-şi poată reveni.

La ceainăria „Green Cat”, domnişoara Lemon nu şi-a lăsat patronul s-o aştepte. Trecu direct la subiect.

— Numele omului este Rudge, de pe strada principală şi aţi avut perfectă dreptate. Exact o duzină şi jumătate. Am notat ce mi-a spus. Şi-i întinse nota.

— Arr… Era un sunet adânc, prelungit ca mârâitul unei pisici.

Hercule Poirot o luă la sănătoasa spre Rosebank. Cum stătea în grădină şi soarele apunea în spatele său, Mary Delafontaine veni spre el.

— Domnul Poirot? V-aţi întors? Vocea ei părea surprinsă.

— Da, m-am întors. Se opri şi apoi adăugă: Când am venit prima dată aici, madame, nişte rime pentru copii mi-au trecut prin cap:

Doamnă Mary, oare cum se poate,
Grădina ce-ţi mai face?

Între cochilii şi capace
Fete drăguţe, toate înşirate.

Numai că nu sunt cochilii oarecare, nu-i aşa, madame? Sunt cochilii de stridii.

Mâna lui arăta spre ceva.

— Mais oui, ştiu! Servitoarea a lăsat cina pregătită. Ea ar jura şi Katrina ar jura că alea au fost tot ce aţi mâncat la masă. Numai dumneata şi soţul dumitale ştiţi că aţi mai adus o duzină şi jumătate de stridii – o mică trataţie pour la bonne tante. Ce uşor să pui stricnină într-o stridie. Se înghite – comme ça! Dar rămân cochiliile – ele nu trebuie să ajungă în găleată. Fata le-ar putea vedea. Aşa că v-aţi gândit să faceţi o margine din ele la un strat de flori. Dar nu erau suficiente, marginea nu-i completă. Efectul e prost, strică simetria unei grădini altfel încântătoare. Acele câteva cochilii de stridii fac o notă discordantă, mi-au displăcut de la prima mea vizită.

Mary Delafontaine spuse:

— Cred că aţi ghicit din scrisoare. Ştiam că vă scrisese, dar nu eram sigură cât de multe vă spusese.

Poirot răspunse evaziv:

— Ştiam cel puţin că era o chestiune de familie. Dacă ar fi fost vorba despre Katrina, n-ar fi avut rost să muşamalizeze lucrurile. Cred că dumneata sau soţul dumitale v-aţi folosit de fondurile domnişoarei Barrowby în avantajul propriu şi ea a descoperit...

Mary Delafontaine recunoscu:

— O făceam de ani de zile, puţin de aici, puţin de dincolo. Niciodată n-am crezut că e destul de deşteaptă să-şi dea seama. Şi-apoi am aflat că trimisese după un detectiv; şi am mai descoperit că-i lăsa banii Katrinei – mica aia creatură mizerabilă!

— Şi aşa stricnina a fost pusă în dormitorul Katrinei? Înţeleg. Vă salvaţi pe dumneavoastră şi pe soţul dumneavoastră de la ceea ce aş putea descoperi şi învinuiţi o copilă inocentă de crimă. N-aveţi milă, madame?

Mary Delafontaine ridică din umeri, ochii ei albaştri, de nu-mă-uita se uitau în cei ai lui Poirot. El îşi reaminti perfecţiunea cu care îşi jucase rolul în prima zi în care venise şi stângăciile soţului ei. O femeie deasupra mediei, dar inumană.

— Milă, întrebă ea, pentru mizerabila aia de şoricioaică intrigantă? Dispreţul ei răsuna răspicat.

Hercule Poirot spuse încet:

— Cred că nu v-au interesat în viaţă decât numai două lucruri. Unul este soţul dumneavoastră.

Îi văzu buzele tremurând.

— Celălalt – grădina.

Se uită roată în jur. Privirea părea să ceară iertare florilor pentru ceea ce făcuse.

IX. Misterul crimei de pe vas

— Colonelul Clapperton! Spuse generalul Forbes.

Făcu prezentarea, pufnind pe nas.

Domnişoara Ellie Henderson se aplecă în faţă, o şuviţă din părul ei moale, cărunt căzându-i pe figură. Ochii ei negrii şi pătrunzători sclipiră cu o plăcere răutăcioasă.

— Ce bărbat cu o înfăţişare soldăţească, remarcă ea cu o tentă maliţioasă şi-şi aranjă la loc şuviţa, aşteptând efectul.

— Soldăţească! Explodă generalul Forbes. Îşi răsuci mustaţa şi se făcu roşu la faţă.

— E în gărzi, nu-i aşa? Murmură domnişoara Henderson, încoronându-şi opera.

— Gărzi? Gărzi? Câte prostii. Tipul a fost pe scena teatrului de revistă! Asta-i! A intrat în armată şi s-a dus în Franţa să numere cutiile cu magiun de prune şi mere. Hunii {4} au lăsat să le cadă în mod accidental o bombă şi el s-a întors acasă cu o uşoară rană la braţ. Într-un fel sau altul a intrat la spital condus de lady Carrington.

— Deci, aşa s-au întâlnit.

— Asta-i! Tipul a făcut pe eroul rănit. Lady Carrington n-avea bun simţ, în schimb dispunea de grămezi de bani. Bătrânul Carrington se ocupase de muniţii. Rămăsese văduvă numai cu şase luni în urmă. Individul ăsta o înşfăcă imediat. Ea îi face rost de-o slujbă la Ministerul de Război. Colonelul Clapperton! Pfui! Pufni el.

— Şi înainte de război a fost pe scena teatrului de revistă, repetă domnişoara Henderson, încercând să împace pe distinsul colonel cărunt Clapperton cu comedianul cu nasul roşu care cântă melodii vesele.

— E-adevărat! Spuse generalul Forbes. Am auzit asta de la bătrânelul Bassington. Şi el a auzit-o de la bătrânul Badger Cotterill care o ştie de la Snooks Parker.

Domnişoara Henderson dădu din cap încântată.

— Asta pare să rezolve treburile! Spuse ea.

Un uşor zâmbet se ivi pentru o clipă pe faţa unui omuleţ aşezat lângă ei. Domnişoara Henderson observă zâmbetul. Ea era perspicace. Asta dovedea apreciere pentru ironia conţinută în ultima ei remarcă – ironie pe care generalul n-ar fi bănuit-o niciodată.

Generalul n-a observat zâmbetul. El îşi privi ceasul, se ridică şi zise:

— Exerciţii. Trebuie să-ţi păstrezi forma pe vas, şi ieşi prin uşa deschisă pe punte.

Domnişoara Henderson se uită la omul care zâmbise, cu o privire încurajatoare care arăta că era gata să intre în dialog cu un tovarăş de drum.

— E energic, nu? Spuse domnul cel mărunt.

— Face înconjurul punţii exact de 48 de ori, îi explică domnişoara Henderson. Ce bătrân bârfitor! Şi se spune că sexului nostru îi place scandalul.

— Ce lipsă de politeţe!

— Francezii sunt întotdeauna politicoşi, comentă domnişoara Henderson pe un ton oarecum interogativ.

Micul domn răspunse prompt:

— Belgian, mademoiselle.

— O, belgian!

— Hercule Poirot. La dispoziţia dumneavoastră.

Numele îi răscolea ceva în memorie. Sigur îl mai auzise înainte…

— Vă place călătoria asta, domnule Poirot?

— Să fiu sincer, nu. A fost o tâmpenie să mă las convins să vin. Detest la mer. Niciodată nu e liniştită… Nu, nici măcar un minuţel.

— Bine, dar trebuie să recunoaşteţi că e destul de calmă acum.

Poirot recunoscu asta mormăind.

— À ce moment, da. De aceea simt că reînviu. Începe să mă intereseze din nou ce se întâmplă în jurul meu, de exemplu felul dibaci în care aţi discutat cu generalul Forbes.

— Vreţi să spuneţi…

Domnişoara Henderson se opri. Hercule Poirot se înclină.

— Metodele dumneavoastră de-a scoate de la el chestia aia de scandal. Admirabile!

Domnişoara Henderson râse fără jenă.

— Apropoul acela despre gărzi? Ştiam că asta o să-l facă pe bătrân să spumege şi să caşte gura.

Se aplecă spre Poirot ca să-i facă o confidenţă.

— Recunosc că-mi place scandalul – cu cât este mai mare, cu atât mai bine.

Poirot se uită gânditor la ea; avea o siluetă subţire, bine păstrată, ochii îi erau negri şi pătrunzători, părul îl avea cărunt – o femeie de 45 de ani era mulţumită să arate de vârsta ei. Ellie spuse brusc:

— Ştiu! Nu sunteţi marele detectiv?

Poirot confirmă.

— Sunteţi prea amabilă, mademoiselle.

Dar nu o contrazise.

— Ce palpitant, făcu domnişoara Henderson. Sunteţi „pe urmele”, cum se spune în cărţi? Avem un criminal, în mod secret, în mijlocul nostru? Sau sunt indiscretă.

— Nici vorbă. Nici vorbă. Îmi pare rău că vă înşel aşteptările, dar mă aflu aici pur şi simplu ca toată lumea pentru a mă distra.

Spuse asta pe un ton atât de plictisit încât domnişoara Henderson râse.

— O! Bine, veţi putea ajunge la ţărm mâine, la Alexandria. Aţi mai fost în Egipt?

— Niciodată, mademoiselle.

Domnişoara Henderson se ridică oarecum brusc.

— Cred că o să mă duc să fac exerciţii ca generalul, îl anunţă ea.

Poirot se ridică politicos în picioare.

Ea îl salută din cap şi ieşi pe punte. O uşoară uimire se ivi pentru o clipă pe figura lui Poirot, apoi, un zâmbet îi trecu pe buze, se ridică, îşi scoase capul pe uşă şi privi de-a lungul punţii. Domnişoara Henderson se sprijinea de balustradă, vorbind cu un bărbat înalt, cu o înfăţişare soldăţească.

Poirot zâmbi şi mai mult. El se retrase în fumoar cu aceeaşi grijă exagerată cu care o broască ţestoasă se bagă în carapacea ei. Deocamdată era singur acolo, deşi, pe bună dreptate, îşi închipuia că asta nu va dura mult timp.

Şi n-a durat. Doamna Clapperton, cu părul ei îngrijit ondulat, protejat de plasă, şi silueta ei menţinută prin masaje şi dietă, îmbrăcată într-un costum sport elegant, apăru prin uşa barului cu aerul sigur al unei femei care întotdeauna fusese capabilă să plătească preţul cel mai mare pentru orice ar fi avut nevoie. Ea spuse:

— John? O! Bună dimineaţa, domnule Poirot, l-aţi văzut pe John?

— Este pe punte, madame. Să-l…

Îl opri cu un gest.

— Am să stau aici un minut.

Se aşeză într-o manieră de regină pe scaunul din faţa lui. De la distanţă putea să arate de 28 de ani. Acum, în pofida machiajului ei excelent, a sprâncenelor pensate cu delicateţe, nu arăta a 49 de ani cât avea, ci a 55. Ochii ei erau de un alabastru deschis cu pupile mici.

— Îmi pare rău că nu v-am văzut la cină aseară, spuse ea. A fost, bineînţeles, ceva ce aducea a friptură…

— Précisément, spuse Poirot cu convingere.

— Din fericire, sunt un marinar excelent, zise doamna Clapperton. Spun din fericire, fiindcă, cu inima mea slăbită, răul de mare ar însemna, probabil, moartea pentru mine.

— Aveţi inima slabă, madame?

— Da, trebuie să fiu extrem de grijulie. Nu trebuie să mă obosesc prea mult! Toţi specialiştii spun asta! Doamna Clapperton se ambalase să vorbească pe tema – pentru ea – fascinantă a sănătăţii sale. John, scumpul de el, se străduieşte din răsputeri să mă împiedice să fac prea multe. Trăiesc atât de intens, ştiţi ce vreau să spun domnule Poirot?

— Da, da.

— Îmi spune întotdeauna: încearcă să fii ca o plantă, Adeline. Dar eu nu pot. Viaţa trebuie trăită, aşa cred. De fapt, m-am extenuat de tânără, în timpul războiului. Spitalul meu – aţi auzit de spitalul meu? Sigur că aveam infirmiere şi asistente şi tot ce trebuia, dar de fapt eu îl conduceam. A oftat.

— Vitalitatea dumneavoastră este minunată, dragă doamnă, spuse Poirot, cu aerul uşor mecanic al unuia care dă o replică.

Doamna Clapperton râse strengăreşte.

— Toţi îmi spun ce tânără sunt! E absurd. Niciodată nu încerc să pretind că am o zi mai puţin de 43, continuă ea cu o candoare uşor falsă, dar la foarte mulţi le vine greu să creadă. Eşti atât de vioaie, Adeline, îmi spun. Dar, de fapt, domnule Poirot, cum ai putea fi dacă n-ai fi viu?

— Mort, răspunse Poirot.

Doamna Clapperton se încruntă. Răspunsul nu era pe placul ei. Îşi zise că omul încerca să fie nostim. Se ridică şi spuse cu răceală:

— Trebuie să-l găsesc pe John.

Când păşi prin uşă îşi scăpă geanta. Aceasta se deschise şi tot ce era înăuntru se împrăştie împrejur. Poirot se repezi galant s-o ajute. Le-au trebuit câteva minute să adune rujuri, cutii de pudră, tabachera, bricheta şi alte fleacuri. Doamna Clapperton îi mulţumi politicoasă, după care se duse pe punte şi zise „John…”

Colonelul Clapperton era încă adâncit în convorbire cu domnişoara Henderson. Se răsuci şi se îndreptă repede spre soţia sa. Se aplecă peste ea cu un aer protector. Scaunul ei de pe punte – era unde trebuia? N-ar fi mai bine?… Purtarea lui grijulie, plină de atenţii gentile. Evident, o soţie adorată, alintată de un soţ iubitor.

Domnişoara Ellie Henderson privi spre orizont, ca şi cum ceva la el o cam dezgusta.

Aflat în uşa fumoarului, Poirot îl privea.

O voce răguşită, tremurată, în spatele lui spuse:

— I-aş declara război femeii ăleia, dacă aş fi soţul ei.

Bătrânul domn, cunoscut printre cei tineri de pe vas sub numele lipsit de respect de „bunicul tuturor plantaţiilor de ceai”, tocmai intrase:

— Băiete! Strigă el. Adu-mi un whisky mare.

Poirot se aplecă să ia o bucată ruptă dintr-un bilet, un lucru uitat din interiorul genţii doamnei Clapperton. O bucăţică dintr-o reţetă, observă el, care conţinea digitalină. O puse în buzunar, cu gândul de-a i-o restitui mai târziu.

— Da, continua pasagerul cel în vârstă. O otravă de femeie. Îmi amintesc de una ca asta în Poona. Era în '87.

— I-a declarat cineva război? Întrebă Poirot.

Bătrânul domn dădu din cap trist.

— L-a băgat pe bărbat-su în mormânt într-un an. Clapperton ar trebui să-şi vină în fire. Prea-i dă nas nevesti-si.

— Ea ţine baierile pungii, spuse Poirot pe un ton grav.

— Ha, ha! Chicoti bătrânul. Ai pus punctul pe i. Ţine baierile pungii. Ha, ha!

Două fete dădură buzna în fumoar. Una avea o faţă rotundă cu pistrui şi părul negru răsfirat, în dezordine, cealaltă avea pistrui şi păr castaniu cârlionţat.

— Ajutor, ajutor! Strigă Kitty Mooney. Pam şi cu mine o să-l salvăm pe colonelul Clapperton.

— De soţia lui, completă Pamela Cregan.

— Noi credem că el este adorabil…

— Şi ea este groaznică, nu-l lasă să facă nimic, exclamă cele două fete.

— Şi dacă nu e cu ea, îl acaparează de obicei femeia aceea Henderson…

— Care-i destul de drăguţă, dar teribil de bătrână…

Ieşiră în fugă, strigând printre chicote:

— Ajutor, o să-l salvăm…

Că salvarea colonelului Clapperton nu era o vorbă de spirit, ci un scop precis a devenit clar în aceeaşi seară, când Pam Cregan, de 18 ani, se prezentă la Hercule Poirot şi-i spuse:

— Urmăriţi-ne, domnule Poirot. El urmează să fie luat de sub aripa ei şi dus la plimbare la lumina lunii pe punte.

Chiar în acel moment, colonelul Clapperton spunea:

— Îţi ofer preţul unui Rolls Royce. Doar e un bun pentru o viaţă de om. Acum maşina mea…

— A mea, cred, John.

Vocea doamnei Clapperton era stridentă şi ascuţită. El nu păru supărat de lipsa ei de delicateţe. Ori se obişnuise deja cu ea, ori…

Ori? Se gândi Poirot şi începu să facă tot felul de speculaţii.

— Desigur, draga mea, maşina ta, Clapperton se înclină în faţa soţiei sale şi termină ceea ce vroia să spună, perfect netulburat.

Voilà ce qu'on appèle le pukka sahib, se gândi Poirot. Dar generalul Forbes susţine că Clapperton nu e deloc un gentleman. Acum mă întreb.

Cineva sugeră un bridge. Doamna Clapperton, generalul Forbes şi un cuplu cu ochi de uliu se aşezară să joace. Domnişoara Henderson se scuză şi ieşi pe punte.

— Unde ţi-e soţul? Întrebă generalul Forbes ezitând.

— John nu joacă, zise doamna Clapperton. Îl plictiseşte foarte mult.

Cei patru jucători de bridge începură să amestece cărţile.

Pam şi Kitty se îndreptară spre colonelul Clapperton. Fiecare îl luă de câte un braţ.

— Veniţi cu noi! Spuse Pam. Pe punte. E lună.

— Nu te prosti, John, spuse doamna Clapperton. O să răceşti.

— Cu noi n-o să răcească, spuse Kitty. Suntem fierbinţi!

Plecă cu ele, râzând.

Poirot observă că doamna Clapperton rămase mută cu primele ei două trefle.

El plecă să se plimbe pe punte. Domnişoara Henderson stătea rezemată de balustradă. Ea se uită în jur întrebătoare, în vreme ce el se apropie de ea şi-i examină expresia de pe faţă.

Schimbară câteva vorbe. Apoi, de îndată ce el tăcu, ea întrebă:

— La ce vă gândiţi?

Poirot replică:

— Meditam la cunoştinţele mele de engleză. Doamna Clapperton a spus: „John nu joacă bridge”. De obicei nu se spune „nu ştie să joace”?

— Ea o consideră o insultă personală că nu joacă, presupun, spuse Ellie sec. Bărbatul ăla a fost un prost că s-a căsătorit cu ea.

În întuneric Poirot zâmbi.

— Nu credeţi că e posibil ca mariajul să fie o reuşită? Întrebă el neîncrezător.

— Cu o femeie ca aia?

Poirot dădu din umeri.

— Multe femei odioase au soţi devotaţi. O enigmă a naturii. Recunoaşteţi că nimic din ce spune sau face nu pare să-l supere.

Domnişoara Henderson se gândea ce să răspundă când vocea doamnei Clapperton zbură prin fereastra fumoarului.

— Nu, nu cred că mai joc. E aerul aşa de îmbâcsit aici. Mă duc să respir în voie pe punte.

— Noapte bună, spuse domnişoara Henderson. Mă duc să mă culc. Dispăru deodată.

Poirot se îndreptă spre salon în care nu erau decât colonelul Clapperton şi cele două fete. El făcea trucuri cu cărţi pentru ele şi, observând dexteritatea cu care amesteca şi împărţea cărţile, Poirot îşi aminti de ceea ce povesti generalul referitor la cariera sa de pe scena unui teatru de revistă.

— Văd că vă plac cărţile, deşi nu jucaţi bridge, remarcă el.

— Am motivele mele pentru care nu joc bridge, spuse Clapperton şi zâmbetul încântător îi dispăru. Am să vă arăt. Să facem un joc.

Făcu cărţile rapid.

— Luaţi-vă cărţile. Ei bine, ce aveţi? Râse de expresia uluită a lui Kitty.

Îşi etală cărţile şi ceilalţi îl urmară. Kitty avea numai trefle, Poirot cupe, Pam carouri şi colonelul Clapperton pici.

— Vedeţi? Spuse el. Un om care poate să-i împartă partenerului său şi adversarilor săi orice cărţi doreşte e mai bine să stea departe de un joc între prieteni! Dacă norocul e mereu de partea lui s-ar putea spune lucruri neplăcute.

— Oh! Exclamă Kitty. Cum aţi putut face asta? Totul părea absolut obişnuit.

— Iuţeala mâinii înşeală ochiul, spuse Poirot sentenţios şi surprinse schimbarea bruscă a expresiei colonelului.

Era ca şi cum îşi dădea seama că fusese dezarmat câteva clipe.

Poirot zâmbi. Scamatorul se înfăţişase prin masca unui pukka sahib.

Nava ajunse la Alexandria în zorii dimineţii următoare.

Când Poirot termină micul dejun, le găsi pe cele două fete pregătite să coboare pe ţărm. Vorbeau cu colonelul Clapperton.

— Trebuie să plecăm acum, îl îndemnă Kitty. Oamenii cu paşaport vor părăsi vasul imediat. Veniţi cu noi, nu-i aşa? N-o să ne lăsaţi pe ţărm singure? Ni s-ar putea întâmpla lucruri îngrozitoare.

— Sigur, nu cred că e bine să vă duceţi singure, spuse Clapperton zâmbind. Dar nu cred că soţiei mele o să-i convină.

— Asta-i foarte prost, spuse Pam. Dar ea poate să se odihnească cât de mult îi place.

Colonelul Clapperton arăta puţin nehotărât. Evident, dorinţa de a hoinări era puternică. Îl observă pe Poirot.

— Hei, domnule Poirot, mergeţi pe ţărm?

— Nu, nu cred, răspunse Poirot.

— Să… Să schimb două vorbe cu Adeline, se hotărî colonelul Clapperton.

— Venim cu dumneavoastră, spuse Pam.

Îi făcu cu ochiul lui Poirot.

— Poate reuşim s-o convingem să vină şi ea, adăugă pe un ton grav.

Colonelului Clapperton păru să-i placă ideea. Arăta clar încântat.

— Haideţi atunci, amândouă, spuse el într-o doară.

Toţi trei plecară împreună de-a lungul punţii B. Poirot, a cărui cabină era chiar lângă cea a familiei Clapperton, îi urmă, mânat de curiozitate.

Colonelul Clapperton bătu puţin nervos în uşa cabinei.

— Adeline, draga mea, te-ai trezit?

Vocea somnoroasă a doamnei Clapperton se auzi dinăuntru:

— O, pe naiba, ce e?

— Eu sunt, John. Ce-ar fi să mergem pe ţărm.

— Nici nu mă gândesc. Vocea era stridentă şi hotărâtă. Am avut o noapte foarte proastă. Am să stau în pat aproape toată ziua.

Pam se băgă repede.

— O, doamnă Clapperton, îmi pare atât de rău. Vroiam atât de mult să veniţi cu noi. Precis n-aveţi chef?

— Absolut.

Vocea doamnei Clapperton răsună şi mai strident. Colonelul întorcea mânerul uşii fără nici un rezultat.

— Ce e, John? Uşa-i închisă. Nu vreau să fiu deranjată de stewarzi.

— Îmi pare rău, draga mea, îmi pare rău. Vroiam numai ceva de pus pe mine.

— Ei bine, nu ţi-l dau, îl repezi doamna Clapperton. Nu mă dau jos din pat. Pleacă John şi lasă-mă puţin în pace.

— Sigur, sigur draga mea.

Colonelul se îndepărtă de uşă. Pam şi Kitty lângă el.

— Să plecăm de îndată. Slavă domnului că aveţi pălăria pe cap. O, doamne, paşaportul dumneavoastră e în cabină?

— De fapt e în buzunarul meu… Începu colonelul.

Kitty îl apucă de braţ.

— Ura! Exclamă ea. Haide, acum.

Aplecându-se peste balustradă, Poirot îi urmări cu privirea pe cei trei care părăseau vasul. Auzi pe cineva răsuflând încet lângă el şi, întorcându-se, o văzu pe domnişoara Henderson. Ochii ei erau aţintiţi asupra celor trei siluete care se îndepărtau.

— Deci, au plecat pe ţărm, zise ea, constatativ.

— Da. Mergeţi şi dumneavoastră?

Observă că avea o pălărie de soare, o geantă şi pantofi eleganţi. Părea îmbrăcată să coboare pe ţărm. Totuşi, după o pauză extrem de mică, clătină din cap.

— Nu, zise ea. Cred c-am să rămân la bord. Am o mulţime de scrisori de trimis.

Se întoarse şi-l lăsă singur.

Răsuflând din greu după turul său de dimineaţă de 48 de ronduri ale punţii, generalul Forbes îi luă locul.

— Aha! Exclamă el când remarcă siluetele ce se îndepărtau ale colonelului şi ale celor două fete. Deci, ăsta-i jocul! Dar unde e madam?

Poirot îi explică încet că doamna Clapperton va petrece o zi liniştită în pat.

— Doar nu crezi asta! Bătrânul luptător îşi închise un ochi atotcunoscător. Ea o să se scoale când nu te-aştepţi şi dacă va descoperi că amărâtul a plecat fără permisie, vor urma represalii.

Dar pronosticurile generalului nu s-au adeverit. Doamna Clapperton nu a apărut la masa de prânz şi până când colonelul şi domnişoarele sale au revenit pe navă la ora patru, ea nu apăruse.

Poirot se afla în cabina sa şi l-a auzit pe soţ bătând uşor vinovat în uşa cabinei. A auzit bătaia repetându-se, încercarea clanţei şi, în cele din urmă, pe colonel cerându-i unui steward:

— Ascultă, nu primesc nici un răspuns. Ai vreo cheie?

Poirot se ridică repede şi ieşi pe coridor.

Vestea se răspândi ca fulgerul pe tot vasul. Îngroziţi, fără să creadă că-i adevărat, oamenii aflară că doamna Clapperton fusese găsită moartă în cuşeta ei – un stilet din partea locului îi străpunsese inima. Un şirag de mărgele de chihlimbar a fost descoperit pe duşumeaua cabinei.

Zvonuri după zvonuri se succedară. Toţi vânzătorii de mărgele care fuseseră lăsaţi să urce la bord în ziua aceea, au fost adunaţi şi chestionaţi! O mare sumă de bani dispăruse dintr-un sertar din cabină! Bancnotele fuseseră găsite! Bijuterii, valorând o avere, dispăruseră! Nu fusese luată nici un fel de bijuterie! Un steward fusese arestat şi mărturisise c-ar fi comis crima!

— Ce-i adevărat din toate astea? Întrebă domnişoara Ellie Henderson, pândindu-l pe Poirot. Faţa ei era palidă şi tulburată.

— Draga mea doamnă, de unde să ştiu eu?

— Cu siguranţă, ştiţi, spuse domnişoara Henderson.

Era seara târziu. Majoritatea oamenilor se retrăseseră în cabinele lor. Domnişoara Henderson îl condusese pe Poirot spre două scaune de pe punte în partea acoperită a vasului.

— Acum spuneţi-mi, îi ceru ea.

Poirot o studie gânditor.

— Este un caz interesant, conchise el.

— E adevărat că i s-au furat nişte bijuterii foarte valoroase?

Poirot dezaprobă din cap.

— Nu. Nici o bijuterie nu a fost luată. Totuşi o mică sumă de bani a dispărut dintr-un sertar.

— Niciodată n-am să mă mai simt în siguranţă pe un vas, spuse domnişoara Henderson înfrigurată. Aveţi vreun clu în legătură cu acele brute de culoarea cafelei care au făcut-o?

— Nu, spuse Hercule Poirot. Întreaga afacere e cam… Stranie.

— Ce vreţi să spuneţi? Întrebă Ellie aspru.

Poirot îşi ridică braţele.

— Eh bien, să luăm faptele. Doamna Clapperton era moartă de cel puţin cinci ore când a fost găsită. Nişte bani au dispărut. Un şirag de mărgele era pe duşumea lângă patul ei. Uşa era închisă şi cheia lipsea. Fereastra – nu fereastra, hubloul – dă spre punte şi era deschis.

— Şi? Întrebă femeia nerăbdătoare.

— Nu vi se pare curios ca o crimă să fie comisă în astfel de circumstanţe deosebite? Amintiţi-vă că vânzătorii de ilustrate, cei care schimbă banii şi artizanii de mărgele, care au primit permisiunea să urce la bord, sunt cu toţii binecunoscuţi de poliţie.

— De obicei stewarzii îţi închid şi cabina, sublinie Ellie.

— Da, pentru a preveni orice posibilitate de furtişag. Dar asta a fost crimă.

— La ce vă gândiţi, mai exact, domnule Poirot.

Vocea ei era puţin întretăiată.

— Mă gândesc la uşa închisă.

Domnişoara Henderson medită puţin.

— Nu văd nimic în asta. Omul a plecat pe uşă, a închis-o şi a luat cheia cu el pentru a evita ca omorul să fie descoperit prea curând. Destul de inteligent din partea lui, pentru că n-a fost descoperit până la ora patru după-amiază

— Nu, nu, mademoiselle, nu înţelegeţi nuanţa. Nu mă miră cum a ieşit, ci cum a intrat.

— Desigur, pe fereastră.

— C'est possible. Dar e foarte îngustă şi vă amintiţi, erau oameni care treceau pe punte tot timpul.

— Atunci pe uşă, spuse domnişoara Henderson nerăbdătoare.

— Dar nu v-aduceţi aminte, mademoiselle, că doamna Clapperton închisese uşa pe dinăuntru. O făcuse înainte ca domnul colonel Clapperton să fi părăsit nava în dimineaţa aceasta. El a încercat-o într-adevăr, deci noi ştim că aşa este.

— Prostii. S-o fi înţepenit… Sau n-a închis-o ca lumea.

— Dar asta nu corespunde cu ce-au vorbit. Noi am auzit-o efectiv pe doamna Clapperton însăşi vorbind aşa.

— Noi?

— Domnişoara Mooney, domnişoara Cregan, colonelul Clapperton şi cu mine.

Ellie bătu uşor din picior. Nu spuse nimic pentru o clipă sau două. Apoi, pe un ton uşor iritat, întrebă:

— Ei bine şi ce deduceţi exact din asta? Dacă doamna Clapperton a închis uşa, putea s-o şi deschidă, aşa cred.

— Exact, exact. Poirot o privi luminându-se la faţă. Şi ştiţi la ce ne conduce asta? Doamna Clapperton a deschis uşa şi l-a lăsat pe ucigaş să intre. Acuma, ar fi făcut-o ea pentru un vânzător de mărgele?

Ellie a obiectat:

— Poate nu ştia cine e. Poate c-a bătut, ea s-a ridicat şi-a deschis uşa, iar el a intrat cu forţa şi a omorât-o.

Poirot o dezaprobă din cap.

— Au contraire. Ea stătea liniştită, lungită în pat când i s-a înfipt pumnalul în piept.

Domnişoara Henderson îl privi mirată.

— Care-i părerea dumitale? Îl întrebă pe neaşteptate.

Poirot zâmbi.

— Vedeţi, se pare, nu-i aşa, că ea cunoştea persoana pe care a lăsat-o să intre.

— Vreţi să spuneţi, zise domnişoara Henderson pe un ton puţin aspru, că ucigaşul este un pasager de pe acest vas?

Poirot încuviinţă.

— Aşa par să indice faptele.

— Şiragul de mărgele lăsat pe duşumea era o pistă falsă?

— Exact.

— Şi furtul banilor?

— Exact.

Urmă o pauză, după care domnişoara Henderson spuse încet.

— Doamna Clapperton mi s-a părut o persoană foarte neplăcută şi cred că nimănui de la bord nu i-a plăcut cu adevărat de ea, dar nu era nimeni care să aibă vreun motiv să o omoare.

— Poate, cu excepţia soţului ei, spuse Poirot.

— Doar nu credeţi... Se opri.

— Toată lumea de pe vasul ăsta e de părere că domnul colonel Clapperton avea toate motivele „să-i dea cu barda”. Mi se pare că asta-i expresia pe care o foloseau.

Ellie Henderson se uită la el, aşteptând.

— Dar trebuie să recunosc, continuă Poirot, că eu nu am observat nici un semn de exasperare din partea bunului colonel. Ceea ce-i şi mai important, este faptul că are un alibi. A fost cu fetele toată ziua şi s-a întors pe vas abia la ora patru. Doamna Clapperton murise deja cu multe ore înainte.

Urmă încă un minut de tăcere. Ellie Henderson murmură:

— Credeţi, deci, că un pasager de pe navă?

Poirot dădu afirmativ din cap.

Ellie Henderson izbucni deodată în râs – un râs sfidător, provocator.

— Teoria dumneavoastră e greu de dovedit, domnule Poirot. Sunt o mulţime de pasageri pe vasul ăsta.

Poirot înclină din cap.

— Am să folosesc o expresie dintr-o poveste detectivă de-a dumneavoastră: „Am metodele mele, Watson”.

În seara următoare, la cină, toţi pasagerii au găsit câte o notiţă bătută la maşină lângă farfuria lor prin care erau invitaţi să vină în salonul principal la 8:30. Când toţi s-au adunat, căpitanul a urcat pe platforma unde de obicei cânta orchestra şi începu să le vorbească:

— Doamnelor şi domnilor, ştiţi cu toţii de tragedia care a avut loc ieri. Sunt sigur că doriţi cu toţii să cooperaţi pentru a-l aduce pe făptuitorul acelei crime murdare în faţa justiţiei. Se opri şi tuşi. Îl avem cu noi la bord pe domnul Hercule Poirot, care vă este, probabil, cunoscut tuturora ca un om ce are multă experienţă în… Asemenea treburi. Sper să ascultaţi cu atenţie la ceea ce o să vă spună.

În acest moment, colonelul Clapperton, care nu fusese la cină, intră şi se aşeză lângă generalul Forbes. Arăta ca un om copleşit de tristeţe, câtuşi de puţin ca unul care simţea o mare uşurare. Ori era un foarte bun actor, ori fusese ataşat într-adevăr de soţia sa dezagreabilă.

— Domnul Hercule Poirot, spuse căpitanul şi coborî.

Poirot îi luă locul. Arăta caraghios aşa plin de importanţă cum se înfăţişa auditoriului.

— Messieurs, mesdames, începu el. Este foarte amabil din partea dumneavoastră că aveţi bunătatea să mă ascultaţi. Monsieur le capitaine v-a spus că am o oarecare experienţă în aceste treburi. Am, este adevărat, o mică idee personală în legătură cu modalitatea de a da de capăt acestui caz deosebit.

Făcu un semn şi un steward înainte şi-i dădu un obiect voluminos, inform, învelit.

— Ceea ce am de gând să fac s-ar putea să vă surprindă puţin, îi avertiză Poirot. O să mă consideraţi excentric, poate nebun. Cu toate acestea, vă asigur că în spatele nebuniei mele există, ceea ce voi englezii numiţi, o metodă.

Ochii săi îi întâlniră doar o clipă pe cei ai domnişoarei Henderson. Începu să dezvelească obiectul acela mare.

— Am aici, messieurs et mesdames un important martor care ştie cine a omorât-o pe doamna Clapperton.

Cu o mână dibace dădu la o parte şi ultima bucată de pânză, lăsând să se vadă obiectul ce fusese acoperit – o păpuşă de lemn aproape de mărime naturală, îmbrăcată într-un taior de catifea cu un guler de dantelă.

— Acum, Arthur, spuse Poirot şi vocea sa i se schimbă subtil – nu mai părea străină – era în schimb o engleză curată, cu o uşoară inflexiune tipic londoneză. Poţi să-mi spui, repet, poţi să-mi spui ceva despre moartea doamnei Clapperton?

Gâtul păpuşii se mişcă puţin, maxilarul de lemn de jos căzu şi se auzi vocea stridentă, înaltă a unei femei care spunea: „Ce e, John? Uşa-i închisă. Nu vreau să fiu deranjată de stewarzi…”

Se auzi un ţipăt, un scaun răsturnat, un bărbat se ridicase clătinându-se cu mâna la gât. Încercă să vorbească, încercă… Apoi, deodată, trupul său păru să se încovoaie. Căzu cât era de lat.

Era colonelul Clapperton.

Poirot şi doctorul navei se ridicară în picioare de lângă trupul nemişcat.

— Mă tem că a murit. Inima, spuse doctorul concis.

Poirot dădu din cap.

— Şocul de a-şi fi văzut trucul descoperit, spuse el.

Se întoarse spre generalul Forbes.

— Dumneavoastră, generale, mi-aţi dat un indiciu preţios, menţionând teatrul de revistă. M-am mirat, m-am gândit, şi-apoi mi-a venit ideea, presupunând că înainte de război Clapperton a fost un cventrilocvist {5}. În acest caz, ar fi fost perfect posibil ca trei oameni s-o audă pe doamna Clapperton vorbind dinăuntrul cabinei când, de fapt, ea era deja moartă…

Ellie Henderson se afla lângă el. Ochii ei erau negri şi îndureraţi.

— Ştiaţi că avea inima slabă? Întrebă ea.

— Am bănuit… Doamna Clapperton spunea că suferă de inimă, dar m-a frapat faptul că părea tipul de femeie căreia îi plăcea să fie crezută bolnavă. Apoi am găsit o bucată dintr-o reţetă cu o foarte puternică doză de digitalină pe ea. Digitalina este o doctorie pentru inimă şi nu putea fi a doamnei Clapperton deoarece digitalina dilată pupilele ochilor. N-am observat niciodată aşa ceva la ea, dar când m-am uitat la ochii lui am văzut imediat semnele.

Ellie murmură:

— Deci v-aţi gândit că s-ar putea termina în felul acesta?

— Cea mai bună soluţie, nu credeţi, mademoiselle? Spuse el cu blândeţe.

Ochii i se umplură de lacrimi. Ea spuse:

— Aţi ştiut. Aţi ştiut tot timpul… Că îl iubeam… Dar n-a făcut-o pentru mine… Din cauza fetelor acelora – tinereţea l-a făcut să-şi simtă sclavia. A vrut să se elibereze înainte de a fi prea târziu… Da, sunt sigură că aşa a fost… Când aţi ghicit că era el?

— Avea o stăpânire de sine aşa de perfectă, spuse simplu Poirot. Oricât de exasperantă era purtarea soţiei sale, nu părea niciodată să-l afecteze. Asta înseamnă că se obişnuise într-o aşa măsură încât îl lăsa indiferent, sau eh bien, am hotărât că-i cealaltă alternativă… Şi am avut dreptate… Şi-apoi a mai fost şi insistenţa asupra talentului său de scamator din seara anterioară crimei, de care pretindea că nu se foloseşte. Dar un om cum era Clapperton nu renunţă la talentul său. Trebuie să fie un motiv. Atât timp cât oamenii credeau că fusese un scamator, era puţin probabil să-l considere un cventrilocvist.

— Şi vocea pe care am auzit-o, vocea doamnei Clapperton?

— Una dintre stewardese avea o voce asemănătoare cu a ei. Am făcut-o să se ascundă în spatele scenei şi am învăţat-o cuvintele.

— A fost un truc – un truc crud, strigă Ellie.

— Dezaprob crima, spuse Hercule Poirot.

X. Păcat dublu

Am dat o raită pe la prietenul meu Poirot şi l-am găsit într-o stare de jalnică extenuare. Devenise într-atât de faimos, încât orice femeie bogată care îşi rătăcea vreo brăţară sau căţeluş preferat se grăbea să-i ceară ajutor marelui Hercule Poirot. Micul şi îndesatul meu amic era un amestec ciudat de

cumpătare flamandă şi fervoare artistică. Accepta multe cazuri care nu îl interesau pur şi simplu pentru că primul lui instinct prevala întotdeauna.

De asemenea, prelua cazuri, care nu îi ofereau nici un profit, numai pentru că îl interesau în mod special. Rezultatul la care ajunsese era, după cum spuneam, o stare de jalnică extenuare. Acelaşi lucru mi l-a mărturisit şi el, aşa că nu mi-a fost deloc greu să-l conving să petrecem o vacanţă de o săptămână la cunoscuta staţiune Elbermouth, de pe coasta de sud.

Deja trecuseră patru zile extrem de agreabile când Poirot a venit la mine ţinând în mână o scrisoare deschisă.

— Mon ami, îţi aminteşti de prietenul meu Joseph Aarons, impresarul?

După o clipă de gândire am încuviinţat. Poirot are o grămadă de prieteni a căror provenienţă socială diferă ca de la cer la pământ. Amicii lui sunt fie măturători de stradă, fie lorzi din înalta societate.

— Eh bien, Hastings, Joseph Aarons se află la Charlock Bay. Nu se simte deloc bine şi, în plus, îl mai supără şi o afacere destul de neînsemnată. Mă roagă să-i fac o vizită. Mon ami, cred că e cazul să răspund iniţiativei. Dragul de Joseph, e un prieten atât de devotat şi a făcut atâtea ca să mă ajute în trecut.

— Bineînţeles, dacă zici tu, am răspuns. Bănuiesc că Charlock Bay e un loc drăguţ şi întâmplarea face că nu am mai fost acolo niciodată.

— Atunci vom îmbina utilul cu plăcutul, spuse Poirot. Eşti atât de amabil să te interesezi de mersul trenurilor?

— Probabil că va trebui să schimbăm trenul de vreo două-trei ori, i-am spus cu o strâmbătură. Ştii cum sunt liniile astea care traversează ţara. Uneori abia dacă îţi ajunge o zi ca să parcurgi distanţa dintre Devonul de Sud şi Devonul de Nord.

Cu toate acestea, făcând investigaţiile de rigoare, am aflat (nu fără surprindere) că drumul nu necesita mai mult de o schimbare de tren la Exter şi că, în general, trenurile circulau la orele anunţate. Tocmai mă grăbeam spre Poirot să-i dau vestea când, trecând pe lângă oficiul de voiaj cu autocarele, am putut citi următorul anunţ: „Mâine, excursie de o zi la Charlock Bay. Plecarea la ora 8:30 cu un itinerar care trece prin cele mai pitoreşti locuri din Devon”.

Am întrebat câteva persoane şi m-am întors la hotel entuziasmat. Din nefericire mi-a fost tare greu să-l fac pe Poirot să-mi împărtăşească părerea:

— Mon ami, de unde atâta pasiune pentru autocar? Vezi tu, trenul e ceva sigur. Nu explodează cauciucurile; nu au loc accidente. Şi, în plus, nu te simţi incomodat de prea mult aer. Ferestrele pot fi închise şi nu intră deloc praf înăuntru.

I-am sugerat într-un mod cât se poate de delicat că pe mine mă atrăgea tocmai avantajul aerului curat.

— Şi dacă plouă? Clima voastră britanică e atât de instabilă!

— Ne înarmăm cu glugi şi aşa mai departe. Iar dacă plouă cu găleata, excursia nu va mai avea loc, dat fiind că autocarul are caroseria deschisă.

— Ah! Făcu Poirot. Atunci să sperăm că totuşi va ploua.

— Ei, dacă ăsta e ultimul tău cuvânt…

— Vai, nu, mon ami. Văd că ţi-a intrat în cap să mergi neapărat în excursie. Din fericire, am la mine paltonul cel gros şi două fulare. Oftă. Dar, vom avea destul timp la Charlock Bay!

— Se pare că va trebui să petrecem şi noaptea acolo. Turul excursiei trece prin Dartmoor. Masa de prânz o luăm la Monkhampton. La Charlock Bay ajungem pe la patru şi autocarul porneşte înapoi la ora cinci şi ajunge aici la zece seara.

— Aşa deci! Spuse Poirot. Şi când te gândeşti că mai sunt unii care fac treaba asta de plăcere. Bineînţeles că ne va costa mai puţin, pentru că nu mai facem şi drumul înapoi, nu?

— Nu cred că e posibil aşa ceva.

— Bine, dar trebuie să insişti.

— Ei, hai, Poirot, nu fi meschin! Ştii doar că eşti plin de bani.

— Mon ami, nu e vorba de meschinărie. Eu mă refer la simţul afacerii. Să fi fost chiar milionar şi tot n-aş fi plătit mai mult decât e drept şi just.

După cum prevăzusem, Poirot nu a avut nici o şansă. Domnul care elibera tichete la biroul de voiaj era calm şi indiferent, dar ferm pe poziţie. Ideea lui era că trebuia să ne întoarcem cu acelaşi autocar. Mai mult, insinuă faptul că ar fi trebuit să plătim ceva în plus pentru privilegiul de a părăsi autocarul la Charlock Bay.

Învins, Poirot plăti suma cerută şi părăsi biroul.

— Englezii ăştia nu au simţul banului, bombăni el. Hastings, n-ai observat un tânăr care a plătit tot biletul, deşi a menţionat că vrea să coboare la Monkhampton?

— Nu cred. Că veni vorba…

— Da, ştiu, o priveai pe tânăra domnişoară care a cumpărat locul cinci, chiar lângă noi. Da, mon ami, te-am văzut. Acesta a şi fost motivul pentru care, când eram pe punctul de a lua locurile treisprezece şi paisprezece – care sunt în centru şi parcă ceva mai apărate, mă rog, cât pot fi ele de apărate – te-ai băgat în faţă cu grosolănie şi ai spus că locurile trei şi patru sunt mai bune.

— Ei şi tu, Poirot! Am zis simţind că-mi iau foc obrajii.

— Păr roşcat, mereu părul ăsta roşcat!

— Cel puţin ea merita mai multă atenţie decât orice tânăr ciudat.

— Asta depinde de punctul de vedere al fiecăruia. Mie mi s-a părut interesant tânărul.

Ceva anume din tonul lui Poirot m-a făcut să mă uit imediat şi eu la el.

— De ce? Ce vrei să spui?

— Oh! Stai puţin! Să spunem că m-a interesat pentru că dorea să-şi lase mustaţă, însă rezultatul era deplorabil. Poirot îşi mângâie cu tandreţe propria mustaţă, de-a dreptul magnifică. Este o adevărată artă, murmură el, să ştii cum să-ţi laşi mustaţa să-ţi crească.

Nu ştii niciodată când Poirot vorbeşte serios şi când glumeşte pe socoteala cuiva. Am gândit că e mai cuminte să tac.

A doua zi a debutat cu un soare strălucitor. O zi cu adevărat splendidă! Cu toate acestea, Poirot nu a vrut să-şi asume nici un risc. Şi-a luat o haină

de lână, un palton greoi şi două fulare şi toate astea peste cel mai gros costum de haine. În plus, a înghiţit înaintea plecării şi două tablete „Antigrippe” şi a mai vârât încă o doză în buzunar.

Ne-am luat doar două valijoare cu noi. Domnişoara drăguţă pe care o remarcasem în ziua precedentă avea şi ea o valijoară, la fel şi tânărul care, am tras eu concluzia asta, constituia obiectul simpatiei lui Poirot. În rest, nimeni nu avea bagaje. Cele patru valize au fost puse de şofer cu grijă în portbagaj şi apoi toţi ne-am luat locurile în primire.

Din maliţiozitate, mi-am zis eu atunci, Poirot m-a plasat pe mine pe locul din afară, căci „eu aveam mania aerului curat”, iar el se instală chiar lângă frumoasa noastră vecină. Dar în curând îşi repară greşeala. Cel care ocupa locul şase era un tip foarte gălăgios şi glumeţ, astfel încât Poirot o întrebă pe fată, pe un ton scăzut, dacă nu dorea să facă schimb de locuri. Ea încuviinţă plină de recunoştinţă şi, după ce se produse schimbarea, intră în vorbă cu noi şi curând toţi trei discutam plini de jovialitate.

Evident, foarte tânără, cred că nu avea mai mult de nouăsprezece ani, fata era ingenuă ca un copil. Nu a trecut mult şi ne-a destăinuit motivul călătoriei. După toate aparenţele făcea o călătorie de afaceri pentru mătuşa ei care era proprietara unui foarte interesant magazin de antichităţi din Ebermouth.

Când îi murise tatăl, mătuşa nu se alesese cu prea mult, aşa încât se hotărâse să folosească bruma de capital şi mulţimea de lucruri frumoase lăsate moştenire pentru a se lansa în afaceri. Avusese deja succes şi devenise chiar celebră. Fata, Mary Durrant, venise să locuiască împreună cu mătuşa sa şi eventual să înveţe „meşteşugul” comerţului cu antichităţi. În orice caz, era extrem de entuziasmată – slujba aceasta era net preferabilă uneia de guvernantă sau de însoţitoare de bătrâni.

Poirot dădu din cap interesat şi aprobator.

— Mademoiselle cu siguranţă va avea succes, spuse el galant. Dar aş dori să-i dau un sfat mic. Mademoiselle, să nu vă încredeţi în oricine! Peste tot în lume mişună golani şi vagabonzi, poate chiar aici, alături de noi în autocar. Trebuie să fii în permanenţă cu ochii în patru, suspicios!

Ea rămase cu gura căscată, iar Poirot dădu din cap ca un bătrân înţelept.

— Aşa este, cum vă spun. Cine ştie? Poate chiar eu, care vorbesc, sunt un răufăcător de cea mai joasă speţă.

Şi clipi mai des ca oricând sub privirile ei stupefiate.

Ne-am oprit la Monkhampton ca să luăm prânzul şi, după ce schimbarăm câteva vorbe cu ospătarul, Poirot reuşi să ne aranjeze o măsuţă de trei persoane lângă geam. Afară, într-o curte mare, erau parcate cam vreo douăzeci de autocare cu caroserie deschisă care veniseră din toată ţara. Restaurantul hotelului era înţesat şi gălăgia era apreciabilă.

— Uneori parcă ţi se acreşte de prea multă vacanţă, am spus eu cu o grimasă.

Mary Durrant a fost de aceeaşi părere.

— Ebermouth a devenit atât de răsfăţat în sezonul estival! Mătuşa mea spune că înainte era altfel. Acum abia dacă te poţi strecura pe trotuar de atâta lume.

— Dar acest lucru nu împiedică afacerile să prospere, mademoiselle!

— Nu şi în cazul nostru. Noi vindem doar lucruri rare, valoroase. Nu ne înjosim cu kitchuri. Mătuşa mea are clienţi răspândiţi prin toată Anglia. Dacă îi cer o anume masă, ori un scaun „stil”, sau un porţelan deosebit, îi scriu şi, mai devreme sau mai târziu, ea le face rost de obiectul dorit. Exact asta s-a întâmplat şi acum.

Întrucât ne-am arătat interesaţi, s-a apucat să ne explice. Un anume domn J. Baker Wood din America era un mare cunoscător şi colecţionar de miniaturi. Recent, un set foarte valoros de miniaturi apăruse pe piaţă, iar domnişoara Elizabeth Penn, mătuşa lui Mary, îl achiziţionase. Apoi îi scrisese domnului Wood, descriindu-i miniaturile şi cerând un anume preţ. El îi răspunsese pe loc, spunând că este pregătit să cumpere setul dacă miniaturile erau cele descrise, şi o rugă să trimită pe cineva cu ele ca să le poată vedea la reşedinţa lui, adică la Charlock Bay. În consecinţă, domnişoara Durrant fusese expediată ca reprezentant direct al mătuşii ei.

— Mă rog, sunt nişte lucruşoare adorabile, nu zic nu, spuse ea. Dar nu îmi imaginez că cineva ar putea arunca atâţia bani pe ele. Cinci sute de lire! Gândiţi-vă! Sunt făcute de Cosway. Parcă e Cosway, nu? Mereu mă încurc în chestiile astea.

Poirot zâmbi.

— Nu prea vă pricepeţi, mademoiselle, eh?

— Nu am nici o pregătire, spuse Mary îndurerată. În familia mea nu a avut cine să ne înveţe despre lucrurile astea vechi. Şi sunt atâtea de învăţat!

Oftă. Apoi, deodată, ochii i se măriră plini de surpriză. Era aşezată cu faţa la geam, se ridică de la locul ei şi se repezi pe uşă. Peste câteva clipe se întoarse abia respirând şi-şi ceru scuze.

— Iertaţi-mă că am ieşit aşa în fugă! Dar am avut impresia că cineva mi-a luat valiza din autobuz. Am zburat după el, dar s-a dovedit că era valiza lui. E aproape identică cu a mea. M-am simţit atât de ridicolă. E ca şi când l-aş fi acuzat de furt.

La acest gând o pufni râsul.

Poirot însă nu râse.

— Ce fel de om era, mademoiselle? Descrieţi-mi-l, vă rog.

— Avea un costum maro. Un tânăr subţirel cu o mustaţă abia perceptibilă.

— Ah! Făcu Poirot. Prietenul nostru de ieri, Hastings. Îl cunoaşteţi pe acest om, mademoiselle? L-aţi văzut mai înainte?

— Nu, niciodată. De ce?

— Nimic. Ciudat… Asta e tot.

Deveni din nou tăcut şi nu mai interveni în conversaţia noastră decât atunci când Mary Durrant spuse ceva care îi atrase atenţia.

— Ce spuneaţi, mademoiselle?

— Spuneam că la întoarcere mă voi păzi de „răufăcători”, cum le spuneţi dumneavoastră. Presupun că domnul Wood plăteşte totdeauna în bani gheaţă. Cu cinci sute de lire la mine am toate şansele să intru în atenţia vreunui răufăcător.

Râse, dar Poirot din nou nu răspunse. În schimb, o întrebă la ce hotel îşi propusese să stea în Charlock Bay.

— Hotelul „Ancora”. E mic şi ieftin, dar foarte bun.

— Aşa deci! Spuse Poirot. Hotelul „Ancora”. Exact unde şi-a pus în gând şi Hastings să stăm. Foarte ciudat!

Îmi făcu cu ochiul.

— Staţi mult la Charlock Bay? Întrebă Mary.

— Doar o noapte. Am nişte afaceri acolo. Probabil că nu ghiciţi, mademoiselle, care este profesiunea mea, eh?

Am urmărit-o pe Mary cum trecea în revistă câteva posibilităţi, numai pentru a le respinge – dintr-un sentiment de prudenţă, presupun. În cele din urmă se hazardă să sugereze că Poirot era scamator. La care el se arătă nespus de amuzant.

— Ah! Ce mai idee! Credeţi că scot iepuri din joben? Nu, mademoiselle. Eu sunt exact opusul unui scamator. Scamatorul face obiectele să dispară. Eu fac să reapară obiectele care au dispărut. Se înclină într-o poziţie cât se poate de dramatică, spre a imprima cuvintelor un efect mai convingător. E un secret, mademoiselle, dar dumneavoastră vi-l spun: sunt detectiv!

Se lăsă pe speteaza scaunului, satisfăcut de efectul spuselor lui. Mary Durrant se holbă la el ca vrăjită. Dar orice conversaţie ulterioară a fost împiedicată de claxoanele de afară, care anunţau că monştrii motorizaţi erau gata de plecare.

În vreme ce ieşeam împreună cu Poirot, am făcut oarecare comentarii pe seama farmecului comesenei noastre. Poirot a fost de aceeaşi părere.

— Într-adevăr, e fermecătoare. Dar şi cam prostuţă, nu?

— Prostuţă?

— Ei, hai, nu face pe ultragiatul! O fată poate fi frumoasă şi cu părul roşu şi totuşi să rămână o proastă. Ce poate fi mai prostesc decât să te destăinui unor străini, aşa cum a făcut ea.

— Păi, şi-o fi dat seama că suntem de treabă.

— Ceea ce-mi spui acum, mon ami, e o imbecilitate. Oricine îşi cunoaşte meseria sigur că pare „de treabă”. Micuţa spunea că va avea multă grijă când se va vedea cu cele cinci sute de lire în poşetă. Dar ea are deja cu ea cele cinci sute.

— În miniaturi.

— Exact. În miniaturi. Şi nu e prea mare diferenţă între una şi alte, mon ami.

— Dar nu ştie nimeni de ele în afară de noi.

— Şi ospătarul, şi cei de la masa de alături. Şi, nu încape îndoială, câteva persoane din Ebermouth. Mademoiselle Durrant este încântătoare, dar, dacă aş fi eu în locul lui mademoiselle Elizabeth Penn, în primul rând i-aş da asistentei mele o lecţie de bun simţ. Făcu o pauză, apoi reluă pe alt ton:

Ştii ceva, mon ami? Ar fi cel mai uşor lucru din lume să iei o valiză din acele autobuze cu capota deschisă în timp ce noi stăm la masă.

— Ei, hai, Poirot, ce dracu! Nu se poate să nu vadă cineva!

— Şi, mă rog, ce să vadă? Pe cineva care îşi ia propria valiză. Treaba poate fi făcută în văzul lumii, fără ca nimănui să nu-i treacă prin cap să intervină.

— Vrei să spui… Adică vrei să insinuezi că… Dar tânărul acela în costum maro… Nu era valiza lui?

Poirot se încruntă.

— Aşa se pare. Oricum, mi se pare curios că nu a făcut-o mai înainte, când s-a oprit autocarul. Ai observat că nici nu a mâncat aici?

— Dacă domnişoara Durrant nu ar fi stat cu faţa la geam nu l-ar fi văzut, am rostit eu rar.

— Şi, de vreme ce era propria lui valiză, tot nu a contat, zise Poirot. Aşa că să nu ne mai gândim la asta, mon ami.

Cu toate acestea, după ce am început să gonim cu viteză pe şosea, Poirot a găsit un prilej să-i mai ţină lui Mary o predică despre pericolul de a fi indiscret, iar ea era doar o glumă.

Am ajuns la Charlock Bay pe la ora patru şi am fost destul de norocoşi să găsim camere la hotelul „Ancora” – un han de modă veche, dar încântător, care dădea într-una din străzile laterale.

Poirot tocmai îşi despachetase câteva lucruri folositoare şi îşi pomăda mustaţa cu cosmeticale înainte de a ieşi să-i facă o vizită lui Joseph Aarons, când deodată am auzit o bătaie frenetică în uşă şi, spre stupefacţia mea, şi-a făcut apariţia domnişoara Durrant, cu faţa albă ca varul şi ochii înlăcrimaţi.

— Vă rog din suflet să mă iertaţi… Dar… Dar s-a întâmplat ceva îngrozitor. Spuneaţi că sunteţi detectiv! I se adresă lui Poirot.

— Ce s-a întâmplat, mademoiselle?

— Mi-am deschis valiza. Miniaturile se aflau într-o casetă din piele de crocodil… Încuiată, bineînţeles. Iar acum, priviţi!

Şi ne întinse o casetă pătrată. Capacul atârna desfăcut. Poirot o luă în mână. Fusese forţată; probabil de cineva cu o putere deosebită. Urmele erau vizibile. Poirot o examină şi dădu din cap.

— Şi miniaturile? O întrebă, deşi amândoi ştiam foarte bine răspunsul.

— Au dispărut. Le-a furat cineva. Vai! Ce mă fac?

— Nu vă alarmaţi, i-am spus. Prietenul meu este Hercule Poirot. Trebuie să fi auzit de el. Dacă e cineva care să vă aducă înapoi miniaturile, atunci el este acela.

— Monsieur Poirot! Marele monsieur Poirot!

Poirot era destul de orgolios ca să nu fie flatat de tonul de veneraţie:

— Da, copila mea. Sunt chiar eu. Şi te poţi încrede în mine fără nici o reţinere. Voi face tot ce-mi stă în putinţă. Dar… Mi-e foarte teamă că… E prea târziu. Spune-mi, şi încuietoarea de la valiză a fost forţată?

Ea clătină din cap.

— Dă-mi voie, te rog, să o examinez!

Ne-am dus împreună în camera ei şi Poirot a cercetat valiza cu multă atenţie. Evident, fusese deschisă cu o cheie.

— Ceea ce nu este deloc greu. Toate încuietorile valizelor sunt făcute cam după acelaşi calapod. Eh bien, va trebui să chemăm poliţia şi să luăm legătura şi cu domnul Baker Wood cât mai curând posibil. Mă voi ocupa eu însumi de toate acestea.

Am plecat cu el şi l-am întrebat ce a vrut să spună când a afirmat că era deja prea târziu.

— Mon cher, am declarat azi că eu sunt exact opusul scamatorului… Că eu fac să reapară lucrurile dispărute… Dar numai dacă cineva a fost cu mine în acea perioadă. Tot nu înţelegi? O să înţelegi imediat.

Intră într-o cabină telefonică. Cinci minute mai târziu ieşi cu o mină foarte gravă.

— E aşa cum mi-am închipuit. O doamnă l-a căutat pe domnul Wood cu miniaturile acum vreo jumătate de oră. S-a prezentat ca venind din partea domnişoarei Elizabeth Penn. Omul a fost încântat de miniaturi şi i-a plătit fără întârziere.

— Acum o jumătate de oră… Înainte de a ajunge noi aici.

Poirot zâmbi enigmatic.

— Autocarele Speedy sunt într-adevăr rapide, dar o maşină rapidă de la, să zicem, Monkhampton ar ajunge aici cu cel puţin o oră înaintea noastră.

— Şi acum ce facem?

— Drăguţul de Hastings!… Practic ca întotdeauna. Vom informa poliţia, vom face tot ce ne stă în putinţă pentru mademoiselle Durrant şi… Da, cred că în final vom avea o discuţie cu domnul Wood, ca să clarificăm lucrurile.

Am pus în aplicare de îndată acest plan. Sărmana domnişoară Durrant era foarte abătută, temându-se ca nu cumva mătuşa să dea vina pe ea.

— Ceea ce probabil că va şi face, observă Poirot când ne îndreptam spre hotelul „Plaja mării” unde locuia domnul Wood. Şi pe bună dreptate. Ce idee, să laşi lucrurile în valoare de cinci sute de lire într-o valiză, iar tu să mergi liniştit la masă! În orice caz, mon ami, sunt vreo două sau trei lucruri curioase legate de acest caz. De pildă, de ce caseta aceea a fost forţată?

— Pentru a fi extrase miniaturile.

— Dar nu cumva asta e o prostie? Să presupunem că hoţul forţează bagajul la ora prânzului sub pretextul că ar fi al său. Nu crezi că ar fi fost mult mai uşor să deschidă valiza, să transfere caseta nedeschisă în propria valiză şi apoi să dispară, decât să se chinuie să forţeze închizătoarea?

— Poate voia să se asigure că miniaturile erau înăuntru.

Poirot nu părea prea convins de ipoteza mea, dar tocmai eram introduşi în apartamentul domnului Wood, aşa că nu am mai avut vreme de comentarii.

De la bun început mi-a displăcut acest domn Baker Wood.

Era un tip masiv şi vulgar, îmbrăcat cu excesivă eleganţă şi, pe deasupra, împodobit cu un inel cu diamant mare. Te izbea imediat fanfaronada lui gălăgioasă.

Bineînţeles că nu suspectase nimic ca fiind nelalocul lui. Ar fi trebuit? Femeia i-a spus că are miniaturile. Nişte exemplare deosebite! Dacă avea seria banilor? Ei, asta-i bună! Şi, mă rog, cine era acest domn… Cum îi zice… Poirot, în fine, să vină să-i pună lui asemenea întrebări?

— Nu vă mai pun nici o altă întrebare, monsieur, decât să-mi descrieţi femeia care a venit cu miniaturile. Nu era cumva tânără şi frumoasă?

— Nu, domnule, nici vorbă. O femeie înaltă, între două vârste, cu părul argintiu, faţa pătată şi chiar o mustaţă care abia îi mijea. O sirenă? Doamne fereşte!

— Poirot! Am exclamat eu în timp ce ne îndepărtam. Mustaţă! Ai auzit?

— Mulţumesc, Hastings, aud destul de bine.

— Dar ce om neplăcut!

— Într-adevăr, nu prea manierat.

— Păi eu zic că n-ar strica să punem mâna pe hoţ, am remarcat. Acum putem să-l şi identificăm.

— Cât de naiv poţi fi, Hastings! Nu ai auzit că există şi alibiuri?

— Crezi că hoţul are un alibi?

Poirot răspunse pe neaşteptate:

— Problema ta, i-am spus, e că îţi plac lucrurile complicate.

— Aşa este, mon ami. Nu-mi place… Cum să spun?… Pasărea care stă pe loc.

Profeţia lui Poirot se adeveri întru totul. Tovarăşul nostru de drum în costum maro se dovedi a fi un oarecare domn Norton Kane. Se dusese direct la hotelul „George” din Monkhampton şi îşi petrecuse acolo după-amiaza. Singura dovadă împotriva lui era aceea a domnişoarei Durrant care declarase că l-ar fi văzut scoţându-şi bagajul din autocar în timpul prânzului.

— Ceea ce, în sine, nu este deloc un act necurat, spuse Poirot cu aer meditativ.

După această remarcă se cufundă în tăcere şi refuză să mai discute chestiunea, spunându-mi, la insistenţele mele, că se gândea la mustăţi în general şi că ar fi fost bine să fac şi eu acelaşi lucru.

Am descoperit însă că îl rugase pe Joseph Aarons, cu care îşi petrecuse seara, să-i dea toate detaliile posibile despre domnul Baker Wood. De vreme ce locuiau în acelaşi hotel, exista posibilitatea de a ciuguli ceva informaţii. Ce o fi aflat Poirot, nu ştiu, căci nu a binevoit să-mi spună.

După câteva discuţii avute la poliţie, Mary Durrant s-a întors la Ebermouth cu trenul de dimineaţă. Noi am prânzit cu Joseph Aarons şi după masă Poirot m-a anunţat că a rezolvat chestiunea impresarului într-un mod satisfăcător, aşa că ne puteam întoarce şi noi la Ebermouth oricând doream.

— De data asta însă, mon ami, nu mai luăm maşina; ne întoarcem pe calea ferată.

— Ţi-e teamă să nu-ţi golească cineva buzunarele sau să nu dai iar peste vreo cuconiţă nefericită?

— Ambele lucruri mi se pot întâmpla şi în tren, Hastings. Nu, mă grăbesc doar să ne întoarcem la Ebermouth pentru a ne continua investigaţiile asupra cazului nostru.

— Cazului nostru?

— Desigur, mon ami. Mademoiselle Durrant a apelat la mine să o ajut. Faptul că acum problema se află în atenţia poliţiei nu înseamnă că eu mă pot spăla pe mâini. Am venit aici să-i fac un serviciu unui prieten vechi, dar nu doresc să se spună vreodată că Hercule Poirot a părăsit un străin aflat la necaz!

Şi se ridică maiestuos de pe scaun.

— Mi se pare că te-a interesat încă dinainte, am remarcat eu cu fineţe. La oficiul de voiaj, când l-am zărit prima oară pe tânărul acela, deşi nu-mi pot imagina ce ţi-o fi atras atenţia la el.

— Cum nu ştii, Hastings? Mă mir. Mde, în cazul acesta o să rămână micul meu secret.

Înainte de plecare am avut o scurtă convorbire cu inspectorul de poliţie care se ocupa de acest caz. Îl interogase pe Norton şi i-a spus lui Poirot că nu i-a plăcut defel comportarea tânărului. Vociferase, negase şi pe deasupra se şi contrazisese în ce spusese.

— Dar cum i-a reuşit trucul hoţului până la urmă, nu ştiu, mărturisi inspectorul. S-ar putea să-i fi dat marfa unui complice care a dispărut cu vreo maşină rapidă. Dar asta e doar teorie. Trebuie să găsim maşina şi complicele şi în felul acesta să clarificăm lucrurile.

Poirot încuviinţă gânditor.

— Crezi că aşa s-a întâmplat? L-am întrebat, în timp ce ne ocupam locurile în tren.

— Nu, mon ami, nu aşa s-au petrecut lucrurile. Hoţul a lucrat mult mai inteligent decât crezi.

— Şi nu vrei să-mi spui şi mie cum?

— Încă nu. Ştii… E o slăbiciune de-a mea… Îmi place să păstrez secretul până la sfârşit.

— Şi sfârşitul va veni curând?

— Foarte curând.

Am ajuns la Ebermouth puţin după ora şase şi Poirot s-a dus ţintă la magazinul „Elizabeth Penn”. Era închis, dar Poirot a sunat şi Mary însăşi a venit să deschidă, faţa ei trădând în acelaşi timp surpriza şi plăcerea de a ne revedea.

— Vă rog, poftiţi înăuntru s-o vedeţi pe mătuşa mea, ne spuse.

Ne conduse într-o cameră din spate. O femeie în vârstă ne ieşi în întâmpinare; avea părul alb şi semăna ea însăşi cu o miniatură, cu pielea alb-rozalie şi ochii albaştri. În jurul umerilor destul de aduşi de bătrâneţe purta un şal dintr-o dantelă veche de o valoare inestimabilă.

— Să fie chiar marele Poirot în persoană? Întrebă pe un ton scăzut, dar încântător. Mary mi-a povestit totul. Nu mi-a venit să cred. Şi chiar sunteţi dispus să ne ajutaţi? Ce ne povăţuiţi să facem?

Poirot o privi o clipă, apoi se înclină.

— Mademoiselle Penn… Efectul este încântător. Dar cred că ar trebui totuşi să vă lăsaţi să crească mustaţa.

Domnişoara Penn tresări şi se dădu înapoi.

— Ieri nu aţi deschis magazinul, nu-i aşa?

— Dimineaţă am fost aici. Mai târziu m-a apucat o migrenă şi m-am dus direct acasă.

— Nu acasă, mademoiselle. Ca să vă însănătoşiţi, v-aţi gândit să schimbaţi puţin aerul, nu-i aşa? Se pare că aerul din Charlock Bay e foarte întăritor.

Mă luă de braţ şi mă conduse spre uşă. Acolo se opri şi vorbi peste umăr.

— Sper că vă daţi seama, ştiu tot. Această mică… Farsă… Trebuie să înceteze.

În tonul lui se simţea o ameninţare. Cu o faţă albă ca varul, domnişoara Penn încuviinţă fără să scoată o vorbă. Poirot se întoarse spre fată:

— Mademoiselle, spuse el graţios, sunteţi tânără şi fermecătoare. Dar participarea dumneavoastră la o asemenea afacere neînsemnată vă va face ca tinereţea şi farmecul să dispară în dosul gratiilor… Şi eu, Hercule Poirot, vă declar că ar fi mare păcat!

Apoi ieşi în stradă. L-am urmat complet dezorientat.

— De la bun început, mon ami, m-a interesat. Când tânărul şi-a cumpărat un bilet doar pentru Monkhampton am văzut-o pe fată cum şi-a aţintit privirea asupra lui. Adică de ce? Doar nu era tipul care să atragă atenţia unei femei prin simpla lui prezenţă fizică. Când am pornit cu autocarul, am avut sentimentul că ceva se va întâmpla. Cine l-a văzut pe tânăr umblând la bagaje? Mademoiselle, nimeni altcineva decât mademoiselle, şi aminteşte-ţi că ea şi-a ales acest loc… cu faţa spre geam… O alegere deloc potrivită cu firea unei femei.

Apoi vine la noi cu povestea furtului… Cutia forţată care nu avea nici un rost, după cum ţi-am spus chiar atunci.

Şi care a fost rezultatul? Domnul Baker a plătit o grămadă de bani pentru nişte lucruri furate. Miniaturile îi vor fi returnate lui mademoiselle Penn care le va vinde şi va câştiga o mie de lire în loc de cinci sute. Am făcut câteva cercetări discrete şi am aflat că afacerile nu-i merg prea bine… cu faţa spre geam… Destul de îndoielnice. Şi mi-am zis: mătuşa şi nepoata sunt amândouă implicate în această afacere.

— Atunci nu l-ai suspectat nici o clipă pe Norton?

— Mon ami! Cu mustaţa aceea? Un delicvent este ori perfect ras, ori îşi lasă o mustaţă ca lumea, ca să poată fi eliminată oricând. Dar ce ocazie pentru isteaţa mademoiselle Penn… O femeie în vârstă cu pielea alb-rozalie, cum ne-a apărut nouă! Dar dacă stă dreaptă, dacă poartă nişte cizme mari, îşi schimbă culoarea feţei cu câteva pete foarte puţin pronunţate şi… ca ultim efect care să le încoroneze pe toate celelalte… Adăugă câteva fire de păr deasupra buzei… Ei, atunci? „O femeie bărbătoasă”, spuse domnul Wood şi „un bărbat în travesti” spunem noi doi în acelaşi timp.

— Chiar ea s-a dus ieri la Charlock Bay?

— Poţi fi sigur de asta. După cum îţi aminteşti că mi-ai spus chiar tu, trenul a plecat de aici la unsprezece şi a ajuns la Charlock Bay la ora două. Trenul de întoarcere se deplasează mai rapid – cel cu care am venit noi.

Părăseşte Charlock Bay la patru şi cinci şi ajunge aici la şase şi cincisprezece. Bineînţeles că miniaturile nu s-au aflat niciodată în această casetă. Aceasta a fost forţată în mod artistic încă înainte de a fi împachetată. Mademoiselle Mary trebuia doar să găsească nişte fraieri care să cadă în plasa farmecelor ei şi să se erijeze în apărători. Numai că unul dintre fraieri nu era fraier, ci... Hercule Poirot.

Nu mi-a plăcut ce se subînţelegea din afirmaţia lui, aşa că am adăugat repede:

— Deci, când spuneai că ajuţi o persoană străină mă amăgeai cu bună ştiinţă.

— Eu nu te amăgesc niciodată, Hastings. Te las doar să te autoamăgeşti. Mă referem la domnul Baker Wood, o persoană străină de tărâmurile acestea.

Faţa i se întunecă:

— Ah, când mă gândesc la suprapreţul pe care am fost obligat să-l plătesc în mod samavolnic! Acelaşi preţ până la Charlock Bay, ca şi un bilet dus-întors. Mi se urcă sângele la cap. Nu e un om prea plăcut domnul Baker Wood, nici prea simpatic, cum s-ar spune. Dar e un turist. Iar noi, turiştii, trebuie să fim solidari. Eu personal sunt de partea tuturor turiştilor!

XI. Teroarea testamentului

— Înainte de toate evitaţi grijile şi emoţiile, spuse doctorul Meynell, într-o manieră încurajatoare folosită de medici.

Doamna Harter, aşa cum se întâmplă adesea cu oamenii care aud aceste cuvinte de alinare, dar lipsite de sens, fu cuprinsă mai mult de îndoială decât de uşurare.

— Aveţi o anumită slăbiciune a inimii, continuă doctorul, fără să se întrerupă, dar nu trebuie să vă alarmaţi. Pot să vă asigur de asta. Cu toate acestea, adăugă el, aţi face bine să instalaţi un lift. Ei, ce ziceţi?

Doamna Harter îl privi îngrijorată.

Doctorul Meynell, din contră, părea încântat de persoana sa. Motivul pentru care îi plăcea să-i îngrijească mai mult pe pacienţii bogaţi decât pe cei săraci era acela că-şi exersa activa sa imaginaţie în prescrierile ce le făcea pentru afecţiunea lor.

— Aşa, deci, un lift, făcu domnul Meynell, încercând să mai găsească ceva şi mai epatant, dar eşuând. Astfel vom elimina orice efort inutil. Exerciţii zilnice la sol în zilele frumoase, dar evitaţi să vă plimbaţi pe dealuri. Şi, înainte de toate, ocupaţi-vă mintea cu lucruri plăcute. Nu vă gândiţi cum staţi cu sănătatea.

Pentru nepotul bătrânei doamne, Charles Ridgeway doctorul a fost ceva mai explicit.

— Să nu mă înţelegeţi greşit, îi spuse. Mătuşa dumneavoastră poate trăi mulţi ani şi, probabil, aşa va fi. Cu toate astea, un şoc sau o suprasolicitare i-ar putea fi fatale! Şi pocni din degete. Trebuie să ducă o viaţă foarte liniştită, fără efort. Fără oboseală. Dar, desigur, nu trebuie lăsată

să fie frământată de gânduri. Trebuie înveselită şi mintea să-i fie ocupată cu altele.

— Cu altele, spuse Charles Ridgeway gânditor.

Charles era un tânăr meditativ. Era, totodată, un tânăr care credea în cultivarea înclinaţiilor sale oricând era posibil.

În seara aceea sugeră să fie instalat un aparat de radio.

Doamna Harter, deja serios indispusă de ideea unui lift, era tulburată şi refractară. Charles insista:

— Nu ştiu dacă-mi pasă de chestiile astea moderniste, spuse doamna Harter implorându-l. Undele, ştii – undele electrice, s-ar putea să-mi dăuneze.

Charles, într-o manieră superioară şi binevoitoare, îi arătă inconsistenţa părerii.

Doamna Harter, ce avea o vagă idee despre acest subiect, dar care se ambiţiona în a-şi susţine punctul de vedere, rămase de neclintit.

— Toată această electricitate, murmură ea timorată. Poţi spune ce-ţi place Charles, dar unii oameni sunt afectaţi de electricitate. Pe mine m-a durut întotdeauna groaznic capul înaintea unei furtuni, asta ştiu. Dădea din cap hotărâtă.

Charles era un tânăr răbdător. Era la fel de perseverent.

— Draga mea mătuşă Mary, spuse el, să-ţi explic cum devine cazul.

Era un fel de autoritate în materie. Îi ţinu aproape o prelegere pe această temă; încălzindu-se, vorbi despre tuburi emiţătoare, despre tuburi primitoare, despre înaltă şi joasă frecvenţă, despre amplificator şi condensatori.

Doamna Harter scufundată într-o mare de termeni, pe care nu-i înţelegea, încuviinţă.

— Bine, Charles, murmură ea, dacă tu crezi într-adevăr…

— Dragă mătuşă Mary, zise Charles, entuziasmat, este exact lucrul care-ţi trebuie ca să te împiedice să moţăi şi să-ţi ţină de urât.

Liftul prescris de doctorul Meynell a fost instalat puţin timp după aceea şi doamna Harter fu cât pe ce să dea ortul popii de vreme ce, ca mai toate doamnele bătrâne, nu suferea oameni străini în casă. Îi suspecta pe toţi că puneau la cale să-i sustragă argintăria ei veche.

După lift, sosi aparatul de radio. Doamna Harter fu lăsată să contemple obiectul care-i repugna – o cutie mare, cu înfăţişare neplăcută şi plină de butoane. Îi trebui lui Charles să-şi folosească tot entuziasmul s-o împace cu gândul ăsta, căci Charles era în elementul său, răsucind butoanele, lăudându-l cu vorbe meşteşugite.

Doamna Harter stătea pe scaunul său cu spătar înalt, liniştită şi politicoasă, cu convingerea fermă, deja formată, că aceste noţiuni moderniste nu erau nici mai mult nici mai puţin decât o pacoste totală.

— Ascultă, mătuşă Mary, prindem Berlinul. Nu-i splendid? Îl auzi pe tip?

— Nu pot auzi decât o groază de bâzâieli şi pocnituri, spuse doamna Harter.

Charles continuă să învârte butoanele.

— Bruxelles, anunţă el cu entuziasm.

— Adevărat? Spuse doamna Harter cu o oarecare umbră de interes.

Charles, răsuci din nou, butoanele şi un urlet nepământean răzbătu în cameră.

— Ei, acum se pare că suntem la hingheri, zise doamna Harter, care era o doamnă în vârstă cu destul umor.

— Ha, ha! Făcu Charles, ai spus o glumă bună, mătuşă Mary! E grozavă!

Doamna Harter nu se putu reţinu să nu-i zâmbească. Ţinea foarte mult la Charles. Timp de câţiva ani, o nepoată, Miriam Harter, locuise la ea. Intenţionase să-i lase moştenirea nepoatei, dar Miriam nu-i dădu satisfacţie. Era nerăbdătoare şi se plictisea, în mod evident, în compania mătuşii sale. Ieşea mereu, „hoinărea” cum spunea doamna Harter. În cele din urmă se combinase cu un tânăr pe care mătuşa nu-l agrease deloc. Miriam fu trimisă înapoi la mama sa cu o scurtă notă, ca şi cum ar fi fost un obiect în garanţie. Se căsătorise cu tânărul cu pricina şi doamna Harter îi trimitea, de obicei de Crăciun, un set de batiste sau un şerveţel brodat.

După ce şi-a dat seama că nepoatele te dezamăgesc, doamna Harter îşi îndreptă atenţia către nepoţi. De la bun început, Charles avu un succes neaşteptat. Era întotdeauna plăcut şi respectuos cu mătuşa sa şi asculta, lăsând impresia că este foarte interesat de amintirile din tinereţea ei. Prin asta era în mare contrast cu Miriam, care se plictisea pe faţă şi o arăta din plin. Charles nu se plictisea niciodată; era întotdeauna bine dispus, tot timpul vesel. Îi spunea mătuşii, de multe ori pe zi, că era o doamnă admirabilă.

Foarte satisfăcută de noua sa achiziţie, doamna Harter îi scrisese avocatului său, dându-i instrucţiuni în vederea unui nou testament. Acesta îi fu trimis, aprobat şi semnat de ea.

Acum, chiar şi în chestiunea aparatului de radio, curând se dovedi că Charles a câştigat noi lauri.

Doamna Harter, care fusese împotriva radioului, începu să-l tolereze şi termină prin a fi fascinată de el. Îi plăcea cel mai mult când Charles lipsea. Necazul cu Charles era că el nu-l putea lăsa în pace. Doamna Harter obişnuia să stea în scaunul ei ascultând confortabil un concert simfonic sau o prelegere despre Lucrezia Borgia ori Pond Life; era fericită şi împăcată cu toată lumea. Nu astfel se întâmpla cu Charles. Armonia era zdruncinată de scrâşnituri discordante în timp ce încerca, plin de entuziasm, să prindă posturi străine. Dar, în serile în care Charles lua masa cu prietenii săi, doamna Harter se distra foarte bine cu radioul. Întorcea butonul de două ori, se aşeza în scaunul ei cu spătar înalt şi se delecta cu programul serii.

Cam după trei luni de la instalarea radioului se întâmplă primul lucru straniu. Charles era plecat la o partidă de bridge. Programul din seara aceea era un concert de balade. O binecunoscută soprană cânta faimosul cântec scoţian „Annie Laurie” şi în mijlocul acestuia un fapt surprinzător se întâmplă. O oprire bruscă, muzica încetă pentru o clipă, bâzâitul şi ţăcănitul continuase, după care şi acestea dispărură. Se făcu linişte şi apoi se auzi foarte slab un bâzâit pe un ton mai jos. Doamna Harter avu impresia, de ce nu ştia, că aparatul îşi schimbase lungimea pe o undă foarte îndepărtată, când, clar şi

distinct, o voce se auzi, vocea unui bărbat slab, cu un slab accent irlandez: „Mary… M ă auzi, Mary? Eu sunt, Patrick… Vin dup ă tine curând. Vei fi gata, nu-i a şa, Mary?” Apoi, aproape imediat, melodia din „Annie Laurie” umplu din nou camera.

Doamna Harter încremenise în scaun, cu mâinile încleştate pe braţele lui. Visase? Patrick? Vocea lui Patrick! Vocea lui Patrick chiar în camera asta, vorbindu-i ei. Nu, trebuie să fi fost un vis, o halucinaţie poate. Trebuie să fi adormit vreun minut, două. Curios lucru să viseze că vocea soţului ei mort i se adresase prin eter. Asta o sperie puţin. Ce cuvinte rostise? „Vin dup ă tine curând. Vei fi gata, nu-i a şa, Mary?”

Era, putea fi o premoniţie? Slăbiciunea cardiacă. Inima ei. În fond înainta în vârstă. „E un avertisment… Asta-i”, spuse doamna Harter, ridicându-se încet şi cu greutate din scaun, adăugând cum îi stătea în fire: „atâţia bani cheltuiţi pentru instalarea unui lift!”

Nu spuse nimic nimănui despre ce i se întâmplase, dar a doua zi şi în următoarea a fost gânditoare şi puţin preocupată.

Şi apoi se întâmplă a doua oară. Din nou era singură în cameră. Radioul, care transmitea o piesă orchestrală, se opri brusc ca înainte. Se făcu din nou linişte, aceeaşi senzaţie de distanţă şi, în final, vocea lui Patrick, nu aşa cum fusese în viaţă, ci o voce slabă, îndepărtată, cu o ciudată tentă nepământeană: „Mary, sunt Patrick. Am s ă vin s ă te iau foarte curând…” Apoi, păcănitul, bâzâitul şi piesa orchestrală îşi luă avânt.

Doamna Harter se uită la pendulă. Nu, de data aceasta nu adormise. Trează şi în deplinele ei facultăţi auzise vocea lui Patrick. Era sigură că nu fusese nici o halucinaţie. Într-un fel confuz, încercă să se gândească la tot ce-i explicase Charles despre teoria undelor din eter.

Ar fi putut într-adevăr Patrick să-i vorbească? Să fi fost vocea lui adevărată modificată prin spaţiu? Se pierdeau lungimi de undă sau aşa ceva. Şi-l aminti pe Charles vorbind de „goluri pe scală”. Poate undele ce se pierdeau explicau toate aceste aşa – numite fenomene psihologice? Nu, nimic nu era în fond imposibil în acest context. Patrick i se adresase. Se folosise de ştiinţa modernă ca s-o pregătească pentru ceea ce trebuia curând să se întâmple.

Doamna Harter sună clopoţelul după camerista ei, Elizabeth.

Elizabeth era o femeie înaltă, slăbănoagă, de vreo şaizeci de ani. Sub o aparenţă rigidă, ea ascundea multă afecţiune şi tandreţe pentru stăpâna sa.

— Elizabeth, spuse doamna Harter, când credincioasa sa servitoare apăru. Îţi aminteşti ce ţi-am spus? Sertarul stâng de sus al biroului meu. E închis… Cheia lungă cu cartonaş alb. Totul acolo e gata.

— Gata, doamnă?

— Pentru înmormântarea mea, pufni doamna Harter. Ştii perfect de bine ce vreau să spun, Elizabeth. Tu însăţi m-ai ajutat să pun lucrurile acolo.

Faţa Elizabethei începu să se schimonosească.

— Oh, doamnă, se văicări ea, nu vă gândiţi la astfel de lucruri. Tocmai socoteam că arătaţi mai bine.

— Toţi trebuie să plecăm odată şi-odată, spuse doamna Harter practică. Am trecut de şaptezeci de ani, Elizabeth. Haide, haide, nu te prosti. Dacă vrei să plângi, du-te să plângi în altă parte.

Elizabeth se retrase, încă tânguindu-se.

Doamna Harter se uită după ea cu multă dragoste. „Bătrână proastă, dar credincioasă, zise ea, foarte credincioasă. Ia să văd, i-am lăsat 100 sau numai 50 de lire? Ar trebui să-i dau 100”.

Amănuntul o preocupă pe bătrâna doamnă şi a doua zi se aşează şi îi scrise avocatului ei, cerându-i să-i trimită testamentul ca să poată controla. În aceeaşi zi, Charles spuse ceva la prânz care o surprinsese:

— Apropo, mătuşă Mary, zise el, cine e papiţoiul ăla bătrân din camera de oaspeţi? Mă refer la tabloul de deasupra şemineului. Moşulică ăla cu barbişon şi mustăţi în furculiţă?

Doamna Harter îl privi cu asprime:

— E unchiul tău Patrick, când era tânăr, zise ea.

— Oh, vai mătuşă Mary, îmi pare groaznic de rău. N-am vrut să fiu nepoliticos.

Doamna Harter acceptă scuzele cu o plecăciune demnă a capului.

Charles continuă cam nesigur:

— Doar mă întrebam. Ştii…

Se opri indecis şi doamna Harter îi spuse repezit:

— Ei bine? Ce vroiai să spui?

— Nimic, zise Charles în grabă. O prostie cred.

Pentru moment, bătrâna doamnă nu spuse nimic altceva, dar mai târziu, când erau amândoi singuri, reluă subiectul.

— Aş vrea să-mi spui, Charles, ce te-a determinat să mă întrebi despre tabloul unchiului tău.

Charles părea încurcat.

— Ţi-am spus, mătuşă Mary. N-a fost nimic, doar o aiureală de-a mea… Cam absurdă.

— Charles, spuse doamna Harter pe tonul ei aristocratic, insist să-mi spui!

— Ei bine, dragă mătuşă, dacă vrei să ştii, mi s-a părut că l-am văzut pe omul din tablou uitându-se pe fereastra din capăt, când am venit pe alee aseară. Efectul luminii, cred. M-am întrebat cine naiba putea fi, faţa îi era aşa, ca la începutul erei victoriene, dacă înţelegi ce vreau să spun. Dar Elizabeth mi-a spus că n-a fost nimeni, nici un musafir sau străin în casă şi, mai târziu, seara s-a întâmplat să mă învârt prin camera de oaspeţi şi acolo se afla tabloul deasupra şemineului. Exact acelaşi om pe care îl văzusem uitându-se pe fereastră! Se poate explica destul de uşor, cred. Subconştientul şi chestii de-astea. Trebuie să fi văzut tabloul mai înainte fără să-mi dau seama că-l observasem şi apoi mi-am imaginat doar faţa de la fereastră.

— Fereastra de la capăt? Întrebă doamna Harter răstit.

— Da, de ce?

— Nimic, spuse doamna Harter.

Dar oricum ea era tulburată. Aceea fusese camera soţului ei.

În aceeaşi seară, Charles plecă din nou, aşa că doamna Harter stătea şi asculta radioul cu o nerăbdare încordată. Dacă, pentru a treia oară, ea auzea vocea misterioasă, aceasta îi va dovedi în final, fără nici o urmă de îndoială, că ea comunica, cu adevărat, cu o altă lume. Deşi inima îi bătea mai tare, nu a fost surprinsă când emisiunea s-a întrerupt şi după obişnuitul interval de tăcere mormântală, slaba şi îndepărtata voce irlandeză i se adresă din nou: „Mary, tu e şti preg atât ă acum… Vineri am s ă vin dup ă tine… Vineri la nou ă şi jum ătate. S ă nu te temi, n-o s ă te doar ă. Fii gata…” Apoi, aproape întrerupând ultimul cuvânt, muzica orchestrei izbucni din nou, zgomotoasă şi discordantă.

Doamna Harter înţepeni pentru un minut sau două. Faţa i se albise iar buzele vineţii i se încreţiră.

Pe dată se ridică şi se aşează la birou. Cu o mână tremurătoare scrise următoarele rânduri: „În seara aceasta la nou ă şi un sfert, am auzit clar vocea r ăposatului meu b ărbat. Mi-a spus c ă va veni s ă m ă ia vineri seara la nou ă şi jum ătate. Dac ă voi muri în ziua aceea şi la ora aceea a ş dori ca faptele s ă fie f ăcute publice pentru a dovedi astfel, f ăr ă putin ţă de t ăgad ă, posibilitatea de-a comunica cu lumea spiritelor. Mary Harter”.

Doamna Harter reciti ceea ce scrisese, băgă hârtia într-un plic şi puse o adresă deasupra. Apoi sună clopoţelul şi Elizabeth sosi urgent. Doamna Harter se ridică de la biroul ei şi-i dădu bătrânei nota pe care tocmai o scrisese.

— Elizabeth, zise ea, dacă am să mor vineri seara, aş vrea să-i dai nota asta doctorului Meynell. Nu – Elizabeth încerca să protesteze – nu mă contrazice. Mi-ai spus de multe ori că tu crezi în premoniţii. Acum eu am o presimţire. Mai e un lucru. În testamentul meu ţi-am lăsat 50 de lire. Aş vrea să-ţi dau 100 de lire. Dacă eu însămi nu pot să mă duc la bancă înainte de a muri, domnul Charles va avea grijă de asta.

Ca mai înainte, doamna Harter întrerupse protestele pline de lacrimi ale Elizabethei. În hotărârea ei nestrămutată, bătrâna doamnă îi vorbi nepotului său în dimineaţa următoare.

— Ţine minte, Charles, că dacă ceva mi se va întâmpla, Elizabeth trebuie să primească încă 50 de lire.

— Eşti foarte sumbră zilele astea, mătuşă Mary, spuse Charles vesel. Ce-o să ţi se întâmple? După doctorul Meynell o să-ţi sărbătorim cei o sută de ani cam peste vreo douăzeci de ani!

Doamna Harter îi zâmbi plină de afecţiune, dar nu-i răspunse. După o clipă-două, spuse:

— Ce faci vineri seara, Charles?

Charles se arătă al naibii de surprins.

— De fapt, familia Ewing m-a invitat la ea să joc bridge, dar dacă preferi, stau acasă…

— Nu, spuse doamna Harter cu hotărâre. Nu, vorbesc serios, Charles. În seara aia, mai mult decât în oricare, aş vrea să rămân singură.

Charles o privi curios, dar doamna Harter nu binevoi să-i dea nici un alt detaliu. Era o bătrână doamnă curajoasă şi hotărâtă. Simţea că trebuie să treacă prin încercarea asta stranie absolut singură.

Vineri seara în casă era perfectă linişte. Doamna Harter şedea, ca de obicei, în scaunul ei cu spătar înalt ce era tras lângă foc. Îşi făcuse toate pregătirile. Dimineaţa fusese la bancă, scosese 50 de lire în bancnote şi i le dăduse Elizabethei, în pofida lacrimilor acesteia. Îşi sortase şi-şi aranjase lucrurile personale şi pusese pe câte o bijuterie, două bileţele cu numele rudelor sau prietenilor. Scrisese şi o listă de instrucţiuni pentru Charles. Serviciul de ceai din porţelan de Worcester urma să fie dăruit verişoarei Emma, vazele de porţelan de Sèvres i se cuveneau tânărului William ş.a.m.d.

Acum se uita la plicul lung pe care-l ţinea în mână şi scoase din el un document împăturit. Era testamentul pe care i-l trimisese domnul Hopkinson, potrivit instrucţiunilor sale. Îl citise o dată cu grijă, dar acum îl parcurgea pentru a-şi împrospăta memoria. Era un document scurt, concis. O donaţie de 50 de lire pentru Elizabeth Marshall pentru credinţa ei în serviciu, două donaţii a câte 500 de lire pentru o soră şi o vară de gradul întâi şi restul îi rămânea nepotului ei preferat, Charles Ridgeway.

Doamna Harter dădu aprobator din cap, de câteva ori. Charles va deveni un om foarte bogat la moartea ei. Aşa era bine, fusese un băiat tare drăguţ cu ea. Tot timpul blând, tot timpul plin de afecţiune şi mereu vesel, pe placul ei.

Se uită la pendulă. Trei minute până la şi jumătate. Ei bine, era gata. Era calmă – foarte calmă. Deşi îşi repetă aceste ultime cuvinte de mai multe ori, inima îi bătea ciudat şi-i sălta în piept. Nu prea îşi dădea seama, dar era încordată, cu nervii întinşi la maximum.

Nouă şi jumătate. Deschise radioul. Ce-o să audă? O voce familiară care o să dea timpul probabil sau vocea aia îndepărtată a bărbatului care murise cu 25 de ani în urmă?

Dar n-auzi nimic. În schimb, un sunet familiar, un sunet pe care-l ştia bine, dar care, în seara asta, o făcea să simtă că o mână rece îi apasă inima. Cineva bâjbâia la intrare…

Din nou. Şi îi păru că un curent rece străbate camera. Doamna Harter nu se mai îndoia deloc de senzaţiile sale. Îi era teamă. Îi era mult mai mult decât teamă… Era îngrozită…

Şi apoi, o străbătu un gând: 25 de ani înseamnă mult timp. Patrick e un străin pentru mine.

Teroarea! Asta puse stăpânire pe ea.

Paşi înceţi la uşă… Paşi înceţi care se opreau. Apoi, uşa se deschise încet…

Doamna Harter se ridică cu greutate în picioare, clătinându-se uşor dintr-o parte în alta, cu ochii îndreptaţi fix spre uşă. Ceva îi căzu din mână în vatra aprinsă.

Scoase un ţipăt înăbuşit care i se opri în gât. În lumina slabă din prag stătea silueta cunoscută cu barbă castanie şi mustăţi şi cu o haină demodată, victoriană.

Patrick venise s-o ia!

Inima i se zbătu îngrozită şi încremeni. Se prăbuşi grămadă la pământ.

Acolo o găsi Elizabeth o oră mai târziu.

Doctorul Meynell a fost chemat imediat şi Charles Ridgeway anunţat şi adus de grabă de la partida de bridge. Dar nu se putu face nimic. Doamna Harter nu mai putea fi ajutată de muritori.

Abia după două zile, Elizabeth îşi aminti de nota pe care i-o dăduse stăpâna. Doctorul Meynell o citi cu mare interes şi i-o arătă lui Charles Ridgeway.

— O coincidenţă foarte curioasă. Era clar că mătuşa dumitale avea halucinaţii când auzea vocea soţului ei. Trebuie să se fi frământat într-o asemenea măsură că emoţiile i-au fost fatale şi, când ora fatidică a sosit, a murit de şoc.

— Autosugestie? Întrebă Charles.

— Cam aşa ceva. Am să vă arăt rezultatele autopsiei cât de curând posibil, deşi n-am nici o îndoială. În aceste împrejurări, o autopsie este de dorit, deşi, de fapt e o formalitate.

Charles încuviinţă înţelegător.

În noaptea precedentă, când servitorii dormeau, el scoase un anumit fir care mergea de la spatele aparatului de radio la dormitorul său de la etajul de deasupra. Şi, pentru că seara fusese răcoroasă, îi ceru Elizabethei să facă foc în camera sa şi în focul acela arse o barbă castanie şi o pereche de mustăţi. Nişte haine de modă victoriană, care îi aparţinuse răposatului său unchi, le puse la loc în dulapul din pod mirosind a camfor.

După câte îşi putea da seama se afla la adăpost sigur. Planul său, a cărui schiţă i se conturase prima dată în minte când doctorul Meynell îi spuse că mătuşa sa ar putea, dacă e bine îngrijită, să mai trăiască mulţi ani, reuşise de minune. Un şoc brusc, spusese doctorul Meynell. Charles, acest tânăr, atât de apreciat de doamnele bătrâne, zâmbi în sinea lui.

Când doctorul plecă, Charles trecu automat la îndeplinirea îndatoririlor sale. Unele aranjamente de înmormântare au mai fost, în fine, rezolvate. Rudele care veneau de la depărtare trebuiau aşteptate la tren. Într-unul sau două cazuri ele trebuiau să rămână peste noapte. Charles soluţionă toate lucrurile eficient şi metodic, în acompaniamentul unui gând perseverent. „Făcuse o treabă pe cinste!” Asta-l obseda. Nimeni, în afară de mătuşa sa moartă, nu ştia în ce situaţii-limită se aflase.

Preocupările sale, ascunse cu grijă de restul lumii, îl aduseseră pe un tărâm unde umbra gratiilor se profila la orizont. Dacă în câteva luni nu putea intra în posesia unei sume considerabile de bani, ar fi fost declarat falit şi ruinat. Ei, acum totul era în regulă. Charles îşi zâmbea ca pentru sine. Mulţumită unei… Da, hai să-i spunem, glume practice… Nu era nimic criminal în chestia asta… Era salvat. Era un om bogat acum. N-avea nici o grijă în această privinţă, pentru că doamna Harter nu-şi ţinuse secrete niciodată intenţiile.

Bântuită de gânduri cu totul opuse, Elizabeth băgă capul pe uşă şi anunţă că domnul Hopkinson venise şi dorea să-l vadă.

Era şi timpul, se gândi Charles. Reprimându-şi o tentaţie de a se apuca să fluiere, luă o mină de gravitate potrivită şi se duse în bibliotecă. Acolo îl salută pe bătrânul corect care fusese, timp de peste un sfert de veac, avocatul răposatei doamne Harter.

Avocatul se aşează la invitaţia lui Charles şi, cu o scurtă tuse seacă, intră în problemele de afaceri.

— Nu prea am înţeles scrisoarea dumneavoastră, domnule Ridgeway, păreţi a avea impresia că testamentul fostei doamne Harter este în posesia noastră.

Charles îl privi fix.

— Da, bineînţeles... Am auzit-o, de multe ori, pe mătuşa mea spunând asta.

— Oh! Da, da. A fost în păstrarea noastră.

— A fost?

— Exact cum v-am spus. Doamna Harter ne-a scris, cerându-ne să i-l trimitem marţea trecută.

Un fior straniu îl trecu pe Charles. Avu presentimentul vag că i se va întâmpla o neplăcere.

— Fără îndoială, va ieşi la lumină dintre hârtiile ei, continuă avocatul pe acelaşi ton.

Charles nu spuse nimic. Nu-i venea să le spună lucrurilor pe nume. Cercetase deja foarte amănunţit documentele doamnei Harter ca să fie sigur că nu e vreun testament printre ele. După un minut, două, după ce îşi recăpătă controlul, vorbi. Vocea îi suna străină şi avea senzaţia că un şuvoi de apă rece i se prelinge pe spate.

— S-a uitat cineva prin lucrurile sale personale? Întrebă avocatul.

Charles răspunse că servitoarea, Elizabeth, se uitase. La sugestia domnului Hopkinson a fost chemată Elizabeth. Veni de îndată, mohorâtă şi dreaptă şi răspunse la întrebările care i se puseră.

Cercetase toate hainele şi lucrurile personale care aparţinuseră stăpânei. Era foarte sigură că nu se aflase nici un document legal, precum un testament, printre ele. Ştia cum arată un testament – biata ei stăpână îl avusese în mână chiar în dimineaţa zilei în care murise.

— Eşti sigură de asta? Întrebă scurt avocatul.

— Da, domnule. Aşa mi-a spus ea. Şi m-a făcut să iau 50 de lire în bancnote. Testamentul era într-un plic lung albastru.

— Exact, spuse domnul Hopkins.

— Acum dacă mă gândesc, continuă Elizabeth, acelaşi plic albastru se afla pe masa asta a doua zi dimineaţa, dar era gol. L-am lăsat pe birou.

— Îmi amintesc că l-am văzut acolo, spuse Charles.

Se ridică şi se duse la birou. După câteva clipe se întoarse cu un plic pe care îl înmână domnului Hopkins. Acesta îl examină şi confirmă:

— Acesta e plicul în care am expediat testamentul marţea trecută.

Amândoi bărbaţii se uitau cu dojană la Elizabeth.

— Mai e ceva, domnule? Întrebă ea respectuoasă.

— Deocamdată nu, mulţumesc.

Elizabeth se îndreptă spre uşă.

— O clipă, o opri avocatul. S-a făcut focul în cămin în seara aceea?

— Da, domnule, întotdeauna se făcea focul.

— Mulţumesc, este suficient.

Elizabeth ieşi. Charles se aplecă în faţă, cu mâna tremurândă pe masă.

— Ce credeţi? La ce vă duce gândul?

Domnul Hopkins clătină din cap.

— Trebuie să mai sperăm că testamentul va apare. Dacă nu…

— Dacă nu?

— Mă tem că e posibilă o singură concluzie. Mătuşa dumneavoastră a trimis după testament cu scopul de a-l distruge. Vrând ca Elizabeth să nu piardă prin asta, i-a dat suma ei din moştenire în bani cash.

— Dar de ce? Strigă Charles furios. De ce?

Domnul Hopkins tuşi. O tuse uscată.

— N-aţi avut vreo… Vreo neînţelegere cu mătuşa dumneavoastră, domnule Ridgeway? Murmură el.

Charles suspină adânc.

— Nu, deloc, strigă cu patimă. Am fost în cele mai bune, cele mai calde relaţii până la sfârşit.

— Ah! Spuse domnul Hopkins, fără să-l privească.

Pe Charles îl frapă faptul că avocatul putea să nu-l creadă. Cine ştie ce o fi auzit moşneagul ăsta bătos? Zvonuri despre afacerile lui Charles ar fi putut ajunge până la el. Ce putea fi mai natural decât faptul să presupui că aceleaşi zvonuri ajunseră şi la doamna Harter şi că mătuşa şi nepotul se certaseră din această pricină?

Dar nu era aşa! Charles trecea prin una din cele mai amare clipe ale vieţii sale. Minciunile sale fuseseră crezute. Acum, când spunea adevărul, nu era crezut. Ironia soartei!

Sigur că mătuşa sa nu arsese niciodată testamentul. Sigur…

Gândurile i se întoarseră în trecut cercetător. Ce imagine i se înfăţişa ochilor? O doamnă bătrână cu o mână încleştată pe inimă… Ceva îi aluneca… O hârtie… Cădea pe tăciunii aprinşi…

Faţa lui Charles se făcu livid㠂. Auzi o voce răguşită – a lui – întrebând:

— Dacă testamentul acela nu va fi găsit niciodată?

— Mai există un testament mai vechi al doamnei Harter. Datat – septembrie 1920. Prin el doamna Harter îi lăsa totul nepoatei sale, Miriam Harter, acum Miriam Robinson.

Ce spunea bătrânul ăsta nebun? Miriam? Miriam cu bărbatul ăla de nedescris şi cu cei patru mucoşi ai ei? Toată ingeniozitatea lui… Pentru Miriam?

Telefonul sună strident lângă cotul său. Ridică receptorul. Era vocea doctorului, caldă şi blândă.

— Dumneata eşti, Ridgeway? Mă gândeam că vrei să ştii. Tocmai s-a încheiat autopsia. Cauza decesului este cum am presupus. Dar, de fapt, boala cardiacă era mult mai serioasă decât am bănuit când trăia. Oricât de bine ar

fi fost îngrijită, n-ar fi putut trăi decât vreo două luni, cel mult. Mă gândeam că vrei să ştii. Ar putea să te consoleze mai mult sau mai puţin.

— Scuză-mă, spuse Charles, te superi dacă mai repeţi?

— Nu putea să trăiască mai mult de două luni, spuse doctorul, pe un ton puţin ridicat. Toate lucrurile s-au terminat cu bine, ştii dragul meu…

Dar Charles aruncă receptorul în furcă. Era conştient că vocea avocatului îi vorbea de undeva de foarte departe.

— Dragă domnule Ridgeway, vă e rău?

Să-i ia dracul pe toţi. Pe avocatul ăsta plin de el. Pe măgarul ăla bătrân şi veninos de Meynell. Nu mai avea nici o speranţă… Numai umbra unui zid de închisoare.

Simţea că cineva se juca cu el… se juca cu el ca pisica cu şoarecele. Cineva râdea de el…

SFÂRŞIT

{1} Între un bărbat de rang înalt şi o femeie de rând prin care soţia şi copiii ei nu obţin rangul şi nici nu îi moştenesc averea.

{2} Băutură îndulcită din alcool şi apă fiartă.

{3} Este vorba de acţiunea din romanul Misterioasa afacere de la Styles.

{4} (dispreţuitor) soldat german, (folosit pentru prima dată într-un discurs al împăratului Wilhelm al II-lea despre expediţia germană din 1900 în China şi adoptat în derâdere de social-democraţii germani şi apoi de britanici în timpul primului război mondial).

{5} De la cventrilocvism; practică de a vorbi etc. Fără mişcarea vizibilă a buzelor şi într-o asemenea manieră încât vocea pare să iasă dintr-o altă persoană sau dintr-un obiect.